महालेखापरीक्षकको
वार्षिक प्रतिवेदन
२०७९
रत्ननगर नगरपालिका, चितवन

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

दूरदृष्टि (Vision)

जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय संस्था हुने ।

(Be Credible Institution in Promoting Accountability, Transparency and Integrity)

गन्तव्य (Mission)

देशमा स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने ।

(Provide Independent and Quality Audit Service to the Nation)

मूल्य मान्यता (Core Values)

स्वतन्त्रता	(Independence)
निष्ठा	(Integrity)
पारदर्शिता	(Transparency)
जवाफदेहिता	(Accountability)
व्यावसायिकता	(Professionalism)

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी कार्यालयको लेखा कानून बमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्य समेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ । उल्लिखित संवैधानिक तथा कानूनी व्यवस्था एवं नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मान, वित्तीय लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र स्थानीय तहसँग सम्बन्धित ऐन, नियमको आधारमा यस स्थानीय तहको २०७७/७८ को आर्थिक कारोबारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ।

स्रोत साधनको प्राप्ति र परिचालन सम्बन्धमा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिताका पक्षबाट विश्लेषण गरी वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधारका लागि सुझाव प्रदान गर्नु तथा सुशासन प्रवर्द्धनमा टेवा पुर्‍याउनु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ ।लेखापरीक्षणमा वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानुनको पालना, बजेट तथा योजना तर्जुमा, कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग, जवाफदेहिता एवं पारदर्शिता, सेवा प्रवाह लगायतका विषयहरुको मूल्याङ्कन गरिएको छ ।

लेखापरीक्षणमा मूलतः आन्तरिक आय र राजस्व बाँडफाँटको प्रक्षेपण तथा स्रोत व्यवस्थापन, आय सङ्कलन, राजस्व छुट, बजेट अनुशासन, वर्षान्तको खर्च, खरिद व्यवस्थापन, अनुत्पादक तथा वितरणमुखी खर्च, योजना प्राथमिकीकरण, आयोजना छनोट, उपभोक्ता समितिबाट भएका निर्माण कार्य, दीर्घकालीन विकासका खाका तर्जुमा लगायतका व्यहोरा औंल्याइएको छ ।

लेखापरीक्षणबाट स्थानीय तहमा आवश्यक अनुभवी र दक्ष जनशक्तिको कमी रहेको, सेवा प्रवाहमा अपेक्षित सुधार हुन नसकेको, स्रोत, साधन र सम्पत्तिको दुरुस्त अभिलेख नरहेको, सञ्चालित योजना, कार्यक्रम, सेवा प्रवाहको यथार्थ रुपले अभिलेख नराखेको, लेखाङ्कन तथा समग्र प्रतिवेदन प्रणाली र आन्तरिक नियन्त्रण कमजोर रहनुका साथै आन्तरिक लेखापरीक्षण भरपर्दो र प्रभावकारी नभएको पाइएको छ। स्थानीय तहमा महालेखापरीक्षकको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर छलफल र बेरुजू फर्स्यौट सम्बन्धी स्पष्ट कार्यविधि तर्जुमा भएको देखिएन । लेखापरीक्षणबाट औंल्याएका व्यहोराहरू सुधार गरी गत विगतका बेरुजू उपर आवश्यक कारवाही गरी वित्तीय अनुशासन कायम हुने व्यवस्था मिलाउनुपर्दछ ।

समय र जनशक्तिको सीमितताको बाबजुद यथासम्भव स्थानीय तहको कार्यस्थलमा नै उपस्थित भई लेखापरीक्षण गरिएको छ । लेखापरीक्षणको क्रममा लेखापरीक्षण टोलीबाट स्थानीय तहका पदाधिकारीहरूसँग छलफल समेत गरिएको छ। लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको वित्तीय व्यवस्थापन, विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा सुधार हुने अपेक्षा गरेको छु । स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुऱ्याउने स्थानीय तहका सबै पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू र लेखापरीक्षण कार्यमा संलग्न यस कार्यालयका कर्मचारीहरू सबैलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

(टंकमणि शर्मा दंगाल)

२०७९ आषाढ

महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
अनामनगर, काठमाडौं, नेपाल
Anamnagar, Kathmandu, Nepal
(बागमती प्रदेश लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय)

पत्र संख्याः २०७८।७९
च.नं. ६४४

मितिः २०७९।३।२५

विषयः लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

श्री नगर प्रमुखज्यू,
रत्ननगर नगरपालिका, चितवन ।

कैफियत सहितको राय

हामीले यस नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरण तथा लेखा टिप्पणीहरूको लेखापरीक्षण गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक, पेस भएको २०७८ आषाढ ३१ मा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरणले स्थानीय तहसँग सम्बन्धित प्रचलित कानुनबमोजिम सारभूतरूपमा सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

१. यस नगरपालिकाले महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचा पूर्णरुपमा प्रयोग गरी वित्तीय विवरण तयार गरेको छैन ।
२. लेखापरीक्षणबाट रू.६ करोड ३२ लाख ८० हजार बेरुजू देखिएको छ। सोमध्ये प्रतिक्रियाबाट रू. ५६ लाख २७ हजार फस्यौंट भई रू. ५ करोड ७६ लाख ५३ हजार बाँकी रहेको छ । बाँकी बेरुजू मध्ये असुल गर्नुपर्ने रू.४१ लाख ६१ हजार, प्रमाण कागजात पेस गर्नुपर्ने रू.३ करोड १० लाख ३५ हजार, नियमित गर्नुपर्ने रू.१ करोड ५ लाख ४९ हजार र पेश्की रू.१ करोड १९ लाख ८ हजार रहेको छ ।पालिकाको गत वर्षसम्मको रु. १६ करोड १ लाख २५ हजार बेरुजू बाँकी रहेकोमा यसवर्ष सम्परीक्षणबाट रु. ८ करोड ४५ लाख १८ हजार फछ्र्यौंट एवं यो वर्ष कायम भएको बेरुजू समेत हालसम्मको अद्यावधिक बेरुजू रु. १३ करोड ३२ लाख ६० हजार रहेको छ ।यस पालिकाको **बेरुजू वर्गीकरण र अद्यावधिक बेरुजू स्थिति यसैसाथ संलग्न छ ।**
३. यस नगरपालिकाको लेखापरीक्षणबाट स्रोत र साधनको प्राप्तिको प्रक्षेपण यथार्थपरक नभएको, असुली लक्ष्यअनुसार नभएको, कर्मचारीको दरबन्दीअनुसार पदपूर्ति नभएका कारण विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता नआएको, अनुदानको पर्याप्त अनुगमन नभएको, वितरणमुखी कार्यक्रम सञ्चालन गरेको, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको लगायतका व्यहोरा लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औंल्याइएको छ। कार्यालयबाट सम्प्रेषित लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन यसको अङ्गको रुपमा रहेको छ ।
४. आम्दानी तथा खर्चको स्रेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले पालिकाको पेश्की बाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन ।

हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम गरिएको छ । वित्तीय विवरण तयार गर्ने स्थानीय तहसँग हामी स्वतन्त्र छौं। त्यसैगरी स्वीकृत आचारसंहिताको पालना गरी कार्यसम्पादन गरेका छौं ।लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखाउत्तरदायी अधिकारीको जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गल्तीका कारण वित्तीय विवरण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित स्वरूपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी पालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ।नगर कार्यपालिका, नगर प्रमुख र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत नगरपालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन्।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा अन्य गल्ती समेतका कारण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित होस् भनी उचित आश्वस्तता प्राप्त गरी राय सहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो।लेखापरीक्षणमा उचित आश्वस्तताले सामान्य स्तरको आश्वस्ततासम्म प्रदान गरेको हुन्छ, तर लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुनबमोजिम गर्ने लेखापरीक्षण सम्पादन भएकै अवस्थामा पनि सबै प्रकारका जालसाजीजन्य वा अन्य गल्ती पत्ता लगाउन सक्ने निश्चितता भने हुँदैन। वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा नै फरक पार्न सक्ने अवस्था देखिएका एउटै वा समग्रतामा हुने विशेष वा जालसाजीजन्य वा अन्य गल्तीलाई सारभूतरूपमा गलत आँकडा मानिएको छ।

(त्रिलोचन आचार्य)
नायब महालेखापरीक्षक

Phone: 4258174, 4266034, A.G. Fax: 977-1-4268309, Fax: 977-1-4262798, Post Box:13328
Email : aag.mgmt@oagnep.gov.np,Info@oag.gov.np Website : www.oag.gov.np

रत्ननगर नगरपालिका, चितवन

बेरुजु वर्गीकरण (विनियोजन, राजस्व, धरौटी र अन्य कारोबार)

२०७७।७८

(रु. हजारमा)

प्रारम्भिक बेरुजु			प्रतिक्रियाबाट फछ्र्यौट			बाँकी बेरुजु			बेरुजु						
										नियमित गर्नुपर्ने					पेस्की
दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	असुल गर्नुपर्ने	अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	राजस्व लगत जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	
सैद्धान्तिक	लगत		सैद्धान्तिक	लगत		सैद्धान्तिक	लगत								
६८	५६	६३२८०	०	३	५६२७	६८	५३	५७६५३	४१६१	१०५४९	३१०३५	०	०	४१५८४	११९०८

अद्यावधिक बेरुजू स्थिति

२०७७।७८

(रु. हजारमा)

जिल्ला	गत वर्ष सम्मको बाँकी	समायोजन	यो वर्षको फछ्र्यौट	बाँकी बेरुजू	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु	यो वर्षको बेरुजु	कुल बेरुजु बाँकी
चितवन	१६०१२५	०	८४५१८	७५६०७	०	५७६५३	१३३२६०

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक बर्ष: २०७७/७८

कार्यालय र स्थान : रत्ननगर नगरपालिका, चितवन , भरतपुर महानगरपालिका , चितवन

पद	नाम	कार्यकाल सुरु मिति	कार्यकाल समाप्त मिति
कार्यालय प्रमुख	भिम बहादुर कुँवर	२०७७-७-१७	
कार्यालय प्रमुख	टुवराज पोख्रेल	२०७७-४-१	
कार्यालय प्रमुख	शिशिर पौडेल	२०७७-१०-२१	हाल सम्म कार्यरत
लेखा प्रमुख	कृष्ण प्रसाद सुवेदी	२०७७-४-१	
		बेरुजु रकम	६३,२७९,६७२

स्थानीय तह :

गत बर्षको जिम्मेवारी		३,३१,०८२	
आम्दानी		खर्च	
संघीय सरकारबाट अनुदान	५,८९,६९३	चालु खर्च	५,१९,१७८
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	९४,२५७	पूँजीगत खर्च	३,३६,८३६
राजश्व बाँडफाँट	२,४७,५६३	वित्तीय/अन्य व्यवस्था	०
आन्तरिक आय	२७,२२१		
अन्य आय	५०,१२०		
कुल आय	१०,०८,८५४	कुल खर्च	८,५६,०१४
बाँकी मौज्दात		४,८३,९२२	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१			**रत्ननगर नगरपालिका** **लेखापरीक्षण प्रतिवेदन** **२०७७।७८** स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्वती सदृढिकरण मार्फत विधावयकी, कायाकारीणी र न्यायिक अभ्यास संस्थागत गरी स्थानीय सरकारको सञ्चालन गर्न नगरपालिकाको स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकारको सञ्चालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वय प्रवर्धन गर्दै स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता तथा उत्तरदायित्व प्रवर्धन गरी पारदर्शिता सुनिश्चित गर्नु नगरपालिकाको उदेश्य रहेको छ । कुल क्षेत्रफल ६८.६७ वर्ग किलोमिटर रहेको नगरपालिकामा १६ वडा तथा ८४ सभा सदस्य रहेका छन् भने जनसंख्या करिव ८३ हजार रहेको छ ।	
२			**स्थानीय सञ्चित कोष :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६९ मा पालिकामा स्थानीय सञ्चित कोष रहने तथा दफा ७२ मा आय व्ययको लेखाङ्कन सम्वन्धि व्यवस्था रहे अनुसार आर्थिक वर्ष २०७७।७८ को स्थानीय सञ्चित कोष आय-व्यय हिसावको संक्षिप्त अवस्था निम्न बमोजिम रहेको छः	

रत्ननगर नगरपालिका					
लेखापरीक्षण प्रतिवेदन					
२०७७।७८					
आय व्यय विवरण (रु. हजारमा)					
क्र सं	आय	रकम	क्र सं	व्यय	रकम
1	गत वर्षको जिम्म्वारी :		1	चालु खर्च	५१९१७८
	संचित कोष	३१०१६०	2	पुँजिगत खर्च	३५३७३८
	धरौटी खाता	८०२५	3	अन्तर सरकारी वित्तिय हस्तान्तरण	२४२४८५
	कर्मचारी कल्याण कोष	३२९५	4	अन्य खर्च	१९८८
	मर्मत सम्भार कोष खाता	८३०	5	अन्य कोष तर्फको खर्च	१८९५०

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय								बेरुजु रकम
					नगरपालिका विकास कोष खाता	३१०	6	फिर्ता तर्फ	६९७३०		
					प्रकोप व्यवस्थापन कोष खाता	६२५	७	अन्तिम मौज्दात :			
					कोरोना प्रकोप व्यवस्थापन कोष खाता	७८३७		संचित कोष	४५७७२४		
								धरौटी खाता	१३१५७		
								कर्मचारी कल्याणकोष	४७७८		
				2	राजस्व	३५००५५		मर्मत सम्भार कोष खाता	८३०		
				३	बित्तिय हस्तान्तरण सघ	५८९६९३		नगरपालिका विकास कोष खाता	३१०		
				4	प्रदेश सरकार	९४२५७		प्रकोप व्यवस्थापन कोष खाता	६२५		
				5	अन्तर स्थानीय तह वाट	५०७८		कोरोना प्रकोप व्यवस्थापन कोष खाता	४४३६		
				6	विभिन्न प्राप्ति	५०१२०		ग-2-7 खातामा मौज्दात	१३८२		
				7	अन्तर सरकारी वित्तिय हस्तान्तरण	२४२४८५		ग-5-1 विविध खातामा मौज्दात	६८०		
				8	अन्य अनुदान	४४१५					
				9	विभिन्न कोष तर्फको आय	२१९८५					
				10	कट्टी दाखिला तथा चेक साट्न बाँकी	८२१					
					जम्मा	१६८९९९१		जम्मा	१६८९९९१		

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३			उल्लेखित आर्थिक कारोबारको स्वीकृत समष्टीगत तथा ईकाइगत लेखापरीक्षण योजना, कार्यालयबाट पेश गरिएको बार्षिक कार्यक्रम एवं प्रगति विवरण समेतका कागजात र विवरणहरु, लिखित प्रतिनिधित्व पत्र तथा आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदन समेतलाई आधार मानी लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा ४ र लेखापरीक्षणका अन्तर्राष्ट्रिय मानदण्ड तथा मार्गदर्शनमा समेत नमूना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा कार्यालयले निक्यौल गरेको जोखिममा आधारित योजना तथा कार्यक्रमका आधारमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । सारभूत रुपमा उल्लेखनीय नदेखिएका व्यहोराहरुलाई प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छैन । उल्लेखित कारोवारको लेखापरीक्षण गर्दा देखिएका व्यहोराहरु सम्बन्धमा कार्यालय प्रमुख समेतका पदाधिकारीहरुसँग छलफल सम्पन्न गरी कायम भएका व्यहोराहरु निम्नानुसार रहेका छन् ।	
४			**सेवा प्रवाह :** पालिकाको नागरिक वडापत्र कार्यान्वयन तथा गुनासो व्यवस्थापनका सम्वन्धमा देखिएका व्यहोरा देहायमा उल्लेख छ ।	
४.१			**नागरिक वडापत्र :** सुशासन (व्यवस्थापन तथासञ्चालन) नियमावली, २०६५ नियम १४ मा सर्वसाधारणलाई सेवा प्रदान गर्ने वा जनसम्पर्क कायम गर्ने प्रत्येक सरकारी कार्यालयले कार्यालय परिसरभित्र सवैले देख्ने उपयुक्त ठाउमा नागरिक वडापत्र राख्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । नागरिक वडापत्रमा सेवा प्राप्त गर्न सेवाग्राहीले पेश गर्नुपर्ने कागजात, सेवाग्राहीले सेवा सम्वन्धमा गरेका गुनासो सुन्ने अधिकारीको पद र नाम, सेवा प्रवाहको प्राथमिकता र क्षतिपूर्ति प्राप्त हुने वा नहुने सेवाहरु समेत खुलाउनुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाको नागरीक बडापत्रको अध्ययन गर्दा उल्लेखित व्यहोराका प्रमुख बुँदाहरु निम्न छन् :	

क्र.सं.	वडापत्रमा खुलाउनु पर्ने व्यहोरा	विषयको विवरण	लाग्ने दस्तुर (रु)
१	घर नक्सा सम्वन्धि	नया घर निर्माण, तला थप संसोधन, नामसारी, नविकरण ।	५०० र अन्य थप
२	योजना सम्वन्धि	सम्झौता, रनिङ्ग विल भुक्तानी ।	निशुल्क
३	निर्माण व्यवसायी इजाजतपत्र	इजाजत पत्र दर्ता, प्रतिलिपी, नविकरण ।	ऐन अनुसार
४	सामाजिक विकास	संस्था दर्ता र नविकरण, सञ्चालन अनुमती ।	निशुल्क
५	सामाजिक सुरक्षा	वैंकिङ्ग खाता खोल्ने, नाम थप घट गर्ने ।	निशुल्क

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

६	पञ्जिकरण	जन्म, मृत्यु, विवाह, वसाइसराइ, आदि ।	निशुल्क
७	स्वास्थ्य सेवा	दैनिक विरामी जाँच र परामर्श, परिवार नियोजन सेवा, स्वास्थ्य शिक्षा सेवा ।	निशुल्क
८	न्यायिक समिति	उजुरी दर्ता, सुनुवाई तथा फेसला कार्यान्वयन	५० देखि ५००
९	शिक्षा	विद्यालय अनुमति, कक्षा थप, स्थान परिवर्तन, नाम र स्वामित्व परिवर्तन	ऐन अनुसार
१०	कृषि सेवा केन्द्र	समुह दर्ता र नविकरण, मलखाद वितरण, कृषि फर्म दर्ता, कृषि ऋण	निशुल्क

पालिकाले कार्यालय परिसरमा नागरिक बडापत्र राखेपनि सेवाग्राहीले उदेश्य अनुरुप प्रयोग गरे नगरेको अनुगमन गरेको छैन । बडापत्रको प्रभावकारी कार्यान्वयन गराई सेवा प्रवाहमा सरलिकरण गर्नु पर्दछ ।नियमावलीको नियम १४(ङ) नागरिक वडापत्रमा क्षतिपूर्ति प्राप्त हुने रनहुने सेवा किटान गरी उल्लेख गर्नुपर्ने व्यवस्रहेको छ । यसै आधारमा क्षतिपूर्ति सहितको नागरिक वडापत्र व्यवस्थापन निर्देशिका, २०६९ समेत कार्यान्वयनमा रहेको छ । पालिकाको कार्यालय परिशरमा राखेको र वेभ साइटमा भएको नागरिक वडापत्रको अध्ययन गर्दा पालिकाको वडापत्रमा क्षतिपूर्ति सम्वन्धि व्यहोरा समावेश गरेको छैन। निर्देशिकाको नं ६ मा श्रमिकको एक दिनको न्यूनतम पारिश्रमिकको दरमा नघटाई अधिकतममा रु. ५ हजार सम्म क्षतिपूर्ति दिने र क्षतिपूर्तिको रकम तत्काल सेवा प्रदान नगर्ने जिम्मेवार कर्मचारीबाट अशुल उपर गरिने व्यवस्था गरेको भएपनि अधिकांस सेवाग्राहीलाई यस सम्वन्धमा जानकारी नभएको, वडापत्रमा उक्त प्रावधाननै समावेश नगरेको र क्षतिपूर्ति लिन सेवा प्राप्तिमा ढिलाई भई क्षति भएको तीन दिनभित्र निवेदन गर्ने र निवेदन दर्ताको ७ दिन भित्र टुंगो लगाउने र पुनरावेदनको समेत झण्झटिलो प्रक्रिया रहेकोले वडापत्र अनुसार सेवा प्राप्त नहुँदा समेत नागरिकले क्षतिपूर्तिका लागि निवेदन गर्ने गरेको देखिएन ।

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४.२			**गुनासो व्यवस्थापन** : सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) नियमावली, २०६५ को नियम २० मा गुनासो व्यवस्थापनका लागि कार्यालयमा गुनासो सुन्ने अधिकारी (नोडल अधिकृत) तोक्नुपर्ने, गुनासो लिन निशुल्क टेलिफोन, अनलाइन सेवा जस्ता उपयुक्त माध्यमको व्यवस्था गर्नुपर्ने, गुनासो प्राप्त भएको २४ घण्टाभित्र नोडल अधिकृतले व्यवस्थापनका लागि सुझाव सहित कार्यालय प्रमुख समक्ष पेश गर्नुपर्ने, गुनासो व्यवस्थापनका लागि कार्यलय प्रमुखले तत्काल आदेश दिनुपर्ने र आदेश भएकोमा गुनासो व्यवस्थापन गरी गुनासोकर्तालाई जानकारी दिनुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाको स्थलगत भ्रमण गरी जानकारी लिदा गुनासो सुन्न नोडल अधिकृत तोकेको पाइएन । गुनासो लिन उजुरी पेटिका, टेलिफोन, एस एम एस, इमेल, लिखित उजुरी, मौखिक उजुरी मध्ये कुनै एक वा सबै विधि प्रयोग गर्न सकिने भएकोमा उजुरी पेटीका राखेको भएपनि उजुरी उजुरी समाधानका सम्वन्धमा गरेको कार्यको अभिलेखिकरण गरेको देखिएन । जिम्मेवार पदाधिकारी र कर्मचारीले गुनासो अभिलेखिकरण गरी सामाधान गर्ने र समाधानको जानकारी दिई सो को समेत लगत राख्ने कार्यलाई कम प्राथमिकतामा राखेको कारण पालिकाले गत विगतमा कति गुनासो प्राप्त गर्‍यो र कतिको समाधान भयो भन्ने अभिलेख तयार गर्ने गरेको छैन । पालिकाले गुनासो व्यवस्थापन संयन्त्र तयार गर्न र लिपिवद्ध गर्न नसकेको अवस्था छ । पालिका गुनासो र पृष्ठपोषण लिने सन्यन्त्र कमजोर रहेको पाइयो । यसबाट पालिकाहरू सेवामा सुधारका क्षेत्रहरू वारेमा अनविज्ञ हुने अवस्था छ ।	
५			**खरिद व्यवस्थापन :** नगरपालिकाको खरिदका सम्वन्धमा खरिद योजना, मौजुदा सूचि, सम्पत्ति हस्तान्तरण, परामर्श सेवा लगायतका क्षेत्रका उपलव्ध विवरण विश्लेषण गर्दा देखिएका व्यहोरा देहायमा उल्लेख छ ।	
५.१			**खरिद योजनाः** सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ६ मा सार्वजनिक निकायले तोकिएको सीमा भन्दा बढी रकमको खरीद गर्दा तोकिए बमोजिम खरिदको गुरुयोजना र वार्षिक खरीद योजना तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ७(३) मा कार्यालयका लागि एक खरिद ईकाई गठन गर्नुपर्ने उल्लेख छ । कार्यालयले यो वर्ष वार्षिक खरिद योजना तयार गरेको नदेखिएकोले बर्षभरी कुन कुन सामान कति परिमाणमा आवश्यक पर्ने, कति सामान कहिले खरीद गर्ने र त्यसको उपयुक्त खरीद प्रकृया विधि के हुने जस्ता खरिद व्यवस्थापनका महत्वपूर्ण पक्षहरु सहितको योजना नहुँदा आवश्यकता बमोजिम खरीद गर्दै गएको एवं सार्वजनिक खरीद ऐन र नियमावलीको तोकिएको सीमा नाघ्न गई खरीद नियम तथा खरिद प्रक्रियामा सवैलाई सहभागी हुने समान अवसर सुनिश्चितता भएको नदेखिएकोले कार्यालयले खरिद व्यवस्थानमा विशेष ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ । खरिद इकाई गठन नहुँदा खरिद कार्यको कमिकमजोरी हटाई मालसामान, निर्माण कार्य, परामर्श सेवा र अन्य सेवाको खरिदको गुणस्तर अभिवृद्धि गरी सोसम्वन्धी जिम्मेवारी बहन गराउन कठिन हुन्छ । खरिद इकाई गठन गर्न कार्यालयले ध्यान दिनु पर्दछ।	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			मौजुदा सूची तयारः सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा ६क बमोजिम प्रत्येक सार्वजनिक निकायले दफा ३० को उपदफा (६) दफा ४१ को उपदफा (१) को खण्ड (क) र दफा ४६ बमोजिम गरिने खरिदको लागि खरिदको प्रकृति अनुसार आपूर्तिकर्ता, निर्माण व्यवसायी, परामर्शदाता, गैर सरकारी संस्था वा सेवा प्रदायकको दफा १०(२) बमोजिमको योग्यताको आधारमा छुट्टा छुट्टै सूची तयार गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेको छ । कार्यालयले त्यसरी मौजुदा सूची तयार गरेको छैन । यसले गर्दा योग्यता र क्षमता नपुग्नेबाट गुणस्तरीय सेवा प्रवाह नहुने हुदा कानूनको पालनामा ध्यान दिनु पर्दछ । **हस्तान्तरण :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९७, ९८ र १०४ अनुसार विषयगत कार्यालयको चल अचल सम्पत्ति, दायित्व तथा अभिलेख त्यसरी कायम भएका गाउँपालिका वा नगरपालिकामा स्वतः हस्तान्तरण हुने व्यवस्था छ । स्थानीय तहले हस्तान्तरण हुने सम्पत्तिको अभिलेख तथा जिन्सी लगत खाता २०७५ असार मसान्त भित्र तयार गरी प्रतिबेदन गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेकोमा सम्पत्तिको अभिलेख तथा जिन्सी लगत तयार गरेको देखिएन । कम्प्युटर, ल्यापटप, प्रिन्टर, मोबाईल, फोन सेट र अन्य फर्निचर जस्ता मूल्यवान समान अभिलेखिकरण गरी जिम्मेवारी सार्ने गरेको पाईएन । जिन्सी मालसामानको लगत अद्यावधिक नगर्दा हराउने तथाहिनामिना हुन सक्ने हुँदा मालसामानको प्रकृति अनुसार जिन्सी खातामा आम्दानी जनाई अद्यावधिक गर्नुपर्दछ । यस सम्बन्धमा गत वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा व्यहोरा औल्याएकोमा सुधार भएको देखिएन । **सम्पत्ति लेखांकन :** नगरपालिका र अन्तरगतका वडाको स्वामित्वमा रहेका भवन, जग्गा, सवारी साधन, फर्निचर, विद्युतीय सामान लगायतका सम्पत्तिको मूल्यांकन समेत देखिने गरी अभिलेख अद्यावधिक गर्नुपर्ने सो गरेको पाईएन । कूल मूल्य खुल्ने गरी स्वामित्वमा रहेका सम्पत्तिको अद्यावधिक अभिलेख तयार गरी सम्पत्ति लेखांकनलाई सुदृढ गर्नुपर्नेदेखिन्छ । यस सम्बन्धमा गत वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा समेत व्यहोरा औल्याएकोमा सुधार भएको देखिएन ।	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			परामर्श सेवा : सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२ मा सार्वजनिक निकायमा कार्यरत जनशक्तिबाट नभ्याउने भएमा र वढि दक्षता आवश्यक पर्ने भएमा लागत अनुगमान तयार गरी प्रतिस्पर्धाकव माध्यमबाट परामर्श सेवा खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । नमुनाका आधारमा छनौट भएका देहाय अनुसारका कार्यमा पालिकाले प्रतिस्पर्धा नगराई सोझै परामर्श सेवा खरिद गरी भुक्तानी गरेको छ । पालिकाले स्थानीय विकासमा टेवा पुग्ने तथा दीर्घकालिन पूँजी निर्माण हुने मागमा आधारित आयोजनाको छनौट भएपछि लाभ लागत यकिन गरी उपलब्ध जनशक्तिबाट हुन नसक्ने कार्यका लागि प्रतिस्पर्धाको माध्यमले परामर्श सेवा खरिद गर्नुपर्नेमा सो गरेको देखिएन ।	
५.२			**खरिद सम्झौता कार्यान्वयन** : सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ मा सार्वजनिक निकालये खरिद गर्दा बोलपत्र, दरभाउपत्र, सोझै खरिद, अमानतबाट खरिद, परामर्श खरिद, अमानतबाट खरिद जस्ता विभिन्न विधि अपनाई खरिद गर्न निर्धारित प्रकृया पुरा भएपछि खरिद सम्झौता गरी सम्झैता अनुसार निर्माण कार्य, मालसामान, परामर्श, सेवा तथा रासन खिरद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सम्झौता गरी गरेको खरिदमा सम्झौताका सर्त पालना भए नभएको सम्वन्धमा लेखापरीक्षण योजना अनुसारका नमुना छनौट गरी परीक्षण गरेका व्यहोरा अन्य दफाहरुमा खुलाइएको छ । **कार्य स्वीकार प्रतिवेदन :** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११७ मा सम्पन्न भएको निर्माण कार्य, आपूर्ति गरिएको मालसामान वा प्रदान गरिएको सेवा स्वीकार गर्दा कार्य स्वीकार प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने व्यवस्थाको कार्यान्वयन अवस्था विश्लेषण गर्दा कतिपय निर्माण कार्य फरफारक भएपनि प्रतिवेदन तयार भएको पाइएन । तयार भएका प्रतिवेदन समेत अभिलेखिकरण तथा सँस्थागत सम्झना (Institutional Memory) का लागि प्रयोग गर्ने भन्दा विधि पुरा गर्ने उदेश्यले तयार भएको देखिन्छ । यसले निर्माण कार्यको गुणस्तर र सञ्चालन अवधिको प्रत्याभुती गर्ने भएपनि उदेश्य अनुरुपको कार्यमा प्रयोग भएको पाइएन । निर्माण गरिएको संरचनाको उद्देश्य अनुरुप सञ्चालन गर्न उपयुक्त छ भन्ने कुरा संरचनाको उपयुक्तताको परीक्षण गरी प्रमाणित भएपछि मात्र कार्य स्वीकार गर्नुपर्नेमा यो व्यवस्थाको समेत कार्यान्विनय हुन सकेको देखिएन । कार्य स्वीकार प्रतिवेदन वास्तविक हुनेगरी सुधार गर्नु पर्दछ ।	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			त्रुटि सच्याउने : सोही नियमावलीको नियम १२५ मा त्रुटि सच्याउने दायित्वको अवधि समाप्त नहुँदै कुनै त्रुटि देखिएमा सार्वजनिक निकायले सोको एकीन गरी समयमा नै दाबी गरी मर्मत गराई सम्झौताको प्रभावकारी कार्यान्वयन गराउने साथै त्रुटी सच्याउने दायित्वको अवधि समाप्त भएपछि त्यस्तो निर्माण कार्य स्वीकृत ड्रइङ्ग, डिजाइन वा स्पेसिफिकेशन बमोजिम भए नभएको कुरा प्राविधिक कर्मचारीबाट जाँचबुझ गराई कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार भएको यकिन गरी बोलपत्र स्वीकृत गर्ने अधिकारी समक्ष पेश भएपछि निर्माण कार्य स्वीकृत ड्रइङ्ग, डिजाइन वा स्पेसिफिकेशन बमोजिम भएमा निर्माण कार्य स्वीकृत गरी कार्य स्वीकार प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्नेमा पालिकामा प्रकृयागत रुपमा यो व्यवस्था अनुसरण नहुदा यसको विस्तृत परीक्षण गर्न सकिएको छैन । अशल अभ्यास अनुसरण गर्दै नियमावलीको भावना अनूरुप हुनेगरी सुधार गर्नुपर्दछ ।	
			ठेक्का लगत : पालिकाले गत विगत वर्षदेखि सञ्चालन गरिरहेका क्रमागत ठेक्का तथा चालु आर्थीक वर्षमा सञ्चालनमा आई निर्माणको चरणमा रहेका साथै सम्पन्न भएको कुनैपनि ठेक्काको विवरण अद्यावधिक गरी म.ले.प.फा.नं १९० अनुसारको ठेक्का लगत अद्यावधिक गरी राखेको छैन । यसवाट पालिकामा के कति ठेक्का सञ्चालनमा छन्, के कति कार्य सम्पन्न हुन नसकि अधुरो रहेको छ, समस्याग्रस्त ठेक्का छन् छैनन् यकिन गर्न सकिएन । पालिकाले ठेक्का फाइल तथा लेजर राखेको छैन । निर्माण कार्यको भुक्तानी गर्दा सम्नापन्न भएको निर्माण कार्यको विवरण नापि कितावमा प्रविष्टि गरी नापीका आधारमा तयार भएको ठेक्का विल अनुसार भुक्तानि गरी ठेक्का फाइलमा समेत अभिलेख अद्यावधिक गरी राख्नुपर्नेमा राखेको छैन । रनिङ्ग विल भुक्तानी भौचरका साथै संलग्न गर्ने तर नापी किताव अद्यावधिक नहुने अवस्थाले कार्यको परिमाण दोहोरो हुनेगरी भुक्तानी हुने साथै निर्माणकार्य सम्पन्ननै नभई फरफारक गराउने अवस्था रहेकोले पालिकाले ठेक्का व्यवस्थापनको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली सुदृढ गर्नुपर्दछ ।	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५.३			**गुणस्तर परीक्षण :** खरिद सम्झौता कार्यान्वयन गर्दा सम्झौता अनुसारको सामान आपूर्ति तथा निर्माण कार्यमा गुणस्तर परीक्षण गरी प्राप्त सामान तथा भएको निर्माण कार्यको गुणस्तर यकिन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकामा आपूर्ति हुने मालसामान तथा भएका निर्माण कार्यको गुणस्तर परीक्षण गरेको देखिएन । केहीमा गुणस्तर परीक्षणको प्रमाण सँलग्न गरेपनि नर्मश अनुसार गुणस्तरिय कार्य भएको आश्वस्त हुने आधार देखिएन । यसवाट पालिकाले गरेको निरमाण कार्य निर्माण नर्मशले उल्लेख गरे अनुसारको गुणस्तरमा भएको र गुणश्तरिय मालसामान प्राप्त भएको आश्वस्त हुन सकेन । स्तरिय निर्माण कार्य र मालसामन खरिद गरेको आश्वस्त हुनेगरी गुणस्तर परिक्षण पद्वति प्रभावकारी बनाउनु पर्दछ ।	
५.४			**सार्वजनिक सुनुवाई :** सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ को दफा ३० मा सर्वसाधारणलाई सेवा प्रदान गर्ने कार्यालय प्रमुखले कार्यालयको काम कारवाही स्वच्छ, पारदर्शि र वस्तुनिष्ठ वनाउन विषयसंग सम्वन्धित विशेषज्ञ, सरोकारवाला, नागरिक समाजका प्रतिनिधि तथा स्थानीय निकायका पदाधिकारी समेत समावेश गरी सर्वसाधारण र सरोकारवालाको कानुनसम्मत सरोकारलाई सम्वोधन गर्न सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यसैगरी स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८(५) मा स्थानीय तहले सेवाप्रवाह पारदर्शि, उत्तरदायी र जवाफदेही वनाउन सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले आ.व. ०७६/७७ मा वार्षिक कार्यक्रम अनुसार विभिन्न योजनामा खर्च गरेको भएपनि योजनावद्ध रुपले योजना सञ्चालन व्यवस्थापन र कार्यान्वयनको प्रभाव अवस्थाका सम्वन्धमा सार्वजनिक सुनुवाई गरेको छैन । लेखापरीक्षणको क्रममा जानकारी लिदा केही विषयमा सार्वजनिक सुनुवाई गरेको जनाएपनि पालिकामा सार्वजनिक सुनुवाइ सम्वन्धि फाइल, माइन्यूट, उठेका विषय, समाधानका लागि प्रतिवद्धता व्यक्त गरेको समय, प्रतिवद्धता पुरा गरे नगरेको विषय आदिका सम्वन्धमा भएका कार्यको अभिलेख छैन । यसबाट पालिकाले सार्वजनिक सुनुवाई गरेपनि आवश्यक अनुगमन एवं निर्देशनको कमीका कारण अभिलेखिकरण गरी संकलित सुझाव कार्यान्वयन गर्ने गरेको छैन । नियमावलीको प्रावधान पुरा गर्न मात्र सार्वजनिक सुनुवाई गर्ने तर अभिलेखिकरण नगरी गुनासो समेत व्यवस्थापन नहुने अवस्थाले सार्वजनिक सुनुवाई प्रभावकारी देखिएन । सार्वजनिक सुनुवाईको वारेमा सेवाग्राहीलाई सुशुचित गरी, सवै वर्ग, क्षेत्र, तथा समुदायका व्यक्तिको उपस्थिति हुने गरी सार्वजनिक सुनुवाईको व्यवस्था गरी उठेका समस्याहरूको अभिलेखीकरण र समाधानका प्रतिवद्धतालाई तोकिएको समयावधिभित्र कार्यान्वनको अनुगमन गर्नुपर्दछ । **गुनासो व्यवस्थापन :** सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) नियमावली, २०६५ को नियम २० मा गुनासो व्यवस्थापनका लागि कार्यालयमा गुनासो सुन्ने अधिकारी (नोडल अधिकृत) तोक्नुपर्ने, गुनासो लिन निशुल्क टेलिफोन, अनलाइन सेवा जस्ता उपयुक्त माध्यमको व्यवस्था गर्नुपर्ने, गुनासो प्राप्त भएको २४ घण्टाभित्र नोडल अधिकृतले व्यवस्थापनका लागि सुझाव सहित कार्यालय प्रमुख समक्ष पेश गर्नुपर्ने, गुनासो व्यवस्थापनका लागि कार्यलय प्रमुखले तत्काल आदेश दिनुपर्ने र आदेश भएकोमा गुनासो व्यवस्थापन गरी	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			गुनासोकर्तालाई जानकारी दिनुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाका पदाधिकारीसँग छलफल गरी जानकारी लिदा पालिकाले गुनासो सुन्न नोडल अधिकृत तोकेको पाइएन । गुनासो लिन उजुरी पेटिका, टेलिफोन, एस एम एस, इमेल, लिखित उजुरी, मौखिक उजुरी मध्ये कुनै एक वा सवै विधि प्रयोग गर्न सकिने भएकोमा उजुरी पेटीका राखेको भएपनि उजुरी पेटिकामा उजुरी परे नपरेको हेर्न निश्चित समयावधिमा खोल्नुपर्नेमा खोल्ने गरेको पाइएन । यस सम्वन्धमा जिम्मेवार अधिकारीलाईप्रश्न गर्दा खोल्ने गरेको तर अभिलेखिकरण गर्ने नगरेकोले प्रमाणित गर्न नसकेकोजानकारी प्राप्त भएको छ । साथै पालिकामा इमेल र एस एम एस मार्फत उजुरी लिने संयन्त्र निर्माण भएको छैन भने लिखित उजुरी दर्ता गर्ने गरेको देखिएन । जिम्मेवार पदाधिकारी र कर्मचारीले गुनासो अभिलेखिकरण गरी सामाधान गर्ने र समाधानको जानकारी दिई सो को समेत लगत राख्ने कार्यलाई न्यून प्राथमिकतामा राखेको कारण पालिकाले गत विगतमा कति गुनासो प्राप्त गर्‍यो र कतिको समाधान भयो भन्ने अभिलेख तयार गर्ने गरेको छैन । पालिकाले गुनासो व्यवस्थापन संयन्त्र तयार गर्न र लिपिवद्ध गर्न नसकेको अवस्था छ । पालिका गुनासो र पृष्ठपोषण लिने सन्यन्त्र कमजोर रहेको पाइयो । यसबाट पालिका सेवामा सुधारका क्षेत्रहरू वारेमा अनविज्ञ हुने अवस्था छ । नियमावलीको व्यवस्था अनुरुप गुनासो सुन्ने नोडल अधिकृत तोक्ने, गुनासो गर्ने उजुरी पेटिका, टेलिफोन, एस एम एस, इमेल, लिखित उजुरी दर्ता, मौखिक उजुरीको अभिलेखिकरण गर्ने व्यवस्था मिलाउने, तोकिएको समय भित्र गुनासो समाधान गर्ने सम्वन्धमा जागरुक हुने र गुनासो उपरको कारवाहिका सम्वन्धमा गुनासोकर्तालाई छिटो माध्यमबाट जानकारी दिने संयन्त्र निर्माण गरी शुसासन प्रवर्द्धन प्रतिको जवाफदेहिता वृद्धि गर्नुपर्दछ ।	
६			**सम्पत्ति उपयोग र संरक्षण :** जिन्सी रेखदेख, संरक्षण, अभिलेखिकरण लगायतका क्षेत्रमा सम्पत्ति उपयोग तथा संरक्षणका सम्वन्धमा देखिएका व्यहोरा देहायमा उल्लेख छ ।	
६.१			**सम्पत्ति संरक्षण** : गरपालिका र अन्तरगतका वडाको स्वामित्वमा रहेका भवन, जग्गा, सवारी साधन, फर्निचर, विद्युतीय सामान लगायतका सम्पत्तिको मूल्यांकन समेत देखिने गरी अभिलेख अद्यावधिक गर्नुपर्ने सो गरेको पाईएन । साविक गाउँपालिका तथा नगरपालिकाबाट हस्तान्तरण भई आएको सम्पत्तिको अभिलेख अद्यावधिक गरेको देखिएन । कूल मूल्य खुल्ने गरी स्वामित्वमा रहेका सम्पत्तिको अद्यावधिक अभिलेख तयार गरी सम्पत्ति लेखांकन सुदृढ गर्नुपर्ने देखिन्छ । यस सम्बन्धमा गत वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा समेत व्यहोरा औल्याएकोमा सुधार भएको देखिएन ।	
६.२			**सम्पत्ति रेखदेख** : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९७ मा पालिकाको क्षेत्र भित्रको सम्पत्ति रेखदेख तथा मर्मत संभारको प्रवन्ध गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । साथै सार्वजनिक तथा सामुदायिक सम्पत्ति बेचबिखन गर्न वा हक हस्तान्तरण गर्न वा लिजमा दिन नपाउने व्यवस्था छ । पालिकाले यस्ता सम्पत्तिको रेखदेख तथा मर्मत संभारको उचित प्रवन्ध गरेको देखिएन । सम्पत्ति संरक्षणको पर्याप्त प्रवन्ध गर्ने गरी सुधार गर्नु पर्दछ ।	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
६.३			**जिन्सी अभिलेखिकरण** : नीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९७, ९८ र १०४ मा विषयगत कार्यालयको चल अचल सम्पत्ति, दायित्व तथा अभिलेख उक्त कार्यालय समाहित भएका पालिकामा स्वतः हस्तान्तरण हुनुपर्ने व्यवस्था छ । साथै हस्तान्तरण भई आएका सम्पत्तिको अभिलेख तथा जिन्सी लगत खाता अद्यावधिक गरी २०७५ असार मसान्त भित्र प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्नेमा गरेको देखिएन । अभिलेखको अभावमा हस्तान्तरण भई आएको सम्पत्ति तथा सामाग्रिको यथार्थ अवस्था यकिन हुने देखिएन । अभिलेख प्रणालिमा सुधार गरी सम्पत्ति लेखाङ्कन अद्यावधिक गर्नु पर्दछ ।	
६.४			आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ५१ अनुसार नियम ४६ र ४७ बमोजिम लगत खडा गरी राखिएको सरकारी जिन्सी मालसामान हानि नोक्सानी नहुने गरी संरक्षण गर्ने र तिनिहरुको राम्रो संरक्षण गर्ने र तिनीहरुको राम्रो संभार गरी चालु अबस्थामा राख्ने उतरदायीत्व सम्बन्धित कार्यालय प्रमुखको हुने व्यवस्था छ । यस वर्ष खरिद गरेका कतिपय फर्निचर, कम्प्युटर लगायतका सामान वडा कार्यालयबाट खरिद गर्ने र सो को भुक्तानी नगरपालिकाबाट हुने गरेको पाइयो । यसरी खरिद गरेका समान वडा कार्यालयमा नै दाखिला भएको भनि नगरपालिकाको मुल जिन्सी खातामा आम्दानी जनाउने गरेको देखिन्छ । यसरी नगरपालिकाको मुल जिन्सी खातामा आम्दानी नजनाउदा नगरपालिकाको बास्तविक सम्पत्ति एकिन हुने अवस्था नरहने हुँदा सवारी साधन फर्निचर कम्प्यूटर लगायत खर्च हुने नहुने सामान नगरपालिकाबाट नै खरिद गरी मुल जिन्सी खाताबाट सहायक जिन्सी खाता राखी वडा कार्यालयमा हस्तान्तरण हुनु पर्ने देखिन्छ ।	
७			**वित्तिय विवरण :** पालिकाले तयार गरेको वित्तिय विवरणमा समावेश भएका र वित्तिय विवरका तथ्याङ्कमा प्रभाव पार्ने अवयवहरुका सम्वन्धमा देखिएका व्यहोरा देहायमा उल्लेख छ ।	
७.१			**आयोजना बैक :** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायीत्वा नियमावली, २०७७ को नियम २५ मा केन्द्रिय निकायले वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तथा मध्यकालिन खर्च सम्रचनाको विवरण तथा पाँच वर्षसम्म कार्यान्वयन गर्ने आयोजनाको विवरण आयोजना बैकमा समावेश गर्ने गरी राष्ट्रिय योजना आयोगमा लेखि पठाउनुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले चौमाशिक तथा वार्षिक लक्ष तथा प्रगति सहित दीर्धकालिन तथा बहुबर्षिय योजनाको विवरण पठाउने गरेको छैन । यसवाट पालिकाले कार्यक्रममा समावेश गरी सञ्चालनमा ल्याएको तथा सञ्चालनमा ल्याउने तयारी गरेको आयोजनाहरु आयोजना बैंकमा समावेश नभई राष्ट्रिय योजनासँग आवद्द हुन नसकेको अवस्था छ । नियमावली अनुसारको व्यवस्था कार्यान्वयन हुनेगरी सुधार गर्नुपर्दछ ।	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
७.२			**कल्याण कोष :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९१ बमोजिम स्थानीय तहले स्थानीय सेवाका आफ्नो दरबन्दीमा कार्यरत प्रत्येक कर्मचारीले खाईपाई आएको मासिक तलबबाट १० प्रतिशत रकम कट्टा गरी सो रकम बराबरले हुन आउने रकम थप गरी जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कोषमा गत आ.व. सम्ममा रु. ३२,९५,०५१.३८ मौज्दात रहेकोमा यस वर्ष वित्तिय समानीकरणबाट कर्मचारी कल्याण कोषमा रु. ५०,००,०००.०० ट्रान्सफर गरी रु. ८४,६८,८७६.०० मौज्दात कायम मध्येबाट रु. ३६,८०,३९४.०० खर्च भई रु. ४७,८८,४८२.०० बाँकी रहेको छ । गरेको छ । उक्त कोष संचालन सम्वन्धमा कानूनी व्यवस्था भएको देखिएन । ऐनले दफा ९१(५) ले कोष सञ्चालन सम्वन्धि अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुने उल्लेख गरेको भएपनि कोष सञ्चालन सहजताका लागि विनियमावलि तथा निर्देशिका तयार गरेको देखिएन । कानूनको व्यवस्था नगरी पालिका अनुदानबाट सोझै कर्मचारी कल्याण कोषमा रकम ट्रान्सफर गर्न मिल्ने नदेखिएकाले नियमानुसार हुनेगरी व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ ।	
७.३			**कोलेनिका बाट हुने भुक्तानी** : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७६ मा पालिकाले कारीवार, आय व्ययको लेखा प्रणाली तथा राजश्व तथा खर्च शिर्षकको बर्गिकरण गरी तोकिए बमोजिम लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले संघ तथा प्रदेश तर्फबाट निकासा भई कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट सोझौ भुक्तानी हुने योजनहरुको प्रमाण कागजात कार्यालयमा राखि भुक्तानीका लागि शिफारिस गरेको देखियो । यसरी सञ्चालन हुने योजनामा स्रोत सुनिश्चितता हुने आधार देखिएन । स्रोत सुनिश्चिताको आधार तयार गर्ने गरी योजना व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ । क्र सं | अन्तर सरकारी वित्तिय हस्तान्तरण | जम्मा १ | सामाजिक सुरक्षा | १९८२४१ २ | स्थानिय पुर्वाधार साझेदारी कार्यक्रम | १२३२० ३ | प्रदेश पूर्वाधार विकास कार्यक्रम | २१४२६ ४ | सामाजिक विकास मन्त्रालय बकुलहर अस्पताल | १०००० ५ | राष्ट्रिय सूचना व्यवस्थापन तथा अनुगमन आय | ४९९ | जम्मा | २४२४८५	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
७.४			स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७५ बमोजिम एक आर्थिक वर्षमा खर्च हुन नसकी बाँकी रहेको रकम आर्थिक वर्षको अन्तमा स्थानीय तहको संचित कोषमा स्थानान्तरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यसैगरी सञ्चित कोषमा जम्मा भएको रकमबाट स्विकृत भए अनुसारका कार्यमा खर्च गरी संघ तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त भएको बजेट स्वीकृत योजनामा खर्च गर्न नसकेमा आर्थिक वर्षको अन्तमा फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले प्रथम चौमाशिकमा ठेक्का व्यवस्थापन गर्न नसकेका कारण निर्माण व्यवसायी तथा उपभोक्ता समितिलाई निर्माण कार्य सम्पन्न गर्न पर्याप्त समय प्राप्त नहुने अवस्था रहेको देखियो । समयमा ठेक्का व्यवस्थापन तथा कार्यान्वयन हुन नसकेका कारण निकाशा भई आएको बजेट फिर्ता भएको अवस्था देखियो । निर्माण कार्य पुरा गर्न पर्याप्त समय हुनेगरी ठेक्का तथा सम्झौता व्यवस्थापन गर्न पालिकाले ध्यान पुर्याउनु पर्ने देखिन्छ । क्र सं | फिर्ता विवरण | कार्यक्रम संख्या | फिर्ता रु. १ | प्रदेश शसर्त अनुदान चालु पूजिगत | ११ | २३५३५४३६ २ | संघिय सरकार विशेष पूजिगत | १ | ७७९४००० ३ | संघिय सरकार शसर्त चालु पूजिगत | १२ | ३८३९९३१८ ४ | समपुरक अनुदान | १ | १०८ | जम्मा | | ६९७२८८६२	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
७.५			स्थानीय तह सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७६(२) बमोजिम स्थानीय तहले आफ्नो कारोबारको लेखा महालेखा नियन्त्रक कार्यालयको सिफारिशमा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भएको ढाँचामा राख्नुपर्ने उल्लेख छ । मासिक रुपमा स्रेस्ता र बैक खाताको हिसाब मिलान विबरण तयार गर्नुपर्नेमा पालिकाको विभिन्न खाता तथा बैंक मौज्दातमा देहाय अनुसार फरक देखिन्छ । सञ्चित कोष तर्फ गत विगत देखिको मौज्दात फरक रु. ३०,६०,७५,०००.०० का सम्वन्धमा हिसाव मिलान गरेको देखिएन । मौज्दात फरक पर्नाको कारण यकिन गरी हिसाव फरफारक गर्नु पर्दछ ।	

सि न	विवरण	श्रेस्ता अनुसार मौज्दात	बैंक अनुसार मौज्दात	फरक
1	आन्तरिक राजस्व खाता	९६९१३	९९००१	-२०८८
2	चालु खर्च खाता	४३५१८	७०६६	३६४५२
3	पूजिगत खर्च खाता	१४००८४	३५८७८	१०४२०६
4	विविध खर्च खाता	३४९४	६७९	२८१५
5	धरौटी खाता	-१६२६	13156	-१४७८२
6	सञ्चित कोष खाता	२९७५२०	११७९५८	१७९५६२
7	कल्याण कोष खाता	४७८८	४७७८	१०
8	प्रकोप व्यवस्थापन शाखा	४३३६	४४३६	-१००
	जम्मा	५८९०२७	२८२९५२	३०६०७५

८			**आन्तरिक नियन्त्रण :** सूचना प्रविधि पद्वती, भ्रमण कार्य व्यवस्थापन, बेरुजु लगत लगायतका आन्तरिक नियन्त्रणका क्षेत्रमा देखिएका व्यहोरा देहायमा उल्लेख छ ।	
८.१			**आन्तरिक नियन्त्रण** : सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि लागु गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । आर्थिक कार्यविधी तथा वित्तीय उत्तरदायित्व कानूनमा समेत उक्त व्यवस्था उल्लेख छ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			• स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ मा स्थानीय तहबाट गरिने कार्यका सम्वन्धमा सम्पमदनगरिने कार्य नियमित, मितव्ययी प्रभावकारी र दक्षतापुर्ण रुपमा सम्पादन गर्नुपर्ने प्रणालीको नगर प्रमुख, जिल्ला समन्वय समिति प्रमुख वा जिम्मेवार अधिकारी तोकी अनुगमन गर्ने व्यवस्था रहेकोमा पालिकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको प्रभावकारी व्यवस्थापन गर्न सकेको देखिएन । • स्थानीयसरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ मा आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्यांक संकलन, अभिलेखांकन र व्यवस्थापन गर्नुपर्ने व्ववस्था रहेकोमा पालिकाले विगतमा तथ्याङ्क तयार गरेको भएपनि अवधि यकिन गरी अध्यावधिक गरेको पाइएन । • पालिकाले एक आर्थिक वर्ष भित्र भएको आर्थिक कारोवारको सुत्र सफ्टवयरले जेनेरेट गरे अनुसारकोवार्षिक प्रतिवेदन प्रदेश लेखा इकाई कार्यालयमा पठाउने गरेपनि सो सम्वन्धमा भएका थप प्रगतिका सम्वन्धमा लेखाङ्कन गरेको पाइएन । • पालिकाले भुक्तानी अभिलेखका आधारमा सुत्र सफ्टवेयरमा कार्यक्रमगत तथा योजनागत खाता राखेको जनाएपनिबहुबर्षिय योजना स्वीकृत गरी अभिलेखिकरण गरेको देखिएन । • पालिकाबाट यस वर्ष संचालित कार्यक्रम तथा योजनाको कार्यान्वयन र सेवा प्रवाह समेतको वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति प्रतिवेदन तयार गरेको देखिएन । • अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ मा मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले यसको उपयुक्त व्यवस्थापन गरेको देखिएन । • पालिकाले जिन्सी सामानकोविवरण तयार गरी सहायक जिन्सी खाता राखेको जानएपनि वडा कार्यालयमा रहेका जिन्सी समानको अभिलेखमूल जिन्सी खातामा अध्यावधिक गरेको देखिएन । • जिन्सी निरिक्षण प्रतिवेदनमा विभिन्न मालसामान मर्मत तथा लिलाम गर्नु पर्ने उल्लेख गरेकोमा सुझाव कार्यान्वयन गरेको देखिएन । • सार्वजनिक खरिद नियमावलि २०६४ को नियम ७ र ८ अनुसार गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गरेको देखिएन । • संस्था दर्ता ऐन, २०३४ को दफा ३ मा पालिकाबाट संचालन भएका विभिन्न योजना निर्माण गर्न गठन गरेका उपभोक्ता समिति उक्त ऐनको व्यवस्था अनुसार मान्यता प्राप्त हुने गरी दर्ता गरेको देखिएन । • योजना व्यवस्थापनमा सकारात्मक प्रभाव कायम गर्ने गरी वातावरण संरक्षणको एकिकृत दिर्घकालिन योजना तयार गरेको देखिएन । • मन्त्रालयको मिति २०७३।१२।२५ को आर्थिक कारोबार तथा खाता सञ्चालन सम्बन्धमा थप स्पष्ट पारिएको परिपत्रको दफा १७ बमोजिम यस पालिका तथा पालिकामा समाहित भएका साविकका गाउँ विकास समिति तथा नगरपालिकाको नाममा रहेको पेश्की तथा बेरुजु अभिलेख समायोजन भएको पालिकामा कायम गरी नियमानुसार पेश्की फर्छ्यौट तथा बेरुजु सम्परीक्षण कार्य गर्नुपर्नेमा	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			यस पालिकामा समाहित भएका साबिकका विषयगत कार्यालयको बेरुजू लगत तथा सम्परीक्षणको अभिलेख अध्यावधिक गरेको देखिएन । • नगदी रसिद नियन्त्रण र निक्र्योल गर्न प्रणाली व्यवस्थापन गरेपनि थप सुधार गरेको देखिएन । • अधुरा आयोजनाको समिक्षागरी उपलव्धि मापन गरेको देखिएन । यसबाटअधुरा आयोजनाको कार्यान्वयनमा दिशानिर्देश हुन सकेको देखिएन ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
८.२			**सूचना प्रविधी पद्वतिः** सूचना प्रविधी नियन्त्रण वातावरणमा कार्यालयको कारोवारसङ्ग सम्बन्धित लेखापालन, अभिलेख, प्रतिवेदन लगायतका सूचना प्रविधिसङ्ग सम्बन्धित प्रणाली व्यवस्था (application control), प्रवेश नियन्त्रण (access control) लगायतका विषय समावेश हुन्छन् । • कार्यालय स्वयंको नियन्त्रणमा रहेका सूचना प्रविधी पद्वतिमा सुरक्षा, अख्तियारी, भण्डारण र ब्याकअप आन्तरिक रुपले भरपर्दो हुनुपर्नेमा पालिकाले राजस्व उठाउन प्रयोग गरेको रावस्व सूचना व्यवस्थापन प्रणालीको व्यवस्थापन र नियन्त्रणमा कार्यालयको पहुँच देखिएन । सेवा प्रदायक सँस्थाले नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन गर्ने गरि सम्झैता गरेको देखियो । यसबाट नगरपालीकाको आन्तरिक आय लेखाङ्कनका सम्वन्धमा भरपर्दो अनुगमन प्रणाली तयार गरेको देखिन आएन । पालिकाले सँकलन केन्द्र बाट प्राप्त विवरणको आधारमा मात्र आय लेखाङ्कन गर्ने गरेको छ । प्रणाली व्यवस्थापनमा समेत नगरपालिकाको पहुँच हुनेगरी सुधार गर्नु पर्दछ । • सूचना प्रविधी पद्वतिमा युजर एक्सेस व्यवस्थापन गर्दा सम्बन्धित सफ्टवेयर म्यानुअल अनुसार गरी म. ले. प. फाराम ९०१ र ९०२ बमोजिम प्रयोगककर्ता, नियन्त्रणकर्ता लगायतको अभिलेख कायम हुनेगरी कार्यान्वयन गर्नुपर्नेमा गरेको देखिएन । • सफ्टवेयर म्यानुअलमा तोकिए अनुसार सेक्युरी प्रोटोकल र सुरक्षण विधी लागु गरी त्यसको अभिलेख म. ले. प. फाराम ९०३ मा राख्नुपर्नेमा लेखापरीक्षण अवधिमा उल्लेखित व्यहोराको प्रमाण पेश हुन आएन । यसबाट सेक्युरिटी प्रोटोकल र सुरक्षण विधीका सम्वन्धमा जोखिम भई अभिलेख भएकोआम्दानी रकम हराउने तथा अभिलेखमै नदेखिई आय लेखाङ्कनमा समेत नआउने अवस्था रहन्छ। यसमा पालिकाले सुधार गर्नुपर्दछ । • फेलरका वा अन्य असामान्य अवस्थामा भरपर्दो वैकल्पिक व्यवस्था हुनुपर्ने अशल अभ्यास रहेको छ । पालिकाले यस सम्वन्धमा छुट्टै गरी भरपर्दो व्यवस्था गरेको प्रमाण पेश गरेको छैन । सिगास वा सुत्र जस्ता एकभन्दा बढी कार्यालयमा प्रयोग हुने सफ्टवेयरका सम्बन्धमा सेवा सञ्चालक निकयलेनै नियन्त्रण गर्ने र पालिकले सञ्चालन मात्र गर्ने गरेको नकारी दिएको छ । भरपर्दो वैकल्पिक व्यवस्था सुनिश्चित गर्नुपर्दछ ।	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
८.३			**सवारी साधन मर्मत :** सावारी सञ्चालन तथा मर्मत कार्यका लागि लगबुक तथा मर्मत अभिलेख कायम गर्नुपर्ने व्यवस्था अनुसार पालिकाले म ले प फारम प्रयोग गरी व्यवस्थापन गर्नुपर्ने सम्वन्धमा निम्न व्यहोरा देखिएका छन् । • पालिकाले सवारी साधन मर्मत, ईन्धन खपतको अवस्था जस्त व्यहोरा खुल्नेगरी म. ले. प. फाराम ९०५ बमोजिम सवारी साधन सञ्चालन लगबुक राख्नुपर्दछ । लेखापरीक्षणको क्रममा परीक्षण गर्दा लगबुक राखेको देखिएपनि समय क्रम अनुसारको अभिलेक दुरुस्त हुनेगरी अध्यावधिक गरेको पाइएन । सवारी साधनको वास्तविक अवस्था खुल्ने गरी म. ले. प. फाराम ९०५ अध्यावधिक गर्नु पर्दछ । • पालिकाले सावारी साधन तथा मेशिनरी मर्मत गर्दा म. ले. प. फाराम ९०६ बमोजिमको मर्मत अभिलेख राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले पालिकले पालिकाले सावारी साधन मर्मतमा रु. ३१,०२,९९९.०० तथा मेशिनरी मर्मतमा रु. ७,७८,५३८.०० खर्च गरेको वित्तिय विवरणबाट देखिन्छ । सवै किसिमको मर्मतको अवश्था देखिनेगरी मर्मत अभिलेख राखेको छैन । यसवाट यस्ता साधन विस्थापित तथा लिलाम गर्दा साथै वित्तिय विवरणमा वास्तविक मुल्य लेखाङ्कन गर्न समस्या हुने देखिन्छ । यस्तो अशर उत्पन्न नहुने गरी सुधार गर्नुपर्दछ ।	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
८.४			**बेरुजु लगत** : आम्दानी खर्च लेखाङ्कन तथा वित्तिय विवरण तयारी लगायत कार्यालयको प्रत्यक तहमा प्रयोग हुने कार्य अभिलेखिकरण गर्न महालेखापरीक्षकको कार्यालयले स्वीकृत गरे अनुसारका म. ले. प. फारामहरु प्रयोग गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले लेखापरीक्षणबाट उठेका बेरुजुको अभिलेखिकरण गरी बेरुजु लगत राख्नुपर्दछ । पालिकाले केही म ले प फारमहरु राखेपनि अद्यावधिक गरेको देखिएन । • म. ले. प. फाराम ८०१ – बेरुजु लगत राखेको देखिएन । • म. ले. प. फाराम ८०२ – बेरुजुको कार्यालयगत प्रतिवेदन तयार गरेको छैन । • म. ले. प. फाराम ८०३ – बेरुजुको केन्द्रिय कार्यालयगत लगत तयार गरेको पाइएन । • म. ले. प. फाराम ८०४ – बेरुजुको कार्यालयगत केन्द्रिय प्रतिवेदन तयार गरेको छैन । • म. ले. प. फाराम ८०५ – सम्परीक्षण गोश्वारा अभिलेख तयार गरेको छैन । • म. ले. प. फाराम ८०२ – बेरुजुको कार्यालयगत प्रतिवेदन तयार गरेको छैन । म. ले. प. फाराम अद्यावधिक नहुदा वेरुजुको वास्तविक अवश्था यकिन नहुने हुँदा नियमानुसार सुधार गर्दै जानु पर्दछ ।	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
८.५			**भ्रमणकार्य व्यवस्थापन :** भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ मा कर्मचारी भ्रमणको अभिलेख अध्यावधिक गरी राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस कार्यको आन्तरिक नियन्त्रणका लागि मलेप फारामको व्यवस्था गरेको छ । • भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ मा कार्यलायबाट भ्रमण आदेश लिई भ्रमण गर्ने कर्मचारीका सम्वन्धमा म. ले. प. फाराम ९०७ बमोजिम भ्रमण गरेका सबै कर्मचारीका लागिम. ले. प. फाराम ९०८ बमोजिम भ्रमण अभिलेख राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले यस वर्ष अनुगमन तथा भ्रमण कार्यमा कर्मचारी तर्फ रु. २४,६८,४००.०० र पदाधिकारी तर्फ रु. ३,२८,२००.०० खर्च गरेको वित्तिय विवरणबाट देखिन्छ । विभिन्न कर्मचारीले विभिन्न स्थानमा भ्रमण गरेको भ्रमण आदेश र भ्रमण विल अनुसार खर्च लेखेपनि भ्रमण अभिलेख राखेको छैन । साथै तेरिज तयार नगरि एउटै गोश्वरा भौचरबाट अनुगमन तथा मुल्याँकन, सरुवा तथा भ्रमण भत्ता जस्ता खर्च एकमुष्ट रुपमा लेखि भ्रमण प्रतिबेदन संलग्न नगरी भुक्तानी गरेको छ । यसबाट अनुगमन तथा मुल्याँकन कार्यक्रम प्रभाबकारी भयो भन्ने आधार भएन । उक्त खर्च गर्दा भ्रमण गर्ने व्यक्तिको स्पष्ट व्यहोरा देखिने गरि अभिलेख राखेको छैन । यसबाट आर्थिक वर्षको अन्तमा कर्मचारी भ्रमण अवस्थाको मुल्याङ्कन गर्न सक्ने देखिएन । साथै भ्रमणबाट निर्धारित उदेश्य प्राप्त भए नभएको साथै खर्च प्रभावकारी भए नभएको परीक्षण गर्न सकिएन । पालिकाले भ्रमण अभिलेख अद्यावधिक गरी राख्नु पर्दछ । • सोही नियमलीमा भ्रमण पेश्की लिने कर्मचारीले भ्रमणबाट फर्की आएपछि म. ले. प. फाराम ९०९ बमोजिम भ्रमण प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने र प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि भ्रमणको उपलब्धि मापन गरी जिम्मेवार पदाधिकारीले पेश्की फछ्र्यौट गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले यस अनुसारको भ्रमण प्रतिवेदन लिई अभिलेखिकृत गरेको छैन । यसले आन्तरिक नियन्त्रण व्यवस्था कमजोर देखाएको छ । यस्तो अवस्थामा सुधार गर्नुपर्दछ ।	
८.६			**धरोटी अभिलेख** : पालिकाले निर्माण कार्य सम्झौता गर्दा र रनिङ्ग विल अनुसार निर्माण कार्यको भुक्तानी गर्दा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ अनुसार धरौटी राख्ने र धरौटी कट्टी गरी भुक्तानी गर्ने गरेको छ । यसरी कट्टी गरी राखेको धरौटी कार्य सम्पन्न भएपछि फिर्ता गर्नु पर्दछ । पालिकाले सुत्र प्रणालीबाट लेखा राखेकोमा सो वर्ष देखिको धरोटीको अभिलेख अद्यावधिक भएपिन सुत्र सफ्टवेयर लागु हुनुभन्दा अघिल्ला वर्षहरुको अभिलेख प्रणालीमा प्रविष्टि गरेको छैन । यसवाट धरौटी वास्तविक अवस्था यकिन नहुने देखिन्छ । साथै वित्तिय विवरणमा प्रस्तुत धरौटी समेत एकिकृत अभिलेखको अभावमा वास्तविक भए नभएको यकिन हुन सकेन ।	
९			**कानुन निर्माण तथा कार्यान्वयन :** नगरपालिकाले निर्माण गरेका कानुन तथा न्याय सम्पादनका सम्वन्धमा उपलव्ध विवरण परीक्षण गर्दा देखिएका व्यहोरा देहायमा उल्लेख छ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
९.१			**न्याय सम्पादन** : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म अधिकार क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रियाको बारेमा व्यवस्था गरेको छ । समितिमा परेको उजुरीमध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाद दर्ता भएको ३ महिनाभित्र टुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ ।आ.व. ०७७/७८ को नीति, वजेट तथा कार्यक्रम पुस्तिकामा उल्लेख भए अनुसार यस वर्ष दर्ता भएका १५४ निवेदन मध्ये ४५ मिलापत्र भएको, ४४ मा निर्णय भई आदेश भएको, ३५ प्रकृयामा रहेको, ११ अदालतमा गएको, २ प्रहरीमा गएको र १७ प्रथम पक्ष सम्पर्कमा नआएकोले कारवाही टुङ्गो लागेको देखिएन । न्यायीक समितिको कार्य सम्वन्धि विवरण देहायमा उल्ल्ख छ । न्याय सम्पादन प्रक्रियालाई ऐनले तोकेको म्यादभित्र फछ्र्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउनुपर्दछ ।	

सि.नं.	विवरण	जम्मा
१	मिलापत्र	४५
२	निर्णय तथा आदेश	४४
३	प्रकृयामा रहेको	३५
४	अदालतमा गएको	११
५	प्रहरीमा गएको	२
६	प्रथम पक्ष सम्पर्कमा नआएको	१७
	जम्मा	१५४

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>९.२</td><td></td><td></td><td>कानुन निर्माण : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ मा स्थानीय तहले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन बनाउन तथा सोको अधिनमा रही आवश्यकता अनुसार नियम, निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउन सक्ने ब्यवस्था छ । यसै व्यवस्था अनुसार देहाय अनुसारको संख्या कानुन बनाई कार्यान्वयनमा ल्याएको विवरण उपलब्ध गराएको छ ।
<table>
<tr><th>क्र. स.</th><th>विवरण</th><th>संख्या</th></tr>
<tr><td>१</td><td>ऐन</td><td>१२</td></tr>
<tr><td>२</td><td>नियमावली</td><td>३</td></tr>
<tr><td>३</td><td>निर्देशिका</td><td>११</td></tr>
<tr><td>४</td><td>कार्यविधि</td><td>२९</td></tr>
<tr><td></td><td>जम्मा</td><td>५५</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
</table>

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१०			**अनुदान फिर्ता :** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७५ बमोजिम एक आर्थिक वर्षमा खर्च हुन नसकी बाँकी रहेको रकम आर्थिक वर्षको अन्तमा स्थानीय तहको संचित कोषमा स्थानान्तरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यसैगरी सञ्चित कोषमा जम्मा भएको रकमबाट स्विकृत भए अनुसारका कार्यमा खर्च गरी संघ तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त भएको बजेट स्वीकृत योजनामा खर्च गर्न नसकेमा आर्थिक वर्षको अन्तमा फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले प्रथम चौमाशिकमा ठेक्का व्यवस्थापन गर्न नसकेका कारण निर्माण व्यवसायी तथा उपभोक्ता समितिलाई निर्माण कार्य सम्पन्न गर्न पर्याप्त समय प्राप्त नहुने अवस्था रहेको देखियो । समयमा ठेक्का व्यवस्थापन तथा कार्यान्वयन हुन नसकेका कारण निकाशा भई आएको बजेट फिर्ता भएको अवस्था देखियो । निर्माण कार्य पुरा गर्न पर्याप्त समय हुनेगरी ठेक्का तथा सम्झौता व्यवस्थापन गर्न पालिकाले ध्यान पुर्याउनु पर्ने देखिन्छ । क्र सं | फिर्ता विवरण | कार्यक्रम संख्या | फिर्ता रु. १ | प्रदेश शसर्त अनुदान चालु पूजिगत | ११ | २३५३५४३६ २ | संघिय सरकार विशेष पूजिगत | १ | ७७९४००० ३ | संघिय सरकार शसर्त चालु पूजिगत | १२ | ३८३९९३१८ ४ | समपुरक अनुदान | १ | १०८ | जम्मा | | ६९७२८८६२	
११			**बजेट तथा कार्यक्रम :** अख्तियारी, अवण्डा बजेट, क्षेत्रगत कार्यक्रम, श्रोत लेखाङ्कन लगायतका क्षेत्रमा उपलव्ध विवरण परीक्षणबाट देखिएका व्यहोरा देहायमा उल्लेख छ ।	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
११.१			**अख्तियारी** : स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजश्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गते भित्र पेश गर्ने र यसरी पेश भएको बजेट छलफल गरी असार मसान्तभित्र सभाबाट पारित गर्नुपर्ने र सोही ऐनको दफा ७३ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिनभित्र स्थानीय तहका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था बमोजिम पालिकाले आषाढ १० को सातौं नगर सभाको बैठकबाट रु. १,१३,८८,६५,२५८.०० राजस्व र व्यय अनुमान सहितको विनियोजन विधेयक, २०७७ पारित गरेको छ । वजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान भएकोमा चौमाशिक रुपमा भएको खर्चको आवृत्ति (Trend) एकनासको र अनुमानयोग्य देखिएन । चौमाशिक खर्चको भार अन्तिम चौमाशिक र आषाढ महिनामा बढि देखिन्छ भने अन्य खर्चको ट्रेण्ड समेत महिनागत रुपमा समान र अनुमान योग्य देखिएन । ऐनको भावना अनुसार पूजिगत खर्च व्यवस्थापन हुनेगरी सुधार गर्नु पर्दछ ।	
११.२			**अवण्डा बजेट** : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा स्थानीय आर्थिक अवस्था समेतको आधारमा बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरणका आधार तयार गरी स्रोत अनुमान तथा सीमा निर्धारणका आधारमा अबण्डा नराखी आय–व्ययको अनुमान पेस गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाको २०७७ आषाढ १० को नगर सभाको बैठकबाट स्वीकृत भएको कार्यक्रम विश्लेषण गर्दा देहाय अनुसार ५ शिर्षकमा रु. २,७३,४०,०००.०० अवण्डा बजेट राखेको देखियो । कार्यक्रममा समावेश नगरी विविध शिर्षकमा अवण्डा राखेको नियमित देखिन आएन । अवण्डा रकमबाट पटक पटक गरी सुविधाका आधारमा छनौट भएका योजनामा खर्च गरेको छ । शूरु योजनामा समावेश नगरी सुविधाका आधारमा योजना थप गर्ने परिपाटीमा सुधार गर्नु पर्दछ । क्र.सं. | कार्यक्रम क्र.सं. | विवरण | बजेट रु. हजारमा १ | २७४ | विविध | ४४० २ | ४७४ | पूर्वाधार विकास | ४४२६ ३ | ६६० | विभिन्न सडक कालोपत्रे | २३६६ ४ | ७४४ | विविध पूजिगत | १०८ ५ | ११३२ | विविध सार्वजनिक निर्माण | २०००० | | जम्मा | २७३४०	

https://nams.oag.gov.np

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>अवण्डा बजेट कायम गरी पालिकाले देहाय अनुसारको योजना सुविधाका आधारमा छनौट गरी कार्यान्वयन गरेको विवरणबाट देखिन्छ । शुरु बजेटमा स्पष्ट रुपमा समावेश नगरी सुविधाका आधारमा योजना छनौट गरी कार्यान्वयन गर्दा योजना निर्माणका क्रममा पुरा गर्नुपर्ने चरणहरु पुरा नभई माग आवस्यकताका आधारमा भन्दा स्वविवेकका आधारमा योजना छनौट तथा कार्यान्वयन भएको अवस्था छ । यस्तो अवस्थाम सुधार गरी योजना छनौट तथा कार्यक्रम पारदर्शि तथा प्ररकृयामुलक बनाउनु पर्ने देखिन्छ ।
<table>
<tr><th>क्र.सं.</th><th>वडा नं.</th><th>कार्यक्रम संख्या</th><th>विवरण</th></tr>
<tr><td>१</td><td>१२</td><td>७</td><td>सडक, ग्रिल लगायतका सामाग्री निर्माण तथा खरिद ।</td></tr>
<tr><td>२</td><td>१०</td><td>२०</td><td>कालोपत्रे, ग्राभेल लगायतका कार्य ।</td></tr>
<tr><td>३</td><td>६</td><td>१६</td><td>बाटो निर्माण तथा निर्माण सामाग्री खरिद लगायतका कार्य ।</td></tr>
<tr><td>४</td><td>१</td><td>४</td><td>विविध कार्य</td></tr>
<tr><td>५</td><td>२</td><td>६२</td><td>सडक, पार्क, भवन मर्मत तथा निर्माण आदि ।</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>१०९</td><td>जम्मा</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
<tr><td>११.३</td><td></td><td></td><td>स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६(१) मा पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय, राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने रकम, अनुदान, ऋण र अन्य आयको प्रक्षेपण तथा सोको सन्तुलित वितरणको खाका र बजेट सीमा निर्धारण गर्न ७ सदस्यीय स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति गठनको व्यवस्था छ । पालिकाले स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति गठन गरी कार्य गरिरहेको प्रवेश बैठक तथा छलफलको क्रममा जानकारी दिएको छ । समितिले आयको प्रक्षेपण, साधनको सन्तुलित वितरणको खाका, बजेटको कूल सीमा, बजेटको क्षेत्रगत सीमा निर्धारण, बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकिकरण, विषयक्षेत्रगत बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन तय गर्नुपर्ने जस्ता कार्यहरु फाल्गुन महिनाभित्र सम्पन्न गरिसक्नुपर्ने र बजेट प्रक्षेपण गर्दा बजेट वर्षपछिको थप दुई वर्षको समेत प्रक्षेपण तयार गर्नुका साथै तयार भएको आगामी आर्थिक वर्षको बजेट सीमा प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतले चैत्र १५ गतेभित्र पालिकाका विषयगत शाखा तथा वडा समितीलाई उपलब्ध गराउनुपर्ने व्यवस्था रहेको भएपनि समय सिमामा कार्य सम्पन्न हुन नसकी फरक र थप समय लगाई कार्य गरेको पाइयो । नियमावलीको समय सिमा भित्र कार्य सम्पन्न गराई थप व्यवस्थित गर्नुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
</table>

https://nams.oag.gov.np

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>११.४</td><td></td><td></td><td>क्षेत्रगत कार्यक्रम :स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा वजेट तर्जुमा दिग्दर्शनको ५.१ मा सामाजिक विकासका शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई, संस्कृति प्रवर्द्धन, लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण जस्ता सामाजिक विकास तथा पूर्वाधार क्षेत्रमा समानुपातिक रुपमा वजेट व्यवस्थापन गर्नुपर्ने उल्लेख छ । पालकाले आर्थिक विकासमा ६ प्रतिशत, सुशासन तथा अन्तर्सम्वन्धित क्षेत्रमा ४ प्रतिशत खर्च रहेको छ भने सामाजिक विकास तथा पूर्वाधारका क्षेत्रमा ६५ प्रतिशत सम्म विनियोजन गरी खर्च गरेको छ । प्रत्येक वर्ष स्थीर रुपले प्राथमिकिकरणका क्षेत्र निर्धारण गरी कार्यक्रम र वजेट व्यवस्थापन गरेको छैन। यसवाट सामाजिक विकासका क्षेत्र प्राथमिकतामा नपरेको अवस्था छ । मानव विकास सूचकाङ्कमा सकारात्मक प्रभाव पार्ने क्षेत्रमा दिग्दर्शनले निर्देश गरे अनुसार बजेट विनियोजन गरी खर्च व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ । बजेट व्यवस्थापनको तालिकागत विवरण देहायमा उल्लेख छ ।
<table>
<tr><th>सि.नं.</th><th>क्षेत्र/उप क्षेत्र</th><th>विनियोजन</th><th>प्रतिशत</th></tr>
<tr><td>१</td><td>आर्थिक विकास</td><td>७६४१७</td><td>६</td></tr>
<tr><td>२</td><td>सामाजिक विकास</td><td>४६०९०८</td><td>३५</td></tr>
<tr><td>३</td><td>पूर्वाधार विकास</td><td>४५७४१३</td><td>३५</td></tr>
<tr><td>४</td><td>सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र</td><td>४९१६८</td><td>४</td></tr>
<tr><td>५</td><td>कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक</td><td>२६२५६८</td><td>२०</td></tr>
<tr><td></td><td>कुल जम्मा</td><td>१३०६४७४</td><td>१००</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
<tr><td>११.५</td><td></td><td></td><td>श्रोत नक्साङ्कन : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ मा स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्याङ्क संकलन, अभिलेख र सोको ब्यवस्थापन गर्नुपर्ने तथा आफ्नो क्षेत्रभित्रको शैक्षिक, भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक श्रोत अन्तर्गत खानी, जंगल तथा अन्य श्रोत, पूर्वाधार अन्तर्गत सडक, पुल, खानेपानी लगायतको अभिलेख तथा श्रोत नक्साङ्कन सहितको पालिकाको प्रोफाइल तयार गर्नुपर्ने ब्यवस्था छ । पालिकाले प्रोफाइल तयार गरी राखेको भएपनि वेभ साइटमा राख्ने जस्ता विधि अपनाइ सेवाग्राहीको पहुचयोग्य बनाएको देखिएन । प्रोफाइलका तथ्याङ्क तथा व्यहोरामा लाभग्राहीको पहुँच पुग्ने गरी पारदर्शिताका उपयुक्त विधि अवलम्वन गर्नुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
</table>

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१२			**संगठन तथा कर्मचारी व्यवस्थापन :** संगठन तथा कर्मचारी व्यवस्थापनका सम्वन्धमा देखिएका व्यहोरा देहायमा उल्लेख छ ।	
१२.१			**अद्यावधिक विवरण** : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ मा स्थानीय तहलेआफ्नो अधिकार क्षेत्र र कार्यबोझको विश्लेषण गरी संगठन तथा व्यस्थापन सर्वेक्षणका आधारमा स्थायी प्रकृतिको कामको लागि तथा सेवा करारबाट लिईने कर्मचारीको दरबन्दी प्रस्ताव गर्नुपर्ने र अस्थायी दरबन्दी सृजना गर्न नसकिने व्यवस्था छ । स्थाई, अस्थाई करार तथा अन्य कर्मचारीको विवरण माग गरेकोमा अद्यावधिक विवरण पेश भएन । पालिकाले नियमित तथा करार कर्मचारी पारिश्रमिकमा खर्च लेखेको छ । त्यसैगरी सोही ऐन, २०७४ को दफा ८३(८) बमोजिम पालिकाले नगर प्रहरी, सवारी चालक, सयश, कार्यालय सहयोगी, पलम्बर, इलेक्ट्रीसियन, चौकिदार, मलि, बगँचे लगायतका पदमा मात्र करार सेवाबाट कर्मचारी लिन सकिने व्यवस्था गरेको छ । विवरण तथा तथ्याङ्क पेश नभएकोले जनशक्ति व्यवस्थापनका सम्वन्धमा विश्लेषण गर्न सकिएन ।	
१२.२			**दरवन्दी तथा पदपूर्ति** : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ मा सङ्गठन विकास, जनशक्ति व्यवस्थापन र बृत्ति विकसका सम्वन्धमा व्यवस्था छ । यसै दफामा स्थानीय कानुन बमोजिम संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गरी संगठन संरचना र दरवन्दी निर्धारण गर्ने सम्वन्धि व्यवस्था छ । पालिकामा विभिन्न पदमा गरी १६८ कर्मचारी कार्यरत रहेको अपरिस्कृत विवरण प्राप्त भएकोमा दरवन्दी यकिन गरी विवरण अद्यावधिक गरेको छैन । करार कर्मचारीको श्रावण महिनाको तलव रु. १३,०८,१८०.०० को आधार लिंदा १२ महिनामा रु. १५६९८१६०.०० खर्च भएको देखिन्छ । लेखापरीक्षणको क्रममा दरवन्दी विवरण माग गरेकोमा यथार्थ दरवन्दी पेश नभएकोले थप विश्लेषण गर्न सकिएन । साथै विवरणको अभावमा आन्तरिक कर्य विभाजन तथा बढुवा व्यवस्थापन सम्वन्धमा विश्लेषण गर्न सकिएन ।	
१२.३			**तलबी प्रतिवेदन :** निजमती सेवा ऐन, २०४९ मा तलब र ग्रेड भुक्तानी दिँदा पारीत ग्रेडलाई निजामती किताबखाना, कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय वा आ.ले.प.शाखाबाट ग्रेड भिडान गरेर तलबी प्रतिवेदन पारीत गरी तलब भुक्तानी दिनुपर्ने व्यवस्था छ । यस आ.व.मा चालुतर्फबाट तलब भुक्तानीमा रु. २५,२२,९५,६३३.०० खर्च भएकोमा तलबी प्रतिवेदन पारित गरेको देखिएन । तलवी प्रतिवेदन पारित नगरी तलव खर्च लेखेको नियमित देखिएन । समयमा तलवी प्रतिवेदन पारित गर्ने तर्फ कार्यालयको ध्यान पुग्नुपर्ने देखिन्छ।	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१२.४		२०७८-१०-२८	**भत्ता वितरण** : स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ८६ (१) मा स्थानीय सेवाको गठन, संचालन, व्यवस्थापन, सेवाका शर्त तथा सुविधा सम्बन्धि आधारभूत सिद्धान्त र मापदण्ड संघीय कानुन बमोजिम हुने, दफा ८६ (२) मा अन्य व्यवस्था स्थानीय तहले बनाएको कानुन बमोजिम हुने उल्लेख छ । पालिकले यस वर्ष प्रोत्शाहन भत्ता, जोखिम भत्ता, समित बैठक भत्ता, पदाधिकारी तथा कर्मचारी भत्तामा खर्च गरी वित्तिय विवरणमा खर्च लेखाङ्कन गरेको छ । भत्ता प्रदान गर्दा अवस्यकता तथा औचित्यता पुष्टि हुनेगरी कानुन द्वारानै व्यवस्थित गर्नुपर्नेमा पालिकाले अधिकाङ्गस भत्ता वितरण गर्दा कानुन ताथ निर्देशिकामा उल्लेख गरेको पाइएन । स्पष्ट कानुनी व्यवस्था नभई भत्ता वितरण गरेको उपयुक्त देखिएन । यस्तो पद्वतिमा सुधार गर्नु पर्दछ ।	
१३			**कोरोना नियन्त्रण :** पालिकाले सँघ तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त आम्दानी समेत प्रकोप व्यवस्थापन कोषमा जम्मा गरी सामाग्री खरिद, आइसोलेशन सञ्चालन, जीखिम भत्ता वितरण, क्वारेन्टाइन सञ्चालन जस्ता कार्यमा देहाय अनुसार रु. २२,४९,०००.०० खर्च गरेको छ । कोषबाट सामाग्री तथा सेवा खरिद गर्दा सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८ (२) को पालना नगरी टुक्रे खरिद गरेको छ । माग आवश्यकता अनुमान गर्न नसकिने साथै फरक फरक समयमा स सानो परीमाणमा खर्च गर्नुपरेकोले टुक्रे खरिद गर्नुपरेको कार्यालयको प्रतिकृया छ । कानुनी व्यवस्थाको पालना हुनेगरी खरिद गर्नुपर्दछ ।	

विवरण	संस्थाको नाम	भुक्तानी रु.
आइशोलेशन निर्माण तथा सञ्चालन	बकुलहर अस्पताल, पिठुवा स्वास्थ्य चौकी	४५०००
होम आइशोलेशनमा बसेका विरामीलाई औषधि वितरण	१६ वटै वडा	५०००००
होम आइशोलेशनमा बसेका विरामीलाई औषधि वितरण	४ स्वास्थ्य संस्था	१९१०००
आइशोलेशनमा खटिने चिकित्शक तथा स्वास्थ्यकर्मी प्रोत्शाहन	बकुलहर अस्पताल, पिठुवा स्वास्थ्य चौकी	५०००००
कोभिड सामाग्री माक्स सेनिटाइजर ग्लोव्स थर्मोमिटर आदि	सबै स्वास्थ्य संस्थामा	८८५०००
अक्सिजन सिलिन्डर धरौटी	आइशोलेशन पिठुवा	१२८०००
जम्मा		२२४९०००

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१४			**आन्तरिक आय :** पालिकाको आन्तरिक आय व्यवस्थापन तथा आय लेखाङ्कनका सम्वन्धमा उपलव्ध विवरण विश्लेषण गर्दा देखिएका व्यहोरा देहायमा उल्लेख छ ।	
१४.१			**आन्तरिक आय:** नगरपालिकाले उपलब्ध गराएको आय व्यय विवरण अनुसार नगरपालिकाले देहायका शिर्षकमा आन्तरिक आय आर्जन गरेको देखिन्छ । केही शिर्षकमा अनुमान भन्दा ९१० प्रतिशत भन्दा बढि र केहीमा ९६ प्रतिशत भन्दा कम संकलन भएकोमा आय अनुमान वास्तविक देखिएन । आय अनुमान तथ्याङ्कपरक तथा वास्तविक बनाउनु पर्दछ ।	

सि.नं.	प्राप्तिको श्रोत	वार्षिक अनुमानित आय	आम्दानी	मौज्दात	फरक प्रतिशत
१	१३४११ -अन्य संस्थागत आन्तरिक अनुदान	२५०००	१२७२८	-१२२७२	-४९
२	१३४११ - अन्य संस्थागत आन्तरिक अनुदान	१२०००	१४१३१	२१३१	१८
३	१३४१२ - अन्य व्यक्तिगत आन्तरिक अनुदान	२०००	८५	-१९१५	-९६
४	११३१३ - एकीकृत सम्पती कर	३००००	२५३०५	-४६९५	-१६
५	११३१४ - भुमिकर/मालपोत	९००	१७०५	८०५	८९
६	११३२१ - घरवहाल कर	७०००	१११४६	४१४६	५९
७	११४७९ - अन्य मनोरञ्जन कर	१०	०	-१०	-१००
८	११६९१ - अन्य कर	५	१०	५	१००
९	१४१५१ - सरकारी सम्पत्तीको वहालबाट प्राप्त आय	२०	२०२	१८२	९१०
१०	१४१५९ - अन्य स्रोतबाट प्राप्त रोयल्टी	१०	०	-१०	-१००
११	१४२१२ - सरकारी सम्पतीको बिक्रीबाट प्राप्त रकम	१००	५३८	४३८	४३८

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय						बेरुजु रकम
			१२	१४२१९ - अन्य सेवा शुल्क तथा बिक्री	२२००	७९७	-१४०३	-६४	
			१३	१४२२१ - न्यायिक दस्तूर	१००	२४	-७६	-७६	
			१४	१४२२३ - शिक्षा क्षेत्रको आम्दानी	१०	०	-१०	-१००	
			१५	१४२२९ - अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	१०००	१६८९	६८९	६९	
			१६	१४२४१ - पार्किङ्ग शुल्क	५०	०	-५०	-१००	
			१७	१४२४२ - नक्सापास दस्तुर	१००००	१२९३२	२९३२	२९	
			१८	१४२४३ - सिफारिश दस्तुर	१३०००	११८६९	-११३१	-९	
			१९	१४२४४ - व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	२००	११२	-८८	-४४	
			२०	१४२४५ - नाता प्रमाणित दस्तुर	२००	२९३	९३	४७	
			२१	१४२४९ - अन्य दस्तुर	५००	५४८७	४९८७	९९७	
			२२	१४२५३ - व्यावसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	१००००	२४१५७	१४१५७	१४२	
			२३	१४२६५ - अन्य क्षेत्रको आय	१०	९९	८९	८९०	
			२४	१४३११ - न्यायिक दण्ड, जरिवाना र जफत	१००	०	-१००	-१००	
			२५	१४३१२ - प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	४००	१३१४	९१४	२२९	
			२६	१४३१३ - धरौटी सदरस्याहा	१००	२०८	१०८	१०८	
			२७	१४५२९ - अन्य राजस्व	३००	४०९	१०९	३६	
			२८	१५१११ - बेरूजू	१००	३७७	२७७	२७७	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

२९	३२१२१ - नगद	३१६०००	०	-३१६०००	-१००
३०	१३४११ - अन्य संस्थागत आन्तरिक अनुदान	१००००	१८५९५	८५९५	८६
	जम्मा	४४१३१५	१४४२१२	२९७१०३	६७

१४.२

आय लेखाङ्कन : नगरपालिकाले राखेको आम्दानीको वैंक नगदी किताव अनुसार विभिन्न वडाले संकलन गरी जम्मा गरेको राजस्व देहाय अनुसार रहेको देखिन्छ । वडा कार्यालयबाट नगदी रसिद प्रिन्ट गरी वैंक दाखिला गरेको भौचर नगरपालिका कार्यालयमा पेश भएपछि सोही आधारमा आम्दानी लेखाङ्कन गर्ने गरेको देखियो । केन्द्रिय लेखाको लेखाङ्कन प्रणाली र सफ्टवेयरको आम्दानी विवरण दैनिक, साप्ताहिक, मासिक र वार्षिक रुपमा समेत रिकन्साइल गर्ने गरेको देखिएन । यसबाट कुल आयको वास्तविक अवस्था यकिन नहुने, वैंक सफ्टवेयर र खातामा देखाएको आम्दानीमा फरक पर्ने जस्ता अवस्था भई आय लेखाङ्कन वास्तविक नहुने देखिन्छ । निश्चित अवधि भित्र अनिवार्य रिकन्साइल गरी आय चुहावट भए नभएको पत्ता लगाई यकिन गरी लेखाङ्कन गर्ने प्रणाली विकास गर्नुपर्दछ । लेखापरीक्षणको क्रममा आय खाताको मौज्दात र वैक भौचरका आधारमा आयको वैंक नगदी कितावमा भएको प्रविष्टि वाहेक सवै रसिद, भौचर, आम्दानी लेखाङ्कन आदिको परीक्षण गरिएको छैन ।नगरपालिकाले आन्तरिक निरयन्त्रण प्रणाली सुदृढ गरी राजस्व संकलन र दाखिला प्रभावकारी भरपर्दो र पारदर्शी वनाउनु पर्दछ ।

क्र.स.	वडा नं.	राजस्व आम्दानी लेखांकन (रु.हजारमा)
१	केन्द्र	२३११०
२	१	७०१५
३	२	६१४१
४	३	२६१६
५	४	२७४७
६	५	१७६३
७	६	६८४०

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

८	७	३०४६
९	८	३३३९
१०	९	२९४०
११	१०	४०७२
१२	११	२२१७
१३	१२	२८३६
१४	१३	४२२७
१५	१४	५७९७
१६	१५	२८६९
१७	१६	३४४६
	जम्मा	८५०२२

१४.३			नगरपालिकाको विनियोजन ऐन, २०७७ मा समावेश गरी मालपोल, घरजग्गा रजिष्ट्रेशन लगायत ३० शिर्षकमा राजस्व सँकलन गर्दै आएको छ । उपर्यूक्त शिर्षकमा लगत कायम गरी सँकलन गर्नुपर्ने राजस्व समेत पर्दछ । पालिकाले राजस्वको लगत कायम गरी अद्यावधिक गरेको छैन । यसवाट आय प्रक्षेपण वास्तविक नहुन सक्ने अवस्था रहेको छ । अनुमान योग्य राजस्वको लगत कायम गर्ने सम्वन्धमा ध्यान पुर्याउनुपर्ने देखिन्छ ।	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१४.४			पालिकाले राजस्व लगत व्यवस्थित गरी अद्यावधिक राख्न करदाता दर्ता र दर्ता खारेजी अभिलेख, लगत हुने अवस्थामा राजस्व लगत, राजस्व निर्धारण अभिलेखहरु, राजस्व असुली अभिलेखहरु, सूचना प्रविधीमा आधारित अभिलेख राखेको अवस्थामा त्यसमा अद्यावधिकता, आवश्यकता अनुसार मलेप फाराम नं १०१ देखि ११५ को प्रयोग, मलेप फा नं ९०४ बमोजिमको रसिद नियन्त्रण खाता लगायतका विवरण तयार गरी राजस्व लेखाङ्कन विश्वसनिय तथा भरपर्दौ बनाउनुपर्नेमा बनाएको देखिएन । यस्तो अवस्थामा सुधार गरी राजस्व लेखाङ्कन व्यवस्थित गर्नु पर्दछ ।	
१४.५			पालिकाले विनियोजन ऐन, २०७७ परिषदबाट स्वीकृत गरी मालपोत, भुमिकर, धरजग्गा रजिष्ट्रेशन, घरबहाल कर, सिफारिस दस्तुर, बहाल विरौटा कर जस्ता कर तथा शुल्क सँकलन गर्दै आएको छ । वडा कार्यलय तथा नगरपालिका समेत १७ संकलन केन्द्रबाट संकलन हुदै आएको पालिकाले जनाएको छ । कर तथा शुल्क संकलन गर्न सफ्टवेयर प्रयोग गरी सेवा प्रदायकसंगको सम्झौता मार्फत कार्य गराउदै आएकोमा प्रयोग, व्यवस्थापन, नियन्त्रण, पहुँच जस्ता विषय समेटी सफ्टवेयर सञ्चालन सम्वन्धि निर्देशिका बनाएको तथा सार्वजनिक गरेको देखिएन । यस्तै पालिकाले खडा गरेको आन्तरिक कोष सञ्चालन गर्न, राजस्व प्रणाली व्यवस्थापन गर्न, पर्यटकीय क्षेत्र तथा प्राकृतिक श्रोत व्यवस्थापन जस्ता कार्यका लागि आवश्यकता अनुसारका विषय समेटी निर्देशिका बनाउनुपर्ने बनाई वेभ साइटमा राखेको देखिएन । साथै पालिकाले मातहतका कार्यलय तथा निकायलाई परिपत्र गरेको सम्वान्धि विवरण प्रप्त हुन आएन । यस्ता परिपत्रको विषयमा वेभ साइटमा समेत सूचना उपलव्ध नभएकाले सूचना, निर्देशन, परिपत्र तथा जानकारीहरुको व्यवस्थित अभिलेखाङ्कन समेत भएको देखिन आएन । यस्तो अवस्थामा सुधार गर्ने गरी राजस्वको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली व्यस्थापन गर्नपर्दछ ।	
१५			**पेश्की बाँकी :** आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ७४ (३) मा तोकिएको म्यादभित्र यसै नियमावलीको कार्यबिधि अपनाई फछ्र्यौट गर्नु गराउनु पेश्की लिनेदिने दुबै थरीको कर्तब्य हुने उल्लेख छ । कार्यालयले यो वर्ष देहायका कर्मचारी / निर्माण व्यवसायी / संस्थालाई दिएको पेश्की आर्थिक वर्षको अन्त्य सम्म फछ्र्यौट भएको देखिएन । सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११३(५) अनुसार फछ्र्यौट गर्नुपर्दछ ।	११,९०८,२६२

मिति	भौ. न.	पेश्की लिने ब्यक्ती, फर्म वा कम्पनीको नाम	म्याद ननाघेको
२०७७/०४/०१	१	असोक भुसाल	५५,०००
२०७७/०४/०१	१६	कौशिला मली	२०,०००
२०७७/०४/०१	१६	राजन मली	२०,०००

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय					बेरुजु रकम
				२०७७/०४/०१	१६	राजन मली	६०,०००	
				२०७७/०४/०१	१६	राम कुमार सिङ्गताङ्	५०,०००	
				२०७७/०४/०१	१६	राम कुमार सिङ्गताङ्	६,०००	
				२०७७/०४/०१	१६	राम कुमार सिङ्गताङ्	२०,०००	
				२०७७/०४/०१	१६	हिमाल खड्का	१०,०००	
				२०७७/०४/०१	१६	हिमाल खड्का	१५००००	
				२०७७/१२/०६	६७७	हिमाल खड्का	२०००००	
				२०७७/०४/०१	१	जे.के.कन्स्ट्रक्सन	४१८२१२	
				२०७७/०४/०१	१	पि.के. निर्माण सेवा	४५००००	
				२०७७/०४/०१	१	मनकामना कन्ट्रयाक्टर्स एण्ड बिल्डर्स प्रा.लि	७६४०००	
				२०७७/०४/०१	४	सुसन कन्स्ट्रक्शन	४७००००	
				२०७७/०४/०१	१	नेपाल विधुत प्राधिकरण टाडी शाखा	४२९३०००	
				२०७७/०४/०१	१	मेड - नेपाल	२२००	
				२०७७/०४/०१	१	श्री आधारभुत विद्यादय माधवपुर	३५००००	
				२०७७/०४/०१	४	अनामनगर टाडी तथा आदर्स टोल नाला	५०००००	
				२०७७/०४/०१	४	चितवन सामुदायिक संचार सहकारी संस्था लि.	३०००००	
				२०७८/०१/२८	२१२	जस्पाल कालोपत्रे सडक निर्माण उपभोक्ता समिति	१७००००	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			२०७७/०४/०१ ४ दिप नारायण महतो ११२०००	
			२०७७/०४/०१ ४ मालपुर टोल कालोपत्रे मर्मत निर्माण समिति २७५०००	
			२०७७/०४/०१ ४ रायमाझी टोल विकास संथा ९०००००	
			२०७७/०४/०१ ४ लालपर्सा चोक देखी दक्षीण कालोपत्रे उपभोक्ता समिति १२५०००	
			२०७७/०४/०१ ४ हात्तिचोक- लौखानी टेलिफोन टावर कालोपत्रे ५७५०००	
			२०७७/०८/२३ ५६ श्राप्रभात टोल निपनी चोक देखि कैलाश टोल प्रवेश गर्ने उपभोक्ता समिति २३००००	
			२०७७/११/१९ १०९ पक्की कुलो निर्माण उपभोक्ता समिति १०९०००	
			२०७८/०२/१० २२९ अनामनगर कालोपत्रे निर्माण उपभोक्ता समिति २२३३५०	
			२०७८/०३/११ २८६ चितवन एफ एम देखी पुर्व नेपाल मा.वि सम्म ढल निकास उपभोक्ता समिति ३०००००	
			२०७८/०३/१३ २९० बकुलर टोल शान्तिनगर टोल ढल तथा कालोपत्रे निर्माण उपभोक्ता समिति २५००००	
			२०७८/०३/१४ २९८ निकुञ्ज मार्ग टोल सुधार समिति ३६७०००	
			२०७८/०३/०७ ५१ सुन्दर वस्नेत १३३५००	
			११९०८२६२	
१६			**ठेक्का व्यवस्था :** सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ९ मा खुला रुपमा वोलपत्र आह्वान गरी खरिद गर्ने सम्वन्धी व्यवस्था छ । नगरपालिकाले वोलपत्रको सूचना प्रकाशित गरी २९ नयाँ ठेक्का सम्झौता गरेको विवरणबाट देखिन्छ । यस मध्येका अधिकाङ्गस ठेक्कामा मोविलाईजेशन पेश्की भुक्तानी बाहेक थप प्रगति भएको देखिएन । समयमा ठेक्का व्यवस्थापन गरी शुरु म्याद भित्र कार्य सम्पन्न नहुदा सम्झौता पछिका वर्षको बजेटमा समेत भार पर्ने गरी निर्माण कार्यको दायित्व सर्दै जाने गरेको देखियो । यसबाट चालु वर्षमा कार्य सम्पन्न नभई पछिल्ला वर्षमा श्रोत व्यवस्थापनको भार थपिदै गएको छ । नमुनाका लागि १५ ठेक्काको लागत अनुमान तथा स्वीकृत अंकको तथ्याङ्क हेर्दा वोलपत्रदाताले लागत अनुमानको तुलनामा १० प्रतिशत देखि ४५ प्रतिशत सम्म घटिमा काम गर्ने गरी ठेक्का कवुल गरेको देखिन्छ । ठेक्काका विवरण देहायमा उल्लेख छ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			लागत अनुमानको तुलनामा धेरै प्रतिशत घटिमा काम गर्ने गरी गराएको कार्यमा सामाग्रीको निर्धारित गुणस्तर र परीमाणमा कार्य भएको सम्वन्धमा यकिन हुने देखिएन । नगरपालिकामा उपभोक्ता समिति, दरभाउपत्र तथा वोलपत्रको माध्यमबाट समेत धेरै संख्यामा निर्माण कार्य हुने र अनुगमन, निरीक्षण र गुणस्तर निर्धाण गर्न प्राविधिकको संख्या सिमित भएको देखिन्छ । यसबाट निर्माण कार्य निर्धारित गुणस्तर र परिमाणमा भएको यकिन गर्न सवै निर्माण स्थलमा प्राविधक उपस्थित हुन समयाभाव हुने अवस्था देखियो । यस्तो अवस्थामा सुधार हुने गरी ठेक्का व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।	

आयोजनाको नाम	ठेक्का सुचना नं	कन्टे.बाहेकको ल.ई	सम्झौता रकम	घटेको प्रतिशत
बकुलहर अस्पताल भवन	NCB/01/2077/078	१२९९१	८०८६	३८
नेपाल मा.वि.नमुना विद्यालय	NCB/02/2077/078	१४४४९	८९६३	३८
डुम्रीचोकबाट आदर्शचोक कालोपत्रे	NCB/03/2077/078	१९३१८	१३१६५	३२
सडकको दायाँबायाँ फुटपाथ निर्माण	NCB/04/2077/078	१९३१५	१०५८९	४५
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र वडा नं ३, ४, ७ र ९	NCB/05/2077/078	१५०४९	९२५१	३९
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र वडा नं १०, १२, र १५	NCB/06/2077/078	१०९९५	६८७९	३७
जनजागृती मा.वि.भवन निर्माण	NCB/07/2077/078	१९३२७	१२००९	३८
वडा नं ६ का सडक कालोपत्रे	NCB/08/2077/078	२०९९	१५५७	२६
दिपचोक देखि सडक कालोपत्रे निर्माण	NCB/09/2077/078	४८४४	३६२४	२८
सहकारी बजार निर्माण	NCB/10/2077/078	१५७९३	९५७६	३९
वडा नं ११ का विभिन्न सडक कालोपत्रे	NCB/11/2077/078	३८७५	३३५७	१३
वडा नं १४ को पारिजात चोकबाट स्कुलचोक सम्म सडक कालोपत्रे	NCB/12/2077/078	२४१७	२१७२	१०
बकुलहर रत्ननगर अस्पताल मातृशिशु भवन निर्माण	NCB/13/2077/078	१४४६२	८९८९	३८

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			निशान स्मृती प्रतिष्ठान भवन निर्माण NCB/14/2077/078 २८९१ १९६१ ३२ दृष्टिविहिन छात्रावास भवन निर्माण NCB/15/2077/078 २७२९ १७८८ ३४	
१७			**परामर्श खरिद :**	
१७.१			आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८८ मा भुक्तानीमा १५ प्रतिशतका दरले करकट्टी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले विवरणमा समावेश भएको मेकानिकल परामर्श उपलव्ध गराए वापतको भुक्तानी गर्दा नियमानुसारले हुने रु. १२,०००.०० करकट्टी गरेको देखिएन । नियमानुसार कर रकम अशुल गरी दाखिला गर्नु पर्दछ ।	१२,०००
१७.२			सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा २९ मा उपलव्ध जनशक्तिबाट काम हुन नसक्ने भएमा परामर्श सेवा खरिद गर्न सकिने व्यवस्था छ । पालिकाले गत आ.ब. को मौज्दातबाट खर्च गर्ने गरि देहाय अनुसारको १० कार्यमा विभिन्न परामर्शदाताबाट कार्य गराई रु. २४,७७,३०१.०० भुक्तानी गरेको देखियो । वेस्ट वाटर प्लाण्ट, औद्योगिक ग्राम पूर्वाधार लगायतको परियोजना प्रतिवेदन वापत भुक्तानी दिएकोमा ती प्रतिवेदन अनुसार कार्यक्रम तयार गरी कार्यान्वयन गरेको देखिएन । प्रयोगमा नआउने क्षेत्रमा परामर्श खरिद गरी खर्च लेखेको उपयुक्त देखिएन । योजना तथा कार्यक्रम निर्माण तथा कार्यान्वयनमा सहयोग पुर्याउने योजनामा परामर्श सेवा खरिद गर्नु पर्दछ ।	

क्र.सं.	गो.भौ.नं.	विवरण	परामर्शदाता	भुक्तानी	करकट्टि बांकी
१	२४।०७७।७।३	तलवी सफ्टवेयर	शांग्रिला इन्फरमेटिक्स प्रा.लि.	२७८६५८	
२	२१३।२०७८।१।३०	वातावरणिय प्रभाव मुल्याङ्कन	पि जि कन्सल्टेन्सी	२९९०००	
३	२९९।२०७८।३।१४	मेकानिकल परामर्श	प्रेम प्रसाद सापकोटा	४००००	६०००
४	३३२।२०७८।३।२२	बृत्तचित्र निर्माण	ग्रिज लाइन मेडिया प्रा लि	२३८३०३	

https://nams.oag.gov.np

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>५</td><td>३५०।२०७८।३।२५</td><td>योजान परामर्श</td><td>डिप्लोमा इन्जिनियर्श एशोसिएशन</td><td>२८०००</td><td></td></tr>
<tr><td>६</td><td>३८८।२०७८।३।२९</td><td>मेकानिकल परामर्श</td><td>प्रेम प्रसाद सापकोटा</td><td>३६०००</td><td>६०००</td></tr>
<tr><td>७</td><td>४२३।२०७८।३।३०</td><td>ल्याव सामान मुल्याङ्कन</td><td>तुलसी खनाल</td><td>४००००</td><td></td></tr>
<tr><td>८</td><td>३५०।०७८।३।२५</td><td>तालिम खर्च</td><td>डिप्लोमा इन्जिनियर्श एशोसिएशन</td><td>२८०००</td><td></td></tr>
<tr><td>९</td><td>३५२।०७८।३।२५</td><td>वेस्ट वाटर ट्रिटमेण्ट प्लाण्ट</td><td>डिप्लोमा इन्जिनियर्श एशोसिएशन</td><td>४९४९४०</td><td></td></tr>
<tr><td>१०</td><td>३५३।०७८।३।२५</td><td>औद्योगिक ग्राम डि पि आर</td><td>नारायणी ट्रेडिङ्ग एण्ड इन्जिनियरिङ्ग</td><td>९९४४००</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>जम्मा</td><td></td><td>२४७७३०१</td><td>१२०००</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>१८</td><td>39</td><td>२०७८-३-२९</td><td>नमुन विद्यालय :
सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ११ देखि २८ सम्म बोलपत्रको माध्यमबाट खरिद गर्ने सम्बन्धि व्यवस्था छ । खरिद गर्दा सम्झौताका सर्त समावेश गरी दफा ३८ अनुसारको खरिद सम्झौता गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । नमुना विद्यालय विकास कार्यक्रम अन्तर्गत नेपाल सरकार शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, शिक्षा तथा मानव श्रोत विकास केन्द्र, सानोठिमी, भक्तपुरबाट नेपाल माध्यमिक विद्यालयको तीन तले नौ कोठे भवन निर्माण गर्न रु. १,००,००,००.०० निकासा भई आएको देखियो । उल्लेखित कार्य गर्न रु. १,००,००,००.०० को लागत अनुमान तयार गरी आह्वान गरेको बोलपत्रमा ३९ प्रतिशत घटि रु. ६१,५६,७५४.३६ कबोल गर्ने एल. एण्ड जि. कन्स्ट्रक्सनको प्रस्ताव स्वीकृत भई ३ महिना (२०७८।३।२५) भित्र कार्यसम्पन्न गर्ने गरी २०७८।१।९ मा सम्झौता भएको देखियो । प्राविधिक समेतको छलफलबाट प्रस्तावित कार्य ३ महिनाको छोटो अवधिमा सम्पन्न हुने देखिएन । समपुरक तथा विशेष अनुदान सम्बन्धि कार्यविधि, २०७५ को सि.नं. ९ को व्यवस्था अनुसार सम्पन्न नभएको कार्यका लागि निकासा दिन नमिल्नेमा सम्झौताको शुरु म्याद भित्र सम्पन्न हुन नसकेको कार्यका लागि मोविलाइजेशन पेश्की रु. १२,३१,३५०.०० सहित सम्झौता अनुसारले हुने सबै रकम विद्यालयको खातामा जम्मा हुने गरी पठाइएको छ । निर्माण शुरु नै नभएको र नगरपालिकाले ठेक्का सम्झौता गरी गराएको कार्यका लागि विद्यालयको नाममा सबै रकम निकासा पठाएको नियमित देखिएन ।</td><td>१०,०००,०००</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>१९</td><td></td><td></td><td>स्वास्थ्य केन्द्र भवन :
सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ५२ मा खरिद सम्झौता उल्लेख गर्नुपर्ने सर्तका सम्बन्धमा व्यवस्था छ । पालिकाले वडा नं. ३, ४, ७ र ९ २ को वडा कार्यालय भवन निर्माण गर्न एस.एस.पि. कन्स्ट्रक्सन, धादिङ्गसँग लागत अनुमान रु. १,५५,१५,१३५.०० भन्दा प्रतिशत घटि रु. ९२,५०,७६३.०० को सम्झौता गरी कार्य गराएको देखियो । छोटो निर्माण अवधि निर्धारण गरी २०७७।१२।२६ मा सम्झौता गरी कार्यारम्भ आदेश दिएकोमा शुरु म्याद २०७८।३।२५ सम्म रु. ४५,४४,९०२.०० को कार्य भई भुक्तानी भएको छ । संघीय सरकार हस्तान्तरित कार्यक्रममा तीन महिना भित्र निर्माण सम्पन्न हुने गरी गरेको सम्झौताको ४९ प्रतिशत मात्र प्रगति भएकोमा आगामी आ.व.मा निर्माण सम्पन्न गर्ने गरी श्रोत सुनिश्चितता गरेको देखिएन र छोटो निर्माण अवधि कायम गरी ठेक्का सम्झौता गर्ने र शुरु सम्झौता अवधिभित्र प्रगति स्तर न्यून हुने अवस्थामा सुधार हुने गरी निर्माण कार्य व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>२०</td><td>28</td><td>२०७८-३-२९</td><td>बकुलहर मा वि :
कार्यालयको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार लागत अनुसार रु. १६,१८,८४९.०० को बकुलहर मा.वि. भवन २०७८।२।१५ भित्र निर्माण गर्ने गरी मा.वि. भवन निर्माण उपभोक्ता समितिसँग २०७७।११।१३ मा निर्माण सम्झौता भएको देखियो । तीन महिनाभित्र सम्पन्न गर्ने गरी भएको सम्झौतामा २०७८।३।२९ मा सम्झौता अनुसारको ४३ प्रतिशत कार्य गर्न बाँकी हुँदा समेत निर्माण कार्य फरफारक गरी गो.भ.नं. २८।०७८।३।२९ बाट रु. ८,६१,९९३.०० भुक्तानी गरेको देखियो । विद्यालय भवन पूर्ण रुपमा निर्माण सम्पन्न नभई भुक्तानी फरफारक गर्दा भवन निर्माण अधुरो रही उद्देश्य अनुरुप उपलब्धि नभएको देखियो । निर्माणकार्य अधुरो रहने गरी निर्माणकार्य फरफारक गरेको उपयुक्त देखिएन । निर्माण सम्पन्न नभई निर्माणकार्य फरफारक गरेको उपयुक्त देखिएन । निर्माण सम्पन्न भएको यकिन गरी निर्माणकार्य फरफारक गर्ने गरी सुधार गर्नु पर्दछ । निर्माण कार्य पुरा नभएका आइटमको केही उदाहरण देहायमा उल्लेख छ ।
<table>
<tr><th>आइटम नं.</th><th>विवरण</th><th>दर</th><th>सम्झौता अनुसारको परीमाण</th><th>निर्माण भएको परिमाण</th></tr>
<tr><td>१</td><td>अग्राख काठको फ्रेम</td><td>१२२७३</td><td>५८</td><td>३८</td></tr>
<tr><td>३</td><td>फल्स सिलिङ्ग</td><td>८३</td><td>२७३८</td><td>१८०३</td></tr>
<tr><td>६</td><td>डिस्टेम्पर पेन्ट</td><td>१७०</td><td>१३६३</td><td>०</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
</table>

https://nams.oag.gov.np

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>२१</td><td></td><td></td><td>प्रदेश समपुरक :
प्रदेश समपुरक अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०७७ को दफा ३३ अनुसार स्थानीय तहले समपुरक अनुदान को लागि आयोजना कार्यक्रम प्रस्ताव गर्दा त्यस्तो आयोजनाको कुल लागत अनुमान नगरपालिकाको हकमा रु २ करोड रुपैयाँ देखि ३ करोड रुपैयाँ सम्म हुनुपर्ने उल्लेख छ ।यसवर्ष पालिकाले प्रदेश समपुरक अन्तर्गत कार्यान्वयनमा ल्याएका आयोजनाको लागत अनुमान रु. २ करोड भन्दा घटी रहेको देखियो । ठेक्का प्रक्रिया द्वारा कार्यन्वयनमा ल्याएका ती योजनाको ठेक्का लगाउँदा बोलकबोल घटि भई बचेको रकमबाट सोही ठाउँमा थप कार्यका लागि पुन: ठेक्का लगाएको छ । यसरी कार्यविधिमा उल्लेख भएको भन्दा कम लागतका आयोजना पनि छनोट भएको देखिँदा कार्यविधीको पालना भएको देखिएन । यसरी कार्यान्वयन गरिएका ठेक्का का उदाहरण देहाय बमोजिम छन् ।
<table>
<tr><th>ठेक्का नं.</th><th>योजना</th><th>लागत अनुमान</th><th>सम्झौता रकम</th></tr>
<tr><td>४।०७७।७८</td><td>बकुलहर देखि जय मंगला सडक फुटपाथ</td><td>१९९१३</td><td>१०५८९</td></tr>
<tr><td>२२।०७७।७८</td><td>ल्याण्डफिलसाईट कालोपत्रे</td><td>१४४५७</td><td>९८४४</td></tr>
<tr><td>३।०७७।७८</td><td>डुम्रिचोक उत्तर आदर्श चोक सम्म कालोपत्रे</td><td>१९९५८</td><td>१३१६४</td></tr>
<tr><td>२६।०७७।७८</td><td>डुम्रिचोक उत्तर आदर्श चोक सम्म कालोपत्रे थप</td><td>६३११</td><td>४४२४</td></tr>
<tr><td>२७।०७७।७८</td><td>ल्याण्डफिलसाईट कालोपत्रे</td><td>४३१२</td><td>३१८१</td></tr>
<tr><td>२५।०७७।७८</td><td>बकुलहर देखि जय मंगला सडक फुटपाथ थप</td><td>९०२४</td><td>५१७८</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
<tr><td>२२</td><td></td><td></td><td>क्रिकेट रंगशाला :
सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ३१ मा बोलपत्रको माध्यकद्वारा खरिद गर्ने सम्वन्धि व्यवस्था छ । नगरपालिका विनियोजन ऐन, २०७७ मा समावेश गरी गौतम बुद्ध अन्तराष्ट्रिय क्रिकेट रंगशाला निर्माण गर्न धुर्मुस सुन्तलि फाउण्डेशनलाई रु. १०,००,०००.०० भुक्तानी गरेको देखियो । फाउण्डेशनको नाममा निकासा प्रदान गरेकोमा फाउण्डेशनले अपनाएको खरिद तथा व्यवस्थापन प्रकृयाका सम्वन्धमा अनुगमन तथा समन्वय गर्ने सम्यन्त्र तयार गरेको देखिएन । कुल अनुमान मध्येको ८५ प्रतिशत कार्य भएको र थप कार्य अघि बढाउन श्रोत अभाव भएको मिति २०७७।५।२८ को निवेदनका आधारमा भुक्तानी दिएको पाइयो । खर्च गर्दा खरिद ऐनको व्यवस्था अनुसारको विधि पालना भए नभएको सम्वन्धमा यकिन हुने प्रमाण संलग्न गरेको छैन । फउण्डेशनको आम्दानी खर्च विवरणमा नगद अनुदान प्राप्त शिर्षकमा रकम समावेश गरेकोमा हालसम्मा नगरपालिकाबाट निकाशा गएको रकमको एकिकृत अभिलेख देखिने लेखा टिप्पणी समावेश गर्ने गरेको देखिएन । स्थानीय श्रोतबाट प्राप्त हुने रकमबाट निर्माणकार्य लगायतमा खर्च गर्दा प्रचलित खरिद कानुनको पालना हुनेगरी प्रणाली व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ ।</td><td></td></tr>
</table>

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२३	15	२०७८-३-१५	**कर दाखिला :** आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८९ अनुसार ठेक्का वा करार वापत भुक्तानी गर्दा भुक्तानी रकममा १.५% का दरले अग्रिम कर कट्टा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ | पालिकाले भौ नं १५।२०७८।३।१५ (भौ नं ३०१।२०७८।३।१५न.पा पुजिगत) बाट डुम्रीचोक उत्तर आदेर्शदचोक सम्म कालोपत्रे बाटो निर्माण कार्यको निर्माण व्यवसायी एच. आर. डी. कन्स्ट्रक्सन प्रा. ली. लाई रु. ८६,४५,०३७.०० (पि. एस. र मु. अ. कर समेत) भुक्तानी गर्दा रु. १,१०,७३९.०० अग्रिम कर कट्टा गर्नुपर्नेमा रु. १,१०,७४.०० मात्र कट्टी गरेकोले घटी कट्टी गरेको रु. ९९,६६६.०० असुल हुनुपर्ने रु.....	९९,६६६
२४			**प्रोभिजनल सम :** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९ (१०) मा जिम्मेवार व्यक्तीले सरकारी रकमको खर्च लेख्नुअघीत्यस्तो रकम खर्च गर्न वा भुक्तानी दिन आवस्यक विल भर्पाई र कागजात संलग्न भए वा नभएको तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानी दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । देहाय बमोजिमका निर्माण कार्यको प्रोभिजनल सम वापत भुक्तानी गरेको रकमको विल विजक पेश नभएको हुँदा विल विजक पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असुल हुनुपर्ने रु..... भौ नं मिति | ठेक्का नंबर | पि एस आइटम | ल्याव टेष्ट गर्ने कम्पनी | भुक्तानी रु ३९७।२०७८।३।३० न पा पुजिगत | २६।२०७७।७८ | ल्याव टेष्ट | सेन्ट्रल मेटेरियल ल्यावोरोटरी | ४०००० ३९७।२०७८।३।३० न पा पुजिगत | ३।२०७७।७८ | ल्याव टेष्ट | सेन्ट्रल मेटेरियल ल्यावोरोटरी | ४०००० २६।२०७८।३।२१ प्रदेश पुर्वाधार | उपभोक्ता समिति | ल्याव टेष्ट | सेन्ट्रल मेटेरियल ल्यावोरोटरी | १८००० ५९।२०७७।८।१६ क्रमागत योजना | उपभोक्ता समिति | ल्याव टेष्ट | सेन्ट्रल मेटेरियल ल्यावोरोटरी | १३५०० ७२।२०७७।९।८ क्रमागत योजना | उपभोक्ता समिति | ल्याव टेष्ट | सेन्ट्रल मेटेरियल ल्यावोरोटरी | १०५०० | | | जम्मा | १२२००००	१२२,०००
२५			**सेनेटरी प्याड खरिद :** सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को परिच्छेद ३ मा बोलपत्रको माध्यमद्वारा खरिद गर्ने सम्वन्धि व्यवस्था छ । सामुदायीक विद्यालयका छात्रालाई निशुल्क स्यानीटरी प्याड वितरण गर्न शनिदेव सप्लायर्स संग सम्झौता गरी प्रति प्याड रु. ५०.८४ का दरले ३७,००० पाकेट खरिद गरी भौ.नं. २६५। २०७८।३।२३ बाट रु. २१,२५,६२०.०० भुक्तानी गरेको छ । वर्षान्तमा खरिद भएको समाग्री लेखापरीक्षण अबधि मिति २०७८।१०।२५ सम्म पनि वितरण गरेको छैन । लागत अनुमान तयार गर्दा कायम गरेको विद्यालयगत विद्यार्थी संख्याका आधारमा सम्वन्धित विद्यालयमा वितरण गरी उदेश्य अनुरुप प्रयोग भएको सम्वन्धमा प्रमाण पेश गर्नु पर्दछ । रु.....	२,१२५,६२०

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२६			**भवन निर्माण :** सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ३८ मा बोलपत्रको माध्यमबाट खरिद गर्दा खरिद सम्झौता गरी सम्झौताको शर्त को अधिनमा रही कार्य गराउने सम्बन्धी व्यवस्था छ । पालिकाले लागत अनुमान रु. ५७,७१,३२४.०० को वडा नम्बर ९ को कार्यालय भवन निर्माण गर्न ३६ प्रतिशत घटी रु. ३७,०७,३२५.०० कवोल गर्ने निहारिका विल्डर्श, हेटौडा सँग सम्झौता गरी कार्य गराएको देखियो । लागत अनुमानभन्दा धेरै प्रतिशत कटौती कबोल गरेको कार्यमा निर्माण व्यवसायीले प्रथम रनिङ्ग विल सम्म कुल सम्झौताको ५२ प्रतिशतले हुने रु. १९,४१,९६६.०० को कार्य गरी गो.भौ.नं. १०६।०७७।११।२३ बाट भुक्तानी लिएपछि थप काम गरेको छैन । निर्माण सम्झौता अनुसारको सवै दाइत्व पूरा गर्नुपर्ने साथै निर्माण सम्पन्न पछि त्रुटि सच्याउने अवधिसम्म पनि निर्माण व्यवसायीको संलग्नता रहने गरी गराएको कार्यमा नगर कार्यपालिकाको २०७८ वैशाख १२ को बैठकले निर्माण व्यवसायीले सबै काम सम्पन्न नगरी छाडेकाले सम्पादित कामको मूल्यांकन गरी भुक्तानी दिने निर्णय गरी सोही आधारमा गो.भौ.नं. १०६।०७७।११।२३ बाट उल्लेखित रकम भुक्तानी गरेको छ । अधुरो निर्माण कार्यको भुक्तानी गरे पनि निर्माण नगरी छाडेको कार्य सम्पन्न गर्न सम्झौताका सर्त आकर्षित गरी सचेत गराउने तर्फ निर्णय तथा प्रयास भएको देखिएन । शर्त अनुसार कार्य नगरी निर्माण कार्य अधुरो छाड्ने निर्माण व्यवसायीलाई सम्झौताको शर्त अनुसार जिम्मेवार बनाउनुपर्दछ ।	
२७			**आकाशे पुल :** भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालयले सार्वजनिक गरेको राष्ट्रिय यातायात नीति, २०५८ को क्रम संख्या ६ मा केन्द्रीय सडक प्रणालीको मेरुदण्डको रुपमा राष्ट्रिय राजमार्ग रहने र पूर्वपश्चिम राजमार्गमा पुल तथा सडक खण्ड निर्माणमा स्थानीय सरकारको समन्वय रहने उल्लेख छ । पालिकाले ६ लेन विस्तारको क्रममा रहेको राजमार्गको टाँडी चोकमा रु. २,४२,१४,५३३.०० मा आकाशे पुल निर्माण गर्न हिम सगरमाथा कन्स्ट्रक्शन प्रा. लि. सँग २०७६ फागुन २ मा सम्झौता गरी निर्माण कार्य सम्पन्न भएको कार्यसम्पादन प्रतिवेदन लगायत प्रतिवेदनका आधारमा गो.भौ.नं ११०।०७७।११।२७ समेतबाट भुक्तानी गरेको देखियो । राष्ट्रिय राजमार्गमा राजमार्ग विस्तार गर्दा विस्तार क्षेत्रको चौडाई भित्र पर्ने गरी निर्माण भएको आकाशेपुल निर्माण गर्दा सडक कार्यालयसंग समन्वय गरेको देखिएन । समन्वय नभई निर्मित संरचनाको दिगो सञ्चालनको सम्बन्धमा स्पष्ट आधार तयार भएको छैन । राजमार्ग क्षेत्रमा संरचना निर्माण गर्दा आधिकारिक निकायहरूबीच समन्वय कायम गरी दीर्घकालसम्म सञ्चालन हुन सक्ने गरी व्यवस्थापन गर्नेतर्फ ध्यानाकर्षण हुनुपर्ने देखिन्छ ।	
२८			**सामाजिक सुरक्षा भत्ताः**	

https://nams.oag.gov.np

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>२८.१</td><td></td><td></td><td>पालिकाले निश्चित समयमा लगत अद्यावधिक नगरेको कारण लाभग्राहीको खातामा रकम जम्मा हुने तर उक्त लाभग्राहीहरुको खाता निष्कृय रहेको देखियो । सामाजिक सुरक्षा वितरण गर्दै आएको सेवा प्रदायक बैंकले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार निम्न वडामा निषकृय लाभग्राहीको खातामा रु. जम्मा रहेको देखियो । साथै निष्कृय लाभग्रहीको विवरण उपलब्ध नगराएको सेवा प्रदायक बैंकहरुसंग यथाशिघ्र विवरण माग गरी उक्त निष्कृय लाभग्राही बसाँई सरेको, मूत्यू भएको वा दोहोरो परी रकम नबुझेको हो भनि नगरपालिकैवाट यकिन गरी संघिय संचित कोष दाखिला हुनु पर्दछ।
<table>
<tr><th>वडा नं.</th><th>सेवा प्रदायक बैंक</th><th>निष्कृय लाभग्राहीको सं.</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td>२, ३, ४ र १३</td><td>नेपाल बैंक लि.</td><td>११०६</td><td>४१३४१७४.२१</td></tr>
<tr><td>९ र १०</td><td>मेघा बैंक लि</td><td>२४</td><td>६१९२६४.१९</td></tr>
<tr><td></td><td>जम्मा</td><td>११३०</td><td>४७५३४३८.४</td></tr>
</table></td><td>४,७५३,४३८.४</td></tr>
<tr><td>२८.२</td><td></td><td></td><td>पालिकाले निश्चित समयमा लगत अद्यावधिक नगरेको ले मृत्यु भएको तथा दोहोरो दर्ता भएको व्यक्तिको नाममा निकासा गएको र बैंकले पठाएको रिभर्स फरवार्ड फिडमा समेत फिर्ता गर्नु पर्ने भनि उल्लेख भए ता पनि बैंकले उक्त रकम हाल सम्म फिर्ता गरेको देखिएन । साथै वडा ९ र १० को सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणको जिम्मा पाएको मेघा बैंकले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार विभिन्न १७ जनाको मृत्यु भई रु ७८९३७.०० फिर्ता हुनु पर्ने जनाएको छ । उक्त रकम संघीय संचित कोष फिर्ता गरेको प्रमाण पेश हुनु पर्दछ ।
<table>
<tr><th>क्रमश</th><th>दर्ता फारम नं.</th><th>लाभग्रहीको नाम</th><th>वडा नं.</th><th>रकम फिर्ता हुनुको कारण</th><th>फिर्ता हुनु पर्ने रकम</th></tr>
<tr><td>१</td><td>१९९९१२३२३६७५६</td><td>धन माया पुरी</td><td>१</td><td>मृत्यु २०७८।२।३०</td><td>३०९७</td></tr>
<tr><td>२</td><td>२००६१२३२६७४८१</td><td>साधु महतो</td><td>१</td><td>मृत्यु २०७७।९।१४</td><td>१२०००</td></tr>
<tr><td>३</td><td>1976060300035</td><td>पूर्ण चन्द्र अधिकारी</td><td>१</td><td>लगत कट्टा २०७७।३।३०</td><td>२४०००</td></tr>
</table></td><td>८६१,४७७.३७</td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय							बेरुजु रकम
			४	2006123253887	साधु महतो	१	मृत्यु २०७७।९।१४	१२०००		
			५	2003111504207	हस्त बहादुर घले	१	दोहोरो दर्ता	२४०००		
			६	1973122100016	सन्त लक्ष्मी श्रेष्ठ	१	लगत कट्टा २०७७।३।३०	२४०००		
			७	1975010100735	पार्बती उपाध्याय	१	लगत कट्टा २०७७।३।३०	२४०००		
			८	2005031900913	डिल कुमारी उपाध्याय अचार्य	१	दोहोरो दर्ता	२४०००		
			९	1993040123775	जीव कुमारी पौडेल	१	मृत्यु २०७७।४।३२	९०००		
			१०	2004010902138	विश्र मिया थरुनी	१	मृत्यु २०७७।४।२	१८७.५		
			११	२००८१०१५०३५६४	गंगामाया पौडेल	१	दोहोरो दर्ता	१६०००		
			१२	2014010701257	काशिका देवी सापकोटा	१	दोहोरो दर्ता	१६०००		
			१३	2008031201297	बिष्णु लक्ष्मी सापकोटा	१	मृत्यु २०७७।७।११	१२६७		
			१४	2026051003476	बसुधा श्रेष्ठ	१	बढी भुक्तानी	२०००		
			१५	2072072402602	सृजन सुनार	१	लगत कट्टा २०७७।७।२४	१५२०		

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय							बेरुजु रकम
			१६	2072062702634	एन्जल नेपाली	१	लगत कट्टा २०७७।६।२७	११६०		
			१७	1991122200321	मिन बहादुर घर्ति क्षेत्री	८	मृत्यु २०७८।३।१	२९०३		
			१८	2006010204878	शान्ति थरुनी	८	मृत्यु २०७७।१२।१	११९९९.७७		
			१९	2009020402631	सुकुटी थरुनी	८	लगत कट्टा २०७८।३।३१	२४०००		
			२०	1994020102516	किचुह थरुनी	८	मृत्यु २०७४।९।२८	३६०००		
			२१	1979091000137	सोहदर महतो	८	मृत्यु २०७२।११।१०	२४०००		
			२२	1994010402322	माया भट्ट जैसी	८	मृत्यु २०७७।४।१	९३.७५		
			२३	1985121300199	गोर बहादुर लामा	८	मृत्यु २०७७।७।४	१२०००		
			२४	2010011005755	प्रदर्शनी थरुनी	८	दोहोरो दर्ता	१६०००		
			२५	2040051100539	राजकुमारी माझी	८	लगत कट्टा २०७८।३।३१	२४०००		
			२६	2073071004225	सिमनि वि क	८	लगत कट्टा २०७८।७।१०	४८००		

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय							बेरुजु रकम
			२७	2072071005813	सिता वि क	८	लगत कट्टा २०७७।७।१०	१३३३.३३		
			२८	मेघा बैंक लि. ले विभिन्न १७ जना लाभग्रहीको मृत्यु भई फिर्ता जनाएको रकम		९ र १०	मृत्यु	७८९३७		
			29	प्रभु बैंक लि. ले विभिन्न ११ जना लाभग्रहीको मृत्यु र दोहोरो भई फिर्ता जनाएको रकम		६	मृत्यु र दोहोरो	१००११७.३७		
			30	नेपाल बैंक लि. ले विभिन्न लाभग्रहीको मृत्यु भई फिर्ता जनाएको रकम		२ ,३ ,४ र १३	मृत्यु र दोहोरो	११९४२३		
			31	आइ सि एफ सि फाइनान्स लि. ले लाभग्रहीको मृत्यु भई फिर्ता जनाएको रकम		११ र १२	मृत्यु र दोहोरो	१६१३८२		
			32	एन सि सि बैक लि. ले विभिन्न लाभग्रहीको मृत्यु भई फिर्ता जनाएको रकम		१४	मृत्यु र दोहोरो	५०२५८		
					जम्मा			८६१४७७.३७		

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२८.३			सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ ले लाभग्राहीको नाम दर्ता र नवीकरण गर्नुपर्ने, लगत कट्टा तथा अध्यावधिक गरी लाभग्राहीको संख्या यकिन गर्नुपर्ने, बैंक मार्फत वितरण गर्नुपर्ने, नियमित रुपमा अनुगमन गर्नुपर्ने, केन्द्रिकृत सूचना प्रणालीमा प्रविष्टी गरि अधावद्यिक गर्ने जस्ता जिम्मेवारी सामाजिक सुरक्षाको अख्तियारी पाउने सम्वन्धित स्थानीय निकायको हुने व्यवस्था गरेको छ । लेखापरीक्षण योजना अनुसार २ वडाको वितरण अवस्थाको तथ्याङ्क परीक्षण गर्दा बैङ्क मार्फत वितरण गरेको भत्ताको अद्यावधिक प्रगति प्रतिवेदन लिने गरेको देखिएन । निश्चित समय अन्तरमा लगत अद्यावधिक नभएकोले मृत्यू भई लाभग्राही सूचिवाट लगत कट्टा हुनुपर्ने व्यक्तिको नाममा समेत बैंकमा निकासा जाने गरेको देखियो । लाभग्राही लगत अद्यावधिक गरी सोही आधारमा निकासा व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ । वडा नं | निकासा रकम | वितरण भएको रकम | बाँकी | लाभग्राही संख्या १ र ८ | २३३७५०३७ | १९७२०८०९ | ३६५४२२८ | ७५१ जम्मा | २३३७५०३७ | १९७२०८०९ | ३६५४२२८ | ७५१	
२८.४			सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०७७ को दफा १५ (१) मा स्थानिय तहले लाभग्राहीको भत्ता आर्थिक वर्षको प्रत्येक चौमासिकको अन्त्य सम्ममा भुक्तानी गरि सक्नु पर्ने उल्लेख छ । सोहि दफाको उपदफा (३) मा भत्ता प्रप्त गर्ने लाभग्राहिले सोहि आर्थिक वर्ष भित्र भत्ता वापतको रकम बुझिसक्नु पर्ने उल्लेख छ । पालिकाले बैंक मार्फत भत्ता वितरण गर्ने गरेको छ । बैंकले भता वितरण गर्दा बैंकमा खाता खोलेका लाभग्रहीहरुको खातामा रकम जम्मा गरेको र कोभिडको कारण खाता खोल्न नसकेको हकमा तिर्नु पर्ने बाँकी भनि सोही बैंकमा नगरपालिकाको नाममा रहेको सामाजिक सुरक्षा खातामा जम्मा गरेको भनि पत्र पठाएको छ । जुन लाभग्राहीको नाममा तिर्नु पर्ने बाँकी जनाएको हो ती लाभग्राहीको विवरण चालु आ. व. मा नविकरण गराएको देखिएन । केहि बैंकहरुले डमी खाता खोली रकम जम्मा गरेको छ । मौज्दात कायम भएको रकम वितरण भएका वा निश्कृय रही फिर्ता गर्नुपर्ने सम्बन्धमा स्पष्ट हुने प्रमाण पेश हुनु पर्दछ । क्रमश | दर्ता फरम नं | लाभग्रहीको नाम | वडा नं. | हालको स्थिति | रकम 1 | 1990060700813 | मोहन प्रसाद सिमखडा | १ | नविकरण नभएको | ३६००० 2 | 1989100700288 | भिमनरसिं थापा | १ | नविकरण नभएको | ३६०००	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय							बेरुजु रकम
			3	1983111500456	बबिरत्न पाध्याय	१	नविकरण नभएको	३६०००		
			4	2006123249323	भुमिलाल पौडेल	१	निकासा गएको तर भुक्तानी दिन बाँकी	१२०००		
			5	2006123248796	चेतनाथ पौडेल	१	निकासा गएको तर भुक्तानी दिन बाँकी	१२०००		
			6	1984020400614	पदम बहादुर लामा	१	नविकरण नभएको	३६०००		
			7	2006042700893	टुँग लाल शर्मा	१	निकासा गएको तर भुक्तानी दिन बाँकी	१२०००		
			8	2003012502466	नर बहादर विष्ट	१	नविकरण नभएको	३६०००		
			9	1995112700463	ईब राज पौडेल	१	नविकरण नभएको	३६०००		
			10	1993050101574	हर्ख बहादुर तामाङ	१	निकासा गएको तर भुक्तानी दिन बाँकी	३६०००		
			11	1993041201117	ठगाई महतो	१	नविकरण नभएको	३६०००		
			12	1993031400828	राम प्रसाद शर्मा	१	नविकरण नभएको	३६०००		
			13	1997032200731	गुमान सिंह लामा	१	नविकरण नभएको	३६०००		
			14	2003122002052	पार्बती ढकाल	१	नविकरण नभएको	३६०००		
			15	2004121100823	कला देवी तिमिल्सिना	१	नविकरण नभएको	३६०००		
			16	2002041701792	लक्ष्मी देवी पोखरेल	१	नविकरण नभएको	३६०००		
			17	1999020801421	यम कुमारी घिमिरे	१	नविकरण नभएको	३६०००		
			18	2004031202682	जोखा महतो	१	नविकरण नभएको	३६०००		
			19	2005061002215	फुल कुमारी वि क	१	नविकरण नभएको	३६०००		

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय								बेरुजु रकम
				20	1991010202041	मन्दरा देवी बास्तोला	१	नविकरण नभएको	३६०००		
				21	1990080800692	झुपा गिरी	१	नविकरण नभएको	३६०००		
				22	2005122100562	माया देवी तिमल्सीना	१	नविकरण नभएको	३६०००		
				23	1990042100334	मनीकर्ण उपाध्यानी	१	नविकरण नभएको	३६०००		
				24	1987112800187	सिता देवी पौडेल	१	नविकरण नभएको	३६०००		
				25	2001040131673	सुकुमाया तामाङ	१	नविकरण नभएको	३६०००		
				26	1996081503227	मिश्रि कला गिरी	१	निकासा गएको तर भुक्तानी दिन बाँकी	१२०००		
				27	1994021201242	पवित्रा गिरी	१	नविकरण नभएको	३६०००		
				28	1994020900711	शिरनानी लामा	१	नविकरण नभएको	३६०००		
				29	1995051801439	पुर्णीमाया तामाङ	१	नविकरण नभएको	३६०००		
				30	2005092800694	गंगा माया वि क	१	नविकरण नभएको	३६०००		
				31	1994022500907	कलावती पौडेल	१	निकासा गएको तर भुक्तानी दिन बाँकी	३६०००		
				32	2000050504693	विवा तामाङ	१	नविकरण नभएको	३६०००		
				33	2000042300283	पदम कुमारी तामाङ	१	नविकरण नभएको	३६०००		
				34	1995061601191	गंगा देवी थापा	१	नविकरण नभएको	३६०००		
				35	1985061500949	छल कुमारी खनाल	१	नविकरण नभएको	३६०००		
				36	2006121502772	रुकुमा सिलवाल	१	नविकरण नभएको	३६०००		

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय							बेरुजु रकम
			37	2006010402464	कौमति सापकोटा	१	नविकरण नभएको	३६०००		
			38	1996020103782	छलि कुमारी गिरी	१	नविकरण नभएको	३६०००		
			39	1989050500605	जयन्ता पाण्डे	१	नविकरण नभएको	३६०००		
			40	1990101504109	राम बहादुर मगर	१	नविकरण नभएको	३६०००		
			41	1983122700137	लिलाधर पाध्या	१	नविकरण नभएको	३६०००		
			42	1984021600139	हरी प्रसाद उपाध्याय	१	नविकरण नभएको	३६०००		
			43	1998041202239	डिल्ली प्रसाद सिलवाल	१	नविकरण नभएको	३६०००		
			44	2003021301903	धन बहादुर सुनार	१	नविकरण नभएको	३६०००		
			45	2002010510968	दुर्गा बहादुर तामाङ	१	नविकरण नभएको	३६०००		
			46	2008101503823	गंगा माया भट्टराई	१	निकासा गएको तर भुक्तानी दिन बाँकी	८०००		
			47	2014060100863	सुमित्रा पौडेल	१	निकासा गएको तर भुक्तानी दिन बाँकी	२४०००		
			48	2030020100702	बसन्ती थिङ्ग	१	नविकरण नभएको	२४०००		
			49	2040012100263	अप्सरा श्रेष्ठ जोषी	१	नविकरण नभएको	२४०००		
			50	2038022400202	सावित्रा पौडेल	१	नविकरण नभएको	२४०००		
			51	2023030501373	विष्णु गिरी	१	नविकरण नभएको	२४०००		
			52	2035061501148	शुशिदा भुजेल	१	नविकरण नभएको	२४०००		
			53	2032061400473	जमुना गुरुङ	१	नविकरण नभएको	२४०००		

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय							बेरुजु रकम
			54	2051061600426	सविता रेग्मी	१	निकासा गएको तर भुक्तानी दिन बाँकी	२४०००		
			55	2016101502973	रोहित बहादुर सुनार	१	निकासा गएको तर भुक्तानी दिन बाँकी	८०००		
			56	2008101001973	दिल माया कामी	१	नविकरण नभएको	२४०००		
			57	2016123092078	गंगा देवी रिमाल	१	निकासा गएको तर भुक्तानी दिन बाँकी	१६०००		
			58	2009110700894	असरमिया थरुनी	१	नविकरण नभएको	२४०००		
			59	2011060501092	मनमाया खड्की	१	नविकरण नभएको	२४०००		
			60	2011010402548	झुपा देवी सापकोटा	१	निकासा गएको तर भुक्तानी दिन बाँकी	२४०००		
			61	2050040400452	अन्जली पाठक	१	निकासा गएको तर भुक्तानी दिन बाँकी	१९२००		
			62	2047102203497	प्रसिद्ध रसाईली	१	नविकरण नभएको	४८००		
			63	2007072800473	भेषराज अचार्य पाध्या	१	निकासा गएको तर भुक्तानी दिन बाँकी	१२०००		
			64	2076082200989	प्रभाष परियार	१	निकासा गएको तर भुक्तानी दिन बाँकी	३२००		
			65	2004011902343	पिजुल महतो	८	निकासा गएको तर भुक्तानी दिन बाँकी	१२०००		
			66	2000010407912	सुखट महतो	८	नविकरण नभएको	३६०००		
			67	1979062300037	उदय नाथ रेग्मी	८	नविकरण नभएको	३६०००		
			68	2000031301656	डिल्ली प्रसाद सापकोटा	८	नविकरण नभएको	३६०००		
			69	2002123243713	हिरानन्द गिरी	८	नविकरण नभएको	३६०००		
			70	1980020200301	दुखिया महतो	८	नविकरण नभएको	३६०००		

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय							बेरुजु रकम
			71	1996091502607	जय नरायण श्रेष्ठ	८	नविकरण नभएको	३६०००		
			72	1994121800625	सुधार भक्त महतो	८	नविकरण नभएको	३६०००		
			73	1999123230866	जेठा डुमजन	८	नविकरण नभएको	३६०००		
			74	1997121800771	प्रेम प्रसाद शर्मा	८	नविकरण नभएको	३६०००		
			75	1999051005355	मुसहराई महतो	८	नविकरण नभएको	३६०००		
			76	2003040402002	टिकाराम महतो	८	नविकरण नभएको	३६०००		
			77	1994020401926	जिहरी राम महतो	८	नविकरण नभएको	३६०००		
			78	1990080300768	हठन महतो	८	नविकरण नभएको	३६०००		
			79	2006101601232	धन बहादुर कुमाल	८	निकासा गएको तर भुक्तानी दिन बाँकी	३६०००		
			80	2006123219193	विष्णु प्रसाद पाध्या	८	निकासा गएको तर भुक्तानी दिन बाँकी	१२०००		
			81	2006123217015	जलु महतो	८	निकासा गएको तर भुक्तानी दिन बाँकी	१२०००		
			82	2003030103081	मदनी थरुनी	८	नविकरण नभएको	३६०००		
			83	200610402498	छलाई महतो	८	नविकरण नभएको	३६०००		
			84	1994121300712	तिर्थ कला गिरी	८	नविकरण नभएको	३६०००		
			85	1991121300643	जियनी थरुनी	८	नविकरण नभएको	३६०००		
			86	1987091500808	बुद्धिमाया गुरुङ	८	नविकरण नभएको	३६०००		
			87	2005010403993	ईन्द्र कुमारी मराठ्ठा	८	निकासा गएको तर भुक्तानी दिन बाँकी	३६०००		

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय								बेरुजु रकम
			88	2004033004177	विकनी थरुनी	८	नविकरण नभएको	३६०००			
			89	1994010402314	तिन कुमारी घिमिरे	८	नविकरण नभएको	३६०००			
			90	2001011517121	मगरी थरुनी	८	निकासा गएको तर भुक्तानी दिन बाँकी	३६०००			
			91	2002070902223	जसमाया तामाङ	८	नविकरण नभएको	३६०००			
			92	1999112001427	ठुली माई तामाङ	८	निकासा गएको तर भुक्तानी दिन बाँकी	३६०००			
			93	1994010402306	सेनी थरुनी	८	नविकरण नभएको	३६०००			
			94	1995121800734	मगरी थारुनी	८	नविकरण नभएको	३६०००			
			95	2000121901225	बिर माया गुरुङ	८	नविकरण नभएको	३६०००			
			96	1985101000975	डल्लिमाया गुरुङ्गभन्ने सिरिमाया लामा	८	नविकरण नभएको	३६०००			
			97	1999020702009	पवित्रा सुवेदी	८	नविकरण नभएको	३६०००			
			98	2004040901571	बुद्धिरामिया चौधरी	८	निकासा गएको तर भुक्तानी दिन बाँकी	१२०००			
			99	2000010704201	मन्न् महतो	८	नविकरण नभएको	३६०००			
			100	1991020401666	ठगाई महतो	८	निकासा गएको तर भुक्तानी दिन बाँकी	३६०००			
			101	2016010403123	एतवरी थारुनी		निकासा गएको तर भुक्तानी दिन बाँकी	१६०००			
			102	2021061501213	नानीमाया लामिछाने		नविकरण नभएको	२४०००			
			103	2020041400645	काली महतो		नविकरण नभएको	२४०००			
			104	2013123081979	बुटनी देवी मुसहरनी	८	नविकरण नभएको	२४०००			

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

105	2008122100507	सुकु माया सुनार	८	नविकरण नभएको	२४०००
106	2026101503053	बुद्धिमाया कुमाल	८	निकासा गएको तर भुक्तानी दिन बाँकी	८०००
107	2018102500758	निर कुमारी ठकुरी	८	नविकरण नभएको	२४०००
108	2007123111596	विफला महतो	८	निकासा गएको तर भुक्तानी दिन बाँकी	१०६००
109	2069011802728	मैया तिवारी	८	नविकरण नभएको	१९२००
110	2048031000836	सुनिता गोले	८	निकासा गएको तर भुक्तानी दिन बाँकी	६४००
111	2017012200491	सुन्तली खत्री	८	निकासा गएको तर भुक्तानी दिन बाँकी	६४००
112	2027091200502	राजाराम तिवारी	८	नविकरण नभएको	१२८००
113	2023010401032	वियफि थरुनी	८	नविकरण नभएको	१२८००
114	2011123091071	टिका पुरी	८	निकासा गएको तर भुक्तानी दिन बाँकी	६४००
115	1997122906403	रती महतो	८	निकासा गएको तर भुक्तानी दिन बाँकी	१२०००
116	2074051701665	आयूष माझी	८	नविकरण नभएको	४८००
117	2052070102115	रिता पौडेल	८	निकासा गएको तर भुक्तानी दिन बाँकी	१३८००
118	2040041101027	अन्जु आचार्य	८	निकासा गएको तर भुक्तानी दिन बाँकी	१६००
119	2007011803817	चन्द्र ब गरुङ	८	निकासा गएको तर भुक्तानी दिन बाँकी	९०००
		जम्मा			३३४३०००

बाँकी वडाको तथ्याङ्क निम्न अनुसार छ ।

वडा नं.	सेवा प्रदायक बैंक	तिर्नु पर्ने बाँकी रकम	डमी खातामा राखेको रकम

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>२, ३, ४ र १३</td><td>नेपाल बैंक लि.</td><td>०</td><td>६२९४००</td></tr>
<tr><td>६</td><td>प्रभु बैंक लि सैराहा शाखा</td><td>६१२४३८.७८</td><td>०</td></tr>
<tr><td>९ र १०</td><td>मेगा बैंक लि. रत्ननगर शाखा</td><td>२६६६२२८</td><td>०</td></tr>
<tr><td>११ र १२</td><td>आई सी एफ सी फाईनान्स लि. जयमंगला शाखा</td><td>०</td><td>४७९४८८४</td></tr>
<tr><td>१५</td><td>गरिमा विकास बैंक लि. रत्न नगर शाखा</td><td>१२६४६००</td><td></td></tr>
<tr><td>१६</td><td>सिद्धार्थ बैंक लि. रत्न नगर शाखा</td><td>०</td><td>१५२५१६</td></tr>
<tr><td></td><td>जम्मा</td><td>४५४३२६७</td><td>५५७६८००</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>२९</td><td>130</td><td>२०७८-३-२८</td><td>महिला लक्षित कार्यक्रम :
नगर कार्यपालिकाको मिति २०७८।२।२७ मा बसेको बैठकको निर्णय अनुसार विपन्न वर्गका व्यवसाय सञ्चालन गरिरहेका वा गर्न इच्छुक महिलालाई बढीमा प्रति विपन्न महिला रु. २५,०००.०० रकम उपलब्ध गराउने भन्ने उल्लेख भएबमोजिम १६ वटै वडाका दुईजना महिलाका दरले सम्वन्धित वडा अध्यक्षको सिफारिसमा सहयोग गर्ने भनी मिति २०७८।३।२५ मा नगर प्रमुख बाट टिप्पणी सदर भएको छ । सोही निर्णयलाई आधार मानी १६ वटा वडाका विभिन्न व्यवसाय गर्ने ३३ महिलाको नाम सङ्कलन गरी एक जनालाई रु.२५,०००.०० तथा ३२ जनालाई रु. २०,०००.०० का दरले जम्मा रु. ६,६५,०००.०० को विवरण संलग्न गरेको छ । उक्त विवरणमा घटी रकम माग गर्नेलाई समेत रु. २०,०००.०० नै स्वीकृत गरेको देखिन्छ । वडा अध्यक्षको सिफारिसमा रकम उपलब्ध गराउने भनिएकोमा विपन्न महिला छनौटको आधार तथा सिफारिस संलग्न छैन । प्रत्येक वडाबाट दुई जना छनौट गर्ने भनिएकोमा वडा नं १० बाट ३ जना छनोट गरेको छ । संलग्न विवरण अनुसार रु. ६,६५,०००.०० खर्च हुनेमा श्री जयन्ती देवी रानाभाटको नाममा चेक काटी गो.भौ.नं १३०।०७८।३।२८ बाट रु. ७,३०,०००.०० खर्च लेखेको छ । तसर्थ बढी खर्च लेखेको रु. ६५,०००.०० असुल गर्नुपर्ने तथा रु. ६,५०,०००.०० का सम्बन्धमा निर्णयमा उल्लेख भएबमोजिम छनोटको आधार, वडा अध्यक्षको सिफारिस एवम् सम्वन्धितले रकम बुझेको भरपाई पेश हुनुपर्ने रु.</td><td>७३०,०००</td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३०			**नगर विकास कोष :** रत्ननगर नगरपालिका तरकारी विबास कोष स्थापनाका लागि नगर विकास कोषबाट बाट लिएको ऋणको सांवा रु. १,१८,५७,८०७.१४ र व्याज रु. ४६,१८,६३०.७५ गरी जम्मा रु. १,६४,७६,४३७.८९ तिर्न बाँकी देखिन्छ । लेखापरीक्षणका समयमा सम्झौता पेश हुन नआएकोले सम्झौताको सर्त अनुसार कार्य भएको सम्वन्धमा विश्लेषण गर्न सकिएन । आ. ब. ०७७।७८ मा नगर विकास कोषलाई रु. ५०,००,०००.०० व्याज भुक्तानी गरेको छ । खातामा मौज्दात कायम राखी अन्य निकायबाट ऋण लिएको सम्वन्धमा प्रयोजन खुल्ने कागजात पेश हुन आएन । महानगरका विभिन्न खातामा उल्लेख्य मौज्दात रहेकोमा समेत निष्कृय ऋण लिई व्याज भुक्तानी गरेको उपयुक्त देखिएन । अन्य निकायबाट लिएको निस्कृय ऋण फरफारक गरी लगानी आवश्यकताका आधारमा मात्र ऋण प्रप्त गर्ने तर्फ महानगरले ध्यान पुर्याउनुपर्ने देखिन्छ ।	
३१	30	२०७८-३-२२	**सुरक्षित नागरिक आवास :** भौ नं ३०।२०७८।३।२२ सुरक्षित नागरिक आवास कार्यान्वयन कार्यविधि,२०७५को दफा ५(३) मा सम्बन्धित स्थानीय तहले छनौट भएका लाभग्राहीसँग अनुदान सम्झौता गरी लाभग्रहीको सुचि संबन्धित बैंकलाई उपलब्ध गराउने ब्यवस्था छ । सोहि व्यवस्था बमोजिम पालिकाले यस वर्ष पालिका अन्तर्गतका विभिन्न वडाले विपन्न वर्गका विभिन्न ५४ जना व्यक्ति छनौट गरी खरको छाना फेर्ने कार्यका लागि सम्झौता गरी सम्बन्धित ब्यक्तिको खातामा रु. ५०,०००.०० का दरले हुने रु. २७,००,०००.०० रकम जम्मा गरिदिन विभिन्न बैंकलाई खाता नंबर र रकम उपलब्ध गराएको छ । यसरी प्राप्त रकमबाट सम्बन्धित लाभग्रहिले सम्झौता बमोजिम कार्य सम्पन्न गरी प्राविधिक मुल्यांकन गराई फरफारक गरेको प्रमाण पेश भएको छैन । .... रु. २७,००,०००.००	२,७००,०००
३२			**तालिम सञ्चालन :** बालबालिका, महिला, दलित, तथा जनजातिलाई सचेतनामूलक, सीप सिकाउने जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गर्न गैर सरकारी संस्थासँग सम्झौता हुने गरेको पाइयो । विगतका वर्षदेखि नै यस प्रकारका तालिम वर्षैपिच्छे हुने गरेको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनका व्यहोरा बाट समेत देखिन्छ । यस्ता कार्यक्रमको अद्यावधिक अभिलेख नराखेको, लाभग्राहीको छनौटमा पारदर्शीता कायम नभएको, एउटै प्रशिक्षकले दैनिक सबै कक्षा सञ्चालन गरेको, कार्य सञ्चालन निर्देशिका, २०७५ ले तोकेभन्दा बढी प्रशिक्षक भत्ता र खाना तथा खाजा खर्च गरेको जस्ता व्यहोरा देखिन आएको छ । प्रतिफलयुक्त कार्यक्रम छनौट गरी आय आर्जन र सीपमूलक क्षेत्रमा लगानी गर्नुपर्ने देखिन्छ ।	
३३			**अद्यावधिक तथ्याङ्क :** रत्ननगर नगरपालिकका भित्रका भुमिहीन दलित, भुमिहिन सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबासीको पहिचान, लगत संकलन, प्रमाणीकरण तथा नाप नक्सा गर्ने कार्य गर्न मिति २०७७।१०।१६ मा समिति स्थापना भई काम गरेको पाइयो । समितिले नगरपालिकाका १६ वटै वडाबाट लगत संकलन गरेको छ । संकलित तथ्याङ्क अनुसार पालिका क्षेत्रभित्र २९९८ को संख्यामा उक्त समुदायको बसोबास रहेको विवरण प्राप्त भएको छ । यो तथ्याङ्कले समुदायका सवैलाई समेट्न नसकेको छलफलको क्रममा जानकारीमा आएको छ । लाभग्राही तथ्याङ्क प्रणालीमा डाटा प्रविष्ट सुरु भएकोमा लेखापरीक्षण अबधि मिति २०७८।११।१ सम्म ४२०८ को मात्र तथ्याङ्क प्रविष्टि भएको छ । बाकी लाभग्राहीको तथ्याङ्क संकलन तथा प्रविष्ट गरि अध्यावधिक विवरण तयार गर्नु पर्दछ ।	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३४			**प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमः** स्थानीय तहमा सूचीकृत बेरोजगार व्यक्तिलाई न्यूनतम रोजगारी प्रत्याभूत गराउन एवं सामूदायिक पूर्वाधारको विकास मार्फत नागरिकको जीवनयापनमा सुधार ल्याउने उद्देश्यले प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ । लेखापरीक्षणको समयमा उपलव्ध तथ्याङ्क अनुसार पालिकाले यस कार्यक्रम अन्तर्गत निम्न योजना संचालन गरी यस वर्ष २८९जनालाई ५५६४ दिन रोजगारी उपलब्ध गराएको देखिन्छ । लक्षित वर्गलाई अल्पकालिन रोजगारी उपलब्ध गराई श्रमिक ज्यालामारु. २८७६५८८.०० खर्चलेखेका छ । कार्यक्रमबाट लक्षित वर्गले प्राप्त गरेको लाभ तथा सन्तुष्टिका सम्वन्धमा सेवाग्राही सर्वेक्षण गरेको छैन । यसबाट कार्यक्रमको उदेश्य प्राप्त भएको सम्वन्धमा यकिन हुने देखिएन । साथै ज्याला वापतको रकम श्रमिकको खातामा बैंक मार्फत सिधै भुक्तानी दिनु पर्नेमा सो नगरी उपभोक्ता समितिलाई एकमुष्ट रुपमा भुक्तानी दिएको देखियो ।	

क्रमश	आयोजनाको नाम	काम गरेको दिन	जम्मा श्रमिक संख्या	खर्च रकम रु.
1	वडा नं. ९ सामुदायीक मार्ग बृक्षारोपण कार्यक्रम	२६७	१८	१३८०३९.
2	वडा नं. ११ सामुदायीक मार्ग बृक्षारोपण कार्यक्रम	७७०	५२	३९८०९०.
3	वडा नं. १२ सामुदायीक मार्ग बृक्षारोपण कार्यक्रम	३३३	६६	१७२१६१.
4	वडा नं. १४ पिठुवा सिंचाई नहर मर्मत तथा सरसफाई	५५९	२९	२८९००३
5	वडा नं. १५ सामुदायीक मार्ग बृक्षारोपण कार्यक्रम	७०३	४०	३६३४५१
6	वडा नं. १६ सामुदायीक मार्ग बृक्षारोपण कार्यक्रम	१२४१	१४	६४१५९७
7	वडा नं. १, २, ३, ४, ५ र ७ मा सामुदायीक मार्गमा बृक्षारोपण तथा सरसफाई	१६९१	७०	८७४२४७
	जम्मा	५५६४	२८९	२८७६५८८.

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३५			**उद्यमशिलता कार्यक्रमः** नगरपालिकाद्वारा नगरप्रमुख संग उद्यमशिलता प्रवर्द्धन कार्यक्रम मार्फत लघु घरेलु साना तथा मझौला उद्योगको विकास र प्रवर्द्धन गरी उद्यमशिलता विकास गर्न वार्षिक नीति तथा कार्यक्रममा समावेश गरी रु. ९६,००,०००.०० बजेट व्यवस्था भएको छ । कार्यक्रमका लागि २.५ प्रतिशत ब्याजमा नगरपालिकाको सिफारिसमा बिनाधितो ऋण प्रदान गर्ने समेतका शर्तहरु समावेश गरी नेपाल बैङ्क लिमिटेडसँग मिति २०७७।९।१ मा पाँच वर्षका लागि सम्झौता गरी गो.भौ.नं. ८५।०७८।२।५ बाट बजेट अनुसारको रकम भुक्तानी गरेको देखिन्छ । उद्यमी छनोट तथा पहिचान गरी उद्यमशिलता विकासका लागि नगरपालिकाको सिफारिसमा ऋण प्रदान गर्ने लक्ष्य रहेकोमा लेखापरीक्षण अवधिसम्म यस कार्यक्रमबाट ऋण प्रवाह भएको सम्बन्धी प्रमाण पेश भएको छैन । सम्झौताको शर्त नम्बर ८ मा बिना धितो ऋण लगानी गर्ने र ऋण चुक्ता गर्न नसकेमा ऋणीको सांवा व्याज नगरपालिकाले जम्मा गरेको ग्यारेण्टी रकमबाट बैंकले कट्टा गरी ऋण चुक्ता गराउने व्यवस्था समावेश गरी गरेको सम्झौताले उद्यमीमा उद्यमशीलता प्रवर्द्धन गरी नाफा कमाउने भन्दा सहुलियतपूर्ण कर्जा पालिकाको कोषबाट चुक्ता हुने मानसिकता उत्पन्न भई अपेक्षित उपलब्धि हासिल हुने कार्यमा न्यून गतिशीलता कायम हुने अवस्था देखियो । बैंकमा जम्मा भएको रकमबाट बैंकसँगको सम्झौता बमोजिमको कार्य गराउन उद्यमी छनौट गर्ने आधार र सम्झौताका कागजात तयार गर्ने जस्ता प्रारम्भिक चरणका कार्य समेत भएको देखिएन । उद्यमशीलता प्रवर्द्धन गर्ने कानुनी, संस्थागत तथा प्रकृयागत सफलता कायम गराई लक्षित समयभित्र प्रतिफल प्राप्त हुनेगरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।	
३६			**आन्तरिक लेखापरीक्षण :**	
३६.१			आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा ३४ मा स्थानीय तहको आन्तरिक लेखापरीक्षण सम्वन्धि व्यवस्था छ । आन्तरिक नियन्त्रण व्यवस्था सुदृढ गर्न आन्तरिक लेखापरीक्षणका सुझाव अनुसार सुधार गर्नुपर्ने अशल अभ्यास रहेको छ । पालिकाले आन्तरिक लेखापरीक्षणका सुझावका व्यहोरा अनुसार अन्तिम लेखापरीक्षण समयसम्म सुधार गरेको देखिएन । देहायमा उल्लेख भए अनुसारका सुधार कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ ।	३,०१५,७०४

आलेप दफा	ब. उ. शि. नं.	विवरण	नियमित गर्नुपर्ने	प्रमाण पेश गर्नुपर्ने
१	८०३३१४०४५०२	चेक काटिएकोमा बैंकवाट नसाटिएकोले हिसाब मिलान गर्नु पर्ने	१९७०	
		चेक काटिएकोमा बैंकवाट नसाटिएकोले हिसाब मिलान गर्नु पर्ने	१००००	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय					बेरुजु रकम
				चेक काटिएकोमा बैंकवाट नसाटिएकोले हिसाब मिलान गर्नु पर्ने	१०००००			
				चेक काटिएकोमा बैंकवाट नसाटिएकोले हिसाब मिलान गर्नु पर्ने	७०००			
			६	न पा पुँजिगत खर्च	सम्झौतामा प्राविधिक सेवा भुक्तानी दिने व्यवस्था नभएकोले उक्त कार्य अनियमित देखिएको	२७८६५८		
			७		कार्य सम्पन्न भएको प्रमाण पेश हुनु पर्ने		१२२७९०	
			९		कार्यादेश ईस्टिमेट लगायतका प्रमाण		३०००००	
			११		कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्ने		२८९९६७	
			१२		दाखिला प्रतिवेदन पेश हुनु पर्ने		२५५२६१	
			१५		जनसहभागिता वापतको रकम दाखिलाको प्रमाण ।		१५००००	
			१६		कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्ने		१७७४८०	
			२०		म्याद नथपिकन भुक्तानी दिएको नियम सम्मत देखिएन ।	१८७५७८		
			२२		म्याद नथपिकन भुक्तानी दिएको नियम सम्मत देखिएन ।	८०००००		
			२५	संघीय सशर्त चालु	कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्ने		२२५०००	
					कोटेशन पेश नगर्ने अकाश भैरव प्रिन्टलाई भुक्तानी दिएको नियमित देखिएन ।	२०००००		
					जम्मा	१४९५२०६	१६७०४९८	
					कुल जम्मा		३०१५७०४	

https://nams.oag.gov.np

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>३६.२</td><td></td><td></td><td>आन्तरिक लेखापरीक्षणबाट औंल्याएका देहाय अनुसरको अशुलउपर हुने बेरुजु अशुल भएको नदेखिएकोले अशुल गरी दाखिला गर्नु पर्दछ ।रु. ३४१७७
<table>
<tr><th>सि. नं.</th><th>विवरण</th><th>असुल गर्नु पर्ने</th></tr>
<tr><td>३</td><td>पारिश्रमिक कर सचिव श्री चन्द्रमणि आचार्यवाट असुल हुनु पर्ने</td><td>३०००</td></tr>
<tr><td>५</td><td>बढी भुक्तानी असुल गर्नुपर्ने ।</td><td>१००००</td></tr>
<tr><td>८</td><td>बढी भुक्तानी असुल गर्नुपर्ने ।</td><td>७२०३.१४</td></tr>
<tr><td>१०</td><td>कन्टिन्जेन्सी कट्टी नगरेको रकम असुल हुनु पर्ने</td><td>४४९१.६७</td></tr>
<tr><td>१३</td><td>राजस्व जम्मा गर्नुपर्ने</td><td>६६८२.५</td></tr>
<tr><td>१७</td><td>अग्रीम आय कर दाखिला गर्नु पर्ने</td><td>२८००</td></tr>
<tr><td></td><td>जम्मा</td><td>३४१७७</td></tr>
</table></td><td>३४,१७७.३१</td></tr>
<tr><td>३७</td><td></td><td></td><td>सोझै खरिद :
सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम नियम ८५ मा रु. ५ लाख सम्मको निर्माण कार्य तथा मालसामान, रु. २० लाख सम्मको औषधिजन्य मालसामान र रु. १५ लाख सम्मको नेपालमा उत्पादित मालसामान सोझौ खरिद गर्न सक्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले नियमावलीको सुविधा उपयोग गर्ने मनसायबाट देहाय अनुसारको फर्निचर, स्टेशनरी, प्रिन्टर, कम्प्युटर जस्ता सामान तथा निर्माण कार्य स साना टुक्रा बनाई सोही ऐनको दफा ८(२) अनुकुल नहुने गरी टुक्रा गरी खरिद गरेको तथा कार्य गराएको छ । सोझै खरिद गर्दा सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयले तयार गरेको प्रकृया तथा विधि पालना गरेको देखिएन । खरिद प्रकृया पालना गरी समान किसिमका कार्य एकै प्याकेजमा समावेश गरी प्रतिश्पर्धि विधिबाट खरिद गर्नुपर्दछ । यसरी खरिद गरेका केही उदाहारण देहायमा उल्लेख छ ।
<table>
<tr><th>क्र.सं.</th><th>भौ.नं.</th><th>विवरण</th><th>आपूर्तिकर्ता</th><th>भुक्तानी रु.</th></tr>
<tr><td>१</td><td>७१।०७७।९।१३</td><td>फर्निचर खरिद</td><td>जुन गगन होम डेकोर</td><td>१७६३७४</td></tr>
<tr><td>२</td><td>१५८।०७७।१२।२५</td><td>कम्प्यूटर</td><td>भिजन प्लस कम्प्यूटर एण्ड मोवाइल</td><td>४९२५००</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय						बेरुजु रकम
				३	१४९।०७७।१२।१९	फर्निचर फिक्स्चर्श्	नारायणी होम डेकोर	४७०३४६	
				४	१४८।०७७।१२।१९	मेसिनरी औजार	व्लाक होल कम्प्यूटर सप्लायर्श्	२५९१५०	
				५	312।०७८।३।२०	फर्निचर खरिद	कृष्ण ट्रेडर्श नारायणघाट	२२९७०५	
				६	३५९।०७८।३।२७	मेसिनरी औजार	एव्स्योल्यूट कम्प्यूटर एण्ड मोवाइल	३९७७९१	
				७	३६६।०७८।३।२८	ह्यूम पाइप खरिद	अक्यूट नेपाल प्रा.लि.	२०००००	
				८	४२९।०७८।३।३०	ह्यूम पाइप खरिद	अक्यूट नेपाल प्रा.लि.	१३८९७०	
				९	४३४।०७८।३।३०	ह्यूम पाइप खरिद	पशुपति ह्युम पाइप उद्योग	१९७५०	
				१०	४३५।०७८।३।३०	ह्यूम पाइप खरिद	अक्यूट नेपाल प्रा.लि.	३४७२५५	
				११	१५।०७७।१०।२०	औषधि तथा सर्जिकल सामान	फ्रेन्डलि सर्जिकल हाउस	४९८५५९	
				१२	२६।०७८।१।२८	औषधि खरिद	सेवक ट्रेडर्श प्रा.लि.	४९४७८१	
				१३	४६।०७८।३।२७	फर्निचर खरिद	नारायणी फर्निचर सेन्टर	९८६००	
३८			**राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार :** नेपाल सरकार शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय को मिति २०७७।१२।१९ को निर्णय (माननीय मन्त्रीस्तर) अनुसार स्वीकृत भएको राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम अन्तर्गतका कृयाकलापहरु कार्यान्वयनको क्रममा कोभिड १९ को प्रभावका कारण स्थानीय तहमा सशर्त अनुदानका रुपमा विभन्न हस्तान्तरित क्रियाकलाप मध्ये भौतिक निर्माण तर्फका कार्यक्रमहरु चालु आर्थिक वर्ष २०७७।०७८ भित्रै सम्पन्न गर्न प्राविधिक र व्यवहारिक रुपमा कठिनाई हुने देखिएकोले स्वीकृत कार्यान्वयन प्रक्रिया अनुरुप विनियोजित वजेट स्थानीय तहबाट सम्बन्धित विद्यालयको खातामा तत्काल निकाशा दिई सम्पन्न हुन बाँकी काम गर्ने गराउने ब्यवस्था मिलाउन समन्वय र सहजिकरण गरिदिने व्यवस्थाका लागि शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयले च .नं. स ८३ मिति २०७८।०३।२० को पत्रबाट संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयलाई पत्राचार भए बमोजिम सो मन्त्रालयको च नं ५७१ मिति २०७८।३।२१ पत्रबाट सबै स्थानीय तहलाई आबाश्यक कार्यार्थ पत्राचार भएको छ । सोही पत्रलाई आधार मानि पालिकाले देहाय बमोजिमका विद्यालयको खातामा रकम निकासा गरेकोमा उक्त रकमको विद्यालयहरुबाट कार्य सम्पन्न गरी प्रतिवेदन पेश भएको छैन।कर्यसम्पन्न गरी प्राविधिकद्वारा नापजाँच गराई कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने रु.१,९४,००,०००.००						१९,४००,०००

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

सि नं	विद्यालयको नाम	कार्यक्रम	निकाशा रकम
१	जनजागृति मा. वि.	शौचालय निर्माण	७०००००
२	आधारभुत विद्यालय जमुनापुर	शौचालय निर्माण	७०००००
३	जनजागृति मा वि पिठुवा	विद्यालय भवन निर्माण	१८०००००
४	माधपुर मा. वि.	विद्यालय भवन निर्माण	१८०००००
५	पञ्चकन्या मा. वि.जयमंगला	विद्यालय भवन निर्माण	१८०००००
६	पञ्चकन्या मा. वि.जिरौना	विद्यालय भवन निर्माण	१८०००००
७	श्रीराम वैदिक गुरुकुलम	विद्यालय भवन निर्माण	१८०००००
८	ओमशान्ति आ वि	विद्यालय भवन निर्माण	१८०००००
९	बछौली मा. वि.	विद्यालय भवन निर्माण	१८०००००
१०	भद्रकाली मा. वि.	विद्यालय भवन निर्माण	१८०००००
११	मालपुर मा. वि.	विद्यालय भवन निर्माण	१८०००००
१२	वैरिया मा. वि.	विद्यालय भवन निर्माण	१८०००००
		जम्मा	१९४०००००

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३९			**फोहरमैला व्यवस्थापन :** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ११(ञ) मा वातावरण संरक्षण तथा वातावरणीय जोखिम न्यूनीकरणका सम्बन्धमा नगरपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकारको बारेमा उल्लेख छ । बैकल्पिक उर्जा केन्द्र ले सन् २०१७ मा गरेको अध्ययन अनुसार नगरपालिकामा दैनिक ४० टन फोहर उत्पादन हुनेमा १६ टन फोहर मात्र ल्यान्डफिल साइट पुग्ने गरेको उल्लेख छ । नगरले वडा नम्बर ११ मा रहेको पञ्चकन्या सामुदायिक वनको खगेरी खोला किनारमा रहेको ल्याण्डफिल साइटमा फोहरमैला व्यवस्थापन गर्दै आएको छ । साइटको भ्रमण गर्दा फोहर जनावरको पहुँचबाट टाढा रहने गरी पुर्ने तथा वातावरणीय क्षति न्यूनीकरण हुने गरी व्यवस्थापन गरेको देखिएन । यसवर्ष ल्याण्डफिल्ड साइट पहँचमार्ग निर्माणमा रु. ९,३९,९९२.०० र सेरवाल निर्माणमा रु. १५,३४,९०३.०० खर्च भएको देखिन्छ । गत आ.ब.मा सेरवाल निर्माण गरेकोमा वर्षा याममा नदीको कटानका कारण लगाएको पर्खाल भत्किएको र फोहर नदिको पानीमा मिसिएको अवस्था देखियो । नदी किनारामा रहेको ल्यान्डफिल साइट बर्षमा डुवान हुने र कटान भई फोहर नदीमा मिसिंदा तटीय क्षेत्रमा रहेको राष्ट्रिय निकुञ्ज को पारिस्थितिक प्रणालीमा समेत असर पुग्ने अवस्था छ । फोहोरमैला व्यवस्थापनको प्रभावकारी उपायको खोजी गरी वातावरण क्षति न्यूनीकरण हुने गरी फोहरमैला व्यवस्थापन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।	
४०			**तलब भुक्तानीः**	
४०.१			निजामतिसेवा ऐन, २०४९ को दफा ७ (ख) मा कार्यालयलमा कार्यरत कर्मचारीको तलवी प्रतिवेदन पास गरेरमात्र तलव खर्च लेख्नुपर्ने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षण योजना अनुसा २ महिनाको तलब भत्ता वितरण अवस्थाको तथ्याङ्क परीक्षण गर्दा बकुलहर रत्न नगर अस्पतालमा कार्यरत कर्मचारीको तलव भुक्तानी गर्नुपूर्व तलवी प्रतिवेदन पारित भएको देखिएन । तलवी प्रतिवेदन पारित नगरी भुक्तानी भएको तलब तथा ग्रेडको वास्तविक अवस्था यकिन हुन सकेन। साथै लेलापरीक्षणको क्रममा अस्पताल तर्फको स्वीकृत दरबन्दि संख्या माग गर्दा उपलब्ध हुन नसकेको कारण दरबन्दि भिडान गर्न सकिएन । नियमानुसार तलवी प्रतिबेदन पारित गरेर मात्र तलव भुक्तानी गर्ने गरी व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ।	

तलब भुक्तानी भएको महिना	कर्मचारी सं.	जम्मा तलब भत्ता	सा.सु. कर	पारिश्रमिक कर
श्रावण	३५	१५५६७६२.४	१२६२८.७२	०
असाढ	३५	१५७५२७८	१२६४७.१८	५५५७३.४४
जम्मा		३१३२०४०.६	२५२७५.९	५५५७३

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४०.२	१७८	२०७८-२-२३	स्थानिय निकाय अन्तरगतको प्रथमिक अस्पतालहरुको न्यूनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रम संचालन तथा सुदृढिकरण अन्तरगत देखा परेको समस्या पहिचान गरिसामाधानको लागी आवश्यक औजार, उपकरण लगायतका अन्य सामाग्रीहरु खरिद गर्न सकिने उल्लेख छ । उक्त कार्यक्रमको लागी पालिकाले बकुलहर अस्पताल रत्ननगर लाई रु. २५००००००.०० अनुदान भुक्तानी दिएको देखिन्छ । उक्त अनुदान रकमवाट डट पेन, रेकर्ड फाईल ए सी कन्डिसनर, ब्याट्री, डिटरजेन्ट पाउडर, विधुत विल भुक्तानी वासिङ्ग मेसिन लगायतको सामाग्री खरिद गरी खर्च लेखेको अस्पतालले जनाएको छ । खरिद विधि प्रकृया पुरा गरी खरिद गरेको तथा नियमानुसार कर कट्टी गरेको छ छैन सम्बन्धमा अडिट रिपोर्ट पेश गरेको छैन । अडिट रिपोर्ट पेश गर्नु पर्दछ । रु	२,५००,०००
४१			**औषधि खरीदः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८५ को उपनियम १ (क) मा बिस लाख रुपैयाँसम्मको औषधीजन्य मालसामान उत्पादकले राष्ट्रिय स्तरको समाचार पत्रमा सूचना प्रकाशन गरी तोकेको बिक्री मूल्यमा सोझै खरिद गर्न सकिने व्यवस्था छ । पालिकाले संघीय सरकारवाट हस्तान्तरित कार्यक्रम चालु स्वास्थ्य तर्फ देहाय अनुसार रु. ३८५३६३९.०० को फर्निचर, औषधि तथा औषधिजन्य सामाग्री खरिद गर्दा उक्त विधिको पालना गरेको देखिएन । आपूर्ति भएका औषधी एवं सर्जिकल समान स्टोर दाखिला हुनुअघि स्पेशीफिकेशन अनुसार भए/नभएको जांच नगरेकोले औषधिको गुणस्तर र म्याद सम्बन्धमा यकिन हुन सकेन । पालिकाले विधि प्रकृया पुर्याएर खरिद गर्ने तर्फ ध्यान दिनु पर्दछ ।	

भौ नं मिति	साप्लार्यस	खरिद विवरण	रकम
११९।०७७।१२।१९	मेडि सेल्स फर्मा भरतपुर १२	औषधि खरिद	४९९०००
२२६।०७८।३।१५	मेडि सेल्स फर्मा भरतपुर १२	औषधि खरिद	८५८३९
२३८।०७८।३।१८	न्यू लता रेडिमेड उद्योग	न्यानो झोला खरिद	४९५०००
३०३।०७८।३।२८	भिम देवी मेडिसिन सप्लायर्स	औषधि खरिद	२७५०००
२१४।०७८।३।१०	साझा टि भी सेन्टर	रेफ्रिजेरेटर	२१३५००
२१४।०७८।३।१०	जोशि फर्निचर उद्योग	फर्निचर खरिद	४९५९००
२१४।०७८।३।१०	खनाल स्टील फर्निचर उद्योग	फर्निचर खरिद	४९२०००

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय					बेरुजु रकम
				२२५।०७८।३।१५	सुप्रिम लाईफ साईन्सेस	मेडिकल सामाग्री	४९५१६६	
				२४६।०७८।३।२०	फ्रेण्डली सर्जिकल हाउस	मेडिकल सामाग्री	३५६६५.९	
				२४६।०७८।३।२०	चिराग फार्मेसी पोखरा ११	मेडिकल सामाग्री	४५६४४४	
				२६९।०७८।३।२३	सेवाक ट्रेडर्स प्रा लि	मेडिकल सामाग्री	१२९४२४	
				२७५।०७८।३।२३	रिदिन फार्मेसी	औषधि जन्य सामाग्री	१०३७००	
				३००।०७८।३।२७	शिवम फर्निचर उद्योग	फर्निचर खरिद	७७०००	
					जम्मा		३८५३६३९	
४२			**पशुपन्छी कार्यक्रम :** नगरपालिकाले वार्षिक कार्यक्रममा समावेश गरी पशु पन्छी तर्फका विभिन्ना कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आएको छ । आ. ब. ०७७।७८ मा सञ्चालन भएका कार्यक्रमको विवरणमा समावेश भए अनुसा देहायका १२ कार्यक्रममा रु. २,३८,२३ हजार खर्च गरेको विवरणबाट देखिन्छ । माइक्रोस्कोप खरिद, घाँसको विउ खरिद, कृतिम गर्वाधान सामाग्री खरिद, साइलेख कारखाना निर्माण, च्यापाकटर खरिद तथा वितरण, ठेला गाडा वितरण, बँगुर पाकेट कार्यक्रम सञ्चालन, व्यवसायीक साना पाकेट माछा कार्यक्रम जस्ता क्षेत्रमा प्रत्यक वर्ष अनुदान वितरण गर्दे आएकोमा यसबाट कृषि क्षेत्रमा परेको प्रभाव अध्ययन गरेको छैन । पालिकाले कार्यक्रम सञ्चालन पछि कृषी तथा पशुपालन क्षेत्रमा कृषकको व्यवहारमा आएको परिवर्तन लेखाजोखा गरी कार्यक्रममा सुधार गर्दै जानुपर्नेमा समान किसिमका कार्यक्रम स साना प्याकेजमा सञ्चालन गरेकोमा कार्यक्रमहरु नतिजामुखि भन्दा वितरण मुखी भई दीर्घकालिन लाभका लागि थप योगदान गर्न सकेको देखिएन । यस सम्वन्धमा सम्वन्धित प्राविधिक तथा कार्यक्रम सञ्चालनकर्ता संग जिज्ञासा राख्दा स साना कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आएको र वजेटको अभावमा उपलव्धि मापन गर्न नसकिएको प्रतिकृया प्राप्त भएको छ । दीर्घकालिन लाभका क्षेत्रमा निरन्तरता प्रप्त गर्ने किसिमका कार्यक्रम सञ्चालन गर्न कार्यक्रम तर्जुमा गर्दाकै बखत देखि ध्यान पुर्याउनु पर्ने देखिन्छ । क्र.सं. | कार्यक्रमको नाम | खर्च १ | माइक्रोस्कोप तथा फ्रिज खरिद | १५० २ | घाँसको विउ कोष स्थापना | १६००० ३ | सिमेन तथा तरल नाइट्रोजन खरिद | २५०					

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			<table><tr><td>४</td><td>कृतिम गर्भाधान सामाग्री खरिद</td><td>१७३</td></tr><tr><td>५</td><td>कृतिम गर्भाधान सामाग्री खरिद</td><td>१००</td></tr><tr><td>६</td><td>गाइ भैंसि सुत्केरी भत्ता</td><td>१८००</td></tr><tr><td>७</td><td>अनुदानमा उन्नत बोका वितरण</td><td>५००</td></tr><tr><td>८</td><td>पशु आहारका लागि साइलेज कारखाना</td><td>१०००</td></tr><tr><td>९</td><td>च्यापकटर खरिद</td><td>९००</td></tr><tr><td>१०</td><td>ठेला गाडा वितरण</td><td>४५०</td></tr><tr><td>११</td><td>बंगुर वितरण</td><td>१०००</td></tr><tr><td>१२</td><td>माछा कार्यक्रम</td><td>१५००</td></tr><tr><td></td><td>जम्मा</td><td>२३८२३</td></tr></table>	
४३	23	२०७८-३-२५	**डिजिटल ल्याव :** नगरपालिकाको सातौं नगर सभा वेठकले नगरपालिकाको बजेट तथा कार्यक्रम पारित गरेको छ । प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम अन्तर्गत डिजिटल मोवाइल माटो ल्याव स्थापना सामाग्री खरिद गर्न रु. ५,००,०००.०० बजेट व्यवस्था भएको छ । कार्यालयले प्रोग्रेशिभ डेरी एण्ड एग्रो सोलुसन्स प्रा.लि. बाट रु. ४,९५,०००.०० को ल्याव स्थापना सामाग्री खरिद गरी गो.भौ.नं. २३।०७८।३।२५ बाट रु. ४,९५,०००.०० भुक्तानी भएको देखिन्छ । खरिद भएको ल्याव उपकरण प्रयोगमा आएको छैन । उपकरण खरिद गरी प्रयोग नगरी भण्डारण गरेको उपयुक्त देखिएन । उदेश्य अनुरुप प्रयोगमा ल्याउने गरी सुधार गर्नु पर्दछ ।	
४४			**पकेट क्षेत्र संचालनः** प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकिकरण परयोजना व्यवस्थापन इकाई खुमलटार, ललितपुरले प्रकाशन गरेको प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकिकरण परियोजना कार्यान्वयन म्यानुवल, २०७७ को ४.१.५ मा कार्यक्रम संचालन अवधि तथा पकेट संख्या अन्तरगत स्थानिय तहको प्रत्येक वडामा कम्तिमा २ वटा पकेट छनैट गरी परियोजनाको आर्थिक सहयोगमा कार्यक्रम संचालन गरिने उल्लेख छ । यी पकेटहरुमा सघनरुपमा सामूहिक खेती, सहकारी खेती, करार खेती र चकलाबन्दि खेती प्रबर्द्धन हुने गरी बढीमा २ आर्थिक वर्षसम्म पकेट कार्यक्रम संचालन हुने व्यवस्था छ । पकेट छनौट तथा संचालन गर्दा जिल्लामा रहेको जोन तथा सुपरजोन विकास कार्यक्रमलाई सहयोग पुग्ने गरी गर्नु पर्ने व्यवस्था छ।	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			सुपैगरी परियोजना कार्यान्वयन म्यानुवल, २०७७ को ४.१.९.२ (क) मा पकेट निर्धारणको लागी तालिका नं. १ मा उल्लेख भए बमोजिमको आधार पुरा भएको पकेटमा उत्पादन र उत्पादकत्व बृद्धिका कार्यक्रमहरु प्रथमिक्ताका साथ संचालन गर्नुपर्ने र (ग) मा स्थानिय तहको स्वीकृत लाभान्वीत वर्गको सहभागितामा प्रविधिक समितिले तालिका नं २ मा उल्लेख भएका क्रियाकलापको सूची मध्येवाट लाभान्वीत वर्गको आवस्यकता र प्रविधिक दृष्टिकोणले उपयूक्त क्रियाकलापहरुको छनौट गरी स्थानिय दररेटको आधारमा लागत अनुमान तथा कार्ययोजना तयार गर्नु पर्ने उल्लेख छ । पालिकाले साना व्यवसायीक कृषि उत्पादन केन्द्र पकेट विकास कार्यक्रम अन्तरगत अनुदानमानिम्न अनुसारको पकेट संचालन गरी रु. ५८४०७३०.०० अनुदान वापत भुक्तानी दिएको छ । यस सम्बन्धमा देखिएका थप व्यहोरा निम्न अनुसार छन् : भौ नं मिति | पकेटको किसिम | अनुदान प्राप्त गर्ने संस्था | ५० प्रतिशत अनुदान रकम २५३।०७८।३।२२ | माछा पालन | सकृय मत्सय कृषक समूह | ७५०००० २५३।०७८।३।२२ | माछा पालन | लौरीघोल माछा पालन कृषक समूह | ७५०००० २८६।०७८।३।२५ | लिचि पकेट क्षेत्र | श्री पिठुवा लिचि तथा फलपूल कृषक समूह | ६९३००० २९१।०७८।३।२६ | तरकारी खेती | श्री नागबेली किसान समूह | ११९२००० २९२।०७८।३।२६ | मकै पकेट | सुसब एकिकृत कृषि फर्म | १३३३७५० २९३।०७८।३।२६ | मकै पकेट | श्री भद्रकाली दुग्ध उत्पादन कृषि सहकारी संस्था | ११२१९८० | जम्मा | ५८४०७३० • स्वीकृत लाभान्वीत वर्गको सहभागितामा प्रविधिक समितिले तालिका नं २ मा उल्लेख भएका क्रियाकलापको सूची मध्येवाट लाभान्वीत वर्गको आवस्यकता र प्रविधिक दृष्टिकोणले उपयूक्त क्रियाकलापहरुको छनौट गरी स्थानिय दररेटको आधारमा लागत अनुमान तथा कार्ययोजना तयार पारेको देखिएन। • कृषक समूहले पकेट कार्यक्रममा प्रयोग हुने विउ तथा उपकरणहरु खरिद गर्दा प्रतिश्पर्धि विधि प्रयोग नगरी एउटै आपूर्तिकर्ता संग पटक पटक खरिद गरेको देखियो । प्रकृया पुराहुनेगरी प्रतिश्पर्धि खरिद गर्नुपर्दछ । • निर्देशिकाको व्यवस्था अनुसार अनुगमन प्रतिवेदन तथा विषयगत प्रगति तयार गरी परियोजना कार्यान्वयन इकाई र जिल्ला स्थित कृषि क्षेत्र हर्ने कार्यालयमा पठाउनु पर्ने देखिन्छ ।	
४५			**पारीश्रमिक व्यवस्थापन**	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४५.१			स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०५५ को दफा ३ मा स्थानीय तहका पदाधिकारी सदस्य र सभा सदस्यले निर्वाचित भए अनुसार अनुसुचि २ बमोजिम पद तथा गोपनियताको शपथ लिई काम कारबाही शुरु गरेको मिति देखि मासिक सुविधा पाउने व्यवस्था छ । वागमती प्रदेश सरकारले २०७७ वैशाख ३ मा राजपत्रमा प्रकाशन गरेको पदाधिकारी सुविधा सम्बन्धि ऐनको अनुसुचि १ मा उल्लेख भए अनुसार यस वर्ष रु. २,६०,३८,२१०.०० पदाधिकारी सुविधा भुक्तानी गरेको पाइयो ।	
४५.२			नेपालको संविधानको धारा २२७ मा नगरपालिकाको कर्मचारी र कार्यालय सम्बन्धी अन्य व्यवस्था प्रदेश कानुन वमोजिम हुने तथा स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ८६ मा स्थानीय सेवाको गठन, संचालन, व्यवस्थापन, सेवा सर्त तथा सुविधा सम्बन्धी आधारभुत सिद्धान्त र मापदण्ड संघीय कानुन बमोजिम हुने गरी स्थानीय तहले बनाएको कानुन बमोजिम हुने व्यवस्था रहेको छ। रत्ननगर नगरपालिकामा २०७८।१।७ को कार्यपालिका बैठकले२० जना कर्मचारीको १ तह बढुवा गरी ३ महिनाको रु. १,०५,२२९.२५ खर्च लेखेको पाइयो । आधारभुत सिद्धान्त र मापदण्डस्वीकृत नगरी कार्य गरेको उपयुक्त देखिन आएन ।	
४५.३			पालिकाका पदाधिकारी तथा कर्मचारीको भ्रमण खर्चका सम्वन्धमा भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ मा व्यवस्था छ । नियमावलीमा दैनिक भत्ता र भ्रमण खर्च बाहेक नगरपालिका क्षेत्रभित्रका तालिम तथा योजनाहरुको अनुगमन गर्दा पाउने भत्ताका सम्वन्धमा व्यवस्था गरेको छैन । नगरपालिकाका पदाधिकारी तथा कर्मचारीलाई योजना अनुगमन गरेकोमा भत्ता उपलव्ध गराउने गरेको देखियो । अनुदान भत्ता वितरण नियमानुसार हुनेगरी व्यवस्थित गर्नु पर्ने देखिन्छ । अर्थ मन्त्रालय, कार्य सञ्चचालन नर्देशिका, २०७५ को ७.१.१. मा तोकिएको ६ मापदण्ड पालना गरी वैठक भत्ता भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले पालिका भित्रमा व्यक्ति तथा पदाधिकारी मात्र संलग्न हुने समितिको वैठकहरुमा समेत भत्ता वितरण गरी खर्च लेखेको पाइयो । यसबाट निर्धारित मापदण्ड पालना भएको देखिन आएन । मापदण्ड पालना हुनेगरी भत्ता व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ ।	
४६			**आर्थिक सहायता :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ बमोजिम नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र कार्य गर्ने आवश्यक पर्ने ऐन नियम निर्देशिका कार्यविधि बनाई स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित गर्नु पर्ने व्यस्था छ । नगरपालिकाले आर्थिक सहायता सहायता सम्बन्धि कार्यविधि नबनाई बिल भरपाइको आधारमा रु. १०,८९,९२८.०० भुक्तानी गरेको छ । स्थानीय उद्धार राहत तथा पुनः स्थापनामा बिपन्न वर्गलाई औषधि अपचार लगायतका कार्यमा आर्थिक सहायता उपलब्ध गराएको छ । आर्थक सहायता उपलव्ध गराउने सम्वन्धि कार्य कार्यविधिबाट व्यवस्थित गर्नुपर्ने देखिन्छ ।	
४७			**प्रशासनिक खर्चः**	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४७.१	266,271,1102	२०७७-८-९	नगरपालिकाले १६ वटा वडा कार्यालय, नगरपालिकाको कार्यालय र तोकिएको ४ स्थानमा वाईफाई जडान गर्नको लागी टेकमाईण्ड नेटवर्क प्रा. लि. संग मिति २०७५।४।२८ मा सम्झौता भएको देखिन्छ । जस अनुसार तोकिएको वडा नं. ५,६,७,१४,१५र १६ मा २० एम बी पी एस को ईन्टरनेट जडान गरे वापत मासिक रु. ४,०००.०० का दरले र बाँकी १० वटा वडामा रु. ३,०००.०० (भ्याट बाहेक) दरले भुक्तानी दिनु पर्ने उल्लेख छ । सम्झौता अनुसार एक वर्षको रु. ६,४८,०००.००भुक्तानी दिनु पर्नेमा रु. ८,१३,६००.०० भुक्तानी दिएको छ । सम्झौता भन्दा बढी भुक्तानी भएको रु. १,६५,६००.०० का सम्वन्धमा यकिन गर्नु पर्दछ ।	
४७.२			स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा राजस्व र व्यको अनुमान सहितको बजेट पेश तथा पारित गर्ने सम्वन्धि व्यवस्था छ । नगरपालिकाले बजेट तथा कार्यक्रममा समावेश गरी बिविधमा रु. १५,८२,९१६.०० खर्च गरेको छ। विविध खर्च प्रक्षेपण गर्दा वजेट सिमा निर्धारण गरेको देखिएन । तथ्याङ्कमा आधारित भई विविध खर्च प्रक्षेपण तथा लेखाङ्कन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।	
४८	1378	२०७८-३-२३	**वितरण भरपाईः** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९ (१०) मा जिम्मेवार व्यक्तीले सरकारी रकमको खर्च लेख्नु अघी त्यस्तो रकम खर्च गर्न वा भुक्तानी दिन आवस्यक विल भर्पाई र कागजात संलग्न भए वा नभएको तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानी दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कर्मचारी प्रोत्साहन तथा अतिरिक्त भत्ता भनि मिति २०७८।३।२३ भौ नं 1378 बाट सि. अ. हे.व.अ. नरहरि श्याम शर्माले कोभिड १९ अन्तर्गत विभिन्न स्वास्थ्य संस्थाका पदाधिकारी र कर्मचारी वितरण गर्न भनि लिएको रकम वितरण गरेको पाइएन वितरण भरपाइ पेश हुन पर्दछ अन्यथा असुल हुनु पर्ने रु. १,९१,१००.००	१९१,०००

https://nams.oag.gov.np

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>४९</td><td></td><td></td><td>

एक्शाभेशन कार्य :

पालिकाले निर्माण सम्बन्धी कार्यको भुक्तानी गर्दा तोकिएको स्वीकृत दर बमोजिम प्राविधिक मुल्यांकनका आधारमा गर्नु पर्दछ । देहाय बमोजिमका आयोजनाको भुक्तानी भौचर परीक्षण गर्दा भौचरसाथ संलग्न सम्पन्न कार्यको फोटो, विल भर्पाई लगायतका प्रमाण एवं उक्त कार्यसँग सम्बन्धित प्राविधिक कर्मचारीसँग छलफल गर्दा उक्त एक्शाभेसन कार्यमा मेशिनको प्रयोग भएको देखियो । यसरी उपभोक्ता समितिबाट गराइएका कार्यमा मेशिनको प्रयोग गरेतापनि मेनुअल दरमा भुक्तानी गरी रु. ८७,९५६ .०० बढी भुक्तानी भएको छ । अन्य आयोजनाहरुको सम्बन्धमा समेत पालिकाबाट एकिन गरी बढी भुक्तानी भएको रकम असुल गर्नुपर्ने रु.

<table>
<tr><th>भौ नं मिति</th><th>योजनाको नाम</th><th>कामको बिबरण</th><th>परिमाण (घ. मी.)</th><th>मेशिनको दर</th><th>भुक्तानी दर</th><th>बढी भुक्तानी</th></tr>
<tr><td>३।२०७७।१२।८ प्रदेश पूर्वाधार</td><td>सृजनाटोल वुद्धज्योती स्कुल सिटिहल नजिक तटबन्ध</td><td>जग खन्ने कार्य</td><td>६७।५६</td><td>१०२।१७</td><td>६७९।८०</td><td>३५१२२</td></tr>
<tr><td>२२।२०७८।३।४ प्रदेश पूर्वाधार</td><td>पक्को कुलो निर्माण वडा नं ७</td><td>जग खन्ने कार्य</td><td>३८।२५</td><td>१०२।१७</td><td>६७९।८०</td><td>१९८८५</td></tr>
<tr><td>२२।२०७८।३।४ स्थानीय पूर्वाधार</td><td>गड्यौली टोल नाला निर्माण वडा नं ९</td><td>जग खन्ने कार्य</td><td>६३।३८</td><td>१०२।१७</td><td>६७९।८०</td><td>३२९४९</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>जम्मा</td><td></td><td></td><td></td><td>८७९५६</td></tr>
</table>

</td><td>८७,९५६</td></tr>
<tr><td>५०</td><td></td><td></td><td>

फरक नर्मश :

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३को दफा ४४ मा उपभोक्ता समितिबाट कार्य गराउदा मितव्ययिता, गुणस्तरीयता तथा दिगोपना अभिबृद्धि हुने कुरामा समेत विचार गरी तयार भएको लागत अनुमानका आधारमा कार्य गराउने र सोही आधारमा नाप जाँच गरी निर्माण कार्य फरफारक गराउने व्यवस्था छ । पालिकाले उपभोक्ता समिति मार्फत गराएको कार्यमा भवनको नर्मश प्रयोग गरी लागत अनुमान तयार गरेको छ । यस आधारमा तयार भएको लागत अनुमान सडकको नर्मशको आधारमा तयार गरेको लागत अनुमान भन्दा बढि हुने देखिन्छ । बढि दरको नर्मश प्रयोग गरी लागत अनुमान तयार गरी कार्य गराएको कारण पालिकालाई अतिरिक्त व्ययभार परेको देखिन्छ । अतिरिक्त व्ययभार पर्ने गरी बढि दरको नर्मश प्रयोग गरेको नियमित देखिएन । सिमाना जोडिएका पालिकासँग एकरुपता कायम हुनेगरी मितव्ययि नर्मशको प्रयोग गरी कार्य गराउने गरी सुधार गर्न नगरपालिकाले ध्यान पुर्याउनु पर्दछ ।

</td><td>५४८,६३६</td></tr>
</table>

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय								बेरुजु रकम
				भौ नं मिति	आयोजना।उपभोक्ता समिति	परिमाण	स्वीकृत दर (सडक नर्मस)	भुक्तानी दर	उ स अंश कटाई बढी भुक्तानी		
				१।२०७७।१२।११ स्थानीय पुर्वाधार	बकुलहर कुलो निर्माण उ. स. वडा नं १						
					PCC M15(1:2:4) cum	22.13 Cum	९६५५।५९	११२०९।२५	३०९४४		
					Stone masonry work(1:4)cum	70.20 Cum	७६००।०५	९७७९।१०	१३७६७२		
				२६।२०७८।३।२९ स्थानीय पुर्वाधार	गड्यौली टोल नाला निर्माण उ. स. वडा नं ९						
					pcc for Rcc M15(1:2:4) cum	27.83 Cum	९६५५।५९	१३१०९।२५	८६५०४		
				२२।२०७८।३।४ प्रदेश पुर्वाधार	पक्की कुलो निर्माण उ. स. वडा नं ७						
					pcc for Rcc M20(1:1.5:3) cum	34.48 Cum	१०७४५।००	१४२९२।००	११००७०		
				८।२०७७।५।२१ क्रमागत योनजा	नाला निर्माण योजना वडा नं ७ सिस्वर						
					Stone masonry work(1:4)cum	60.72 Cum	७७४८।८५	९९६९।९०	१२०५४०		
				३५।२०७७।६।१५ क्रमागत योजना	आर सि सि कल्भर्ट निर्माण वडा नं ४						
					PCC M15(1:2:4) cum	5.18 Cum	९८२०।७५	११४०१।२५	७३६८		
					pcc for Rcc M15(1:2:4) cum	17.73 Cum	९८२०।७५	१३३०१।२५	५५५३८		

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			जम्मा ५४८६३६	
५१			**जोखिम भत्ता :** कोरोना भाइरस (कोभिड १९) को संक्रमणको उपचारमा संलग्न जनशक्तिको जोखिम भत्ता व्यवस्थापन आदेश, २०७७ को दफा ७ मा जोखिम भत्ता उपलब्ध गराउने सम्बन्धी व्यवस्था छ । उक्त व्यवस्था अनुसार कार्यस्थल र कामको प्रकृति अनुसार सुरु तलब स्केल ५० देखि सय प्रतिशतसम्म भत्ता लिन सकिने व्यवस्था छ । नगरपालिकाको मिति २०७०।३।२५ को निर्णयले लकडाउनको समयमा क्वारेन्टाइन व्यवस्थापन एवं राहत वितरण तथा स्वास्थ्य सेवा सुचारु गर्ने कार्य गरेबापत रत्ननगर नगरपालिकामा कार्यरत स्वास्थ्य तर्फका कर्मचारीलाई एक महिनाको र नगर प्रहरीलाई आधा महिना बराबरको प्रोत्साहन भत्ता उपलब्ध गराउने निर्णय भएको देखिन्छ । सोही निर्णयलाई आधार मानी यस पालीका अन्तर्गतका बकुलहर अस्पताल र गुञ्जमान अस्पताल ल्याव लाइसोलेशनमा कार्यरत विभिन्न स्वास्थ्यकर्मीलाई सुरु तलब स्केल एक महिनाको तलबले हुने रु. १२,८४,५६०.०० उपलब्ध गराएको छ । जोखिम भत्ता व्यवस्थापन आदेशमा उल्लेख भए बमोजिम कार्य स्थल र कामको प्रकृति नछुट्याई एकमुष्ट रुपमा एक महिनाको सबैलाई शत प्रतिशत उपलब्ध गराएको उपयुक्त देखिएन । व्यवस्थापन आदेशका व्यहोरा पालना हुनेगरी भत्ता व्यवस्थापन गर्नु पर्ने देखिन्छ ।	
५२	118, 1364	२०७८-३-२७	**राहत सामाग्री वितरण :** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९ (१०) मा जिम्मेवार व्यक्तीले सरकारी रकमको खर्च लेख्नु अघी त्यस्तो रकम खर्च गर्न वा भुक्तानी दिन आवस्यक विल भर्पाई र कागजात संलग्न भए वा नभएको तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानी दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाको वडा नंबर ४ मा मिति २०७८।३।१७ गते अचानक आएको भीषण बाढीमा क्षति पुगेका घर धुरीलाई राहत सामाग्री वितरण गर्न भनि सोना मन्सुली चामल १३६ बोरा, सनफ्लो तेल १३६ पोका, मुसुर दाल २७२ के जी र आयो नुन १३६ पोका खरिद गरेको विल संलग्न गरी नगरपालिका विषयगत शाखाको भौ. नं. ११८ बाट रु. २,०४,२७०.०० तथा नगरपालिका चालु तर्फको भौ. नं. १३६४ वाट रु. ४६,६५० समेत रु. २,५०,९२०.०० खर्च लेखेको छ । बाढीवाट को को व्यक्तिलाई क्षती पुगेको हो र क-कस्ले के कति राहत सामाग्री प्राप्त गरेको हो, सो खुल्ने वितरण भरपाई लगायतका प्रमाण कागजात पेश नभएको रु..... २,५०,९२०.००	२५०,९२०
५३			अनुगमन तथा सम्परीक्षण : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८४ मा बेरुजू फछ्र्यौट गर्ने व्यवस्था रहेको छ । सोही एनको दफा ८४ (२)(घ) मा बेरुजू फछ्र्यौट गर्ने गराउने काम कर्तव्य प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको हुने व्यवस्था छ । यो बर्ष लेखापरीक्षणको क्रममा सम्परीक्षण भई गत बर्ष सम्मको बाँकी बेरुजु निम्नानुसार रहेको छ । रु.हजारमा गत वर्षको सम्मको बेरुजू रु. | यो वर्ष फछ्र्यौट | बाँकी बेरुजू ||| कार्यालयले गत विगतको बेरुजु फर्छ्यौट गरी पेश गरेकोमा देहाय अनुसार सम्परीक्षण भएको छ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय							बेरुजु रकम
				कं सं	बेरुजु दफा	आर्थिक वर्ष	बेरुजु व्यहोरा	सम्परीणको व्यहोरा	सम्परीक्षण रकम	
				१	२४.४ २४.६	२०७६।०७६	विलम्ब शुल्क असल गर्नु पर्ने	दाखिलाको प्रमाण पेश	६१९८०	
				२	३१	”	सडक वत्ति कागजपत्रको प्रमाण	कार्य सम्पन्न प्रमाण पेश	२१४८२५६	
				३	५८	२०७६।०७६	जिन्सी दाखिला नभएको	प्रतिवेदको प्रमाण पेश	५९२३५०	
				४	७१	२०७६।०७७	भरपाईमा केरमेट भएको	भापाईको प्रमाण पेश	१०००००	
				५	७२.१	२०७६।७७	जिन्सी खातामा आम्दानी नदेखिएको	प्रतिवेदनको प्रमाण पेश	७५०००	
				६	७४	२०७६।७७	अग्रिम कर असुल गर्नु पर्ने	दाखिलाको प्रमाण पेश	१८२००	
				७	८०	२०७६।०७७	भौतिक पुर्वाधार कार्यत्रम अनुदान रकम	प्रमाण पेश	८६५००००	
				८	८३	२०७६।०७७	नियुक्ति वेगर भुक्तानी असुल गर्नु पर्ने	दाखिलाको प्रमाण पेश	४६०००	
				९	३९	२०७६।०७७	नापजाचको अभिलेख नभएको	प्रमाण पेश	१२३९५१५	
				१०	२७	२०७५।०७४	पन्चकन्या मा.वि. छात्रवृति बढी निकासा	दाखिलाको प्रमाण पेश	४६४००	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय								बेरुजु रकम
				११	३०.४	२०७५।०७६	अनुगमन प्रतिवेदन पेश हुनुपर्ने	अनुगमनको प्रमाण देश	६५४६४३७		
				१२	६१	२०७५।०७६	जग्गा भाडाडा दाखिला	दाखिलाको प्रमाण पेश	१८१५००		
				१३	६.३	२०७४।२०७५	अनाथ बालबालिकाको लागि सानो घर	कागजपत्र तथा ले.प. प्रतिवेदन	३०००००		
				१४	२६.१.१	२०७४।२०७५	बढी तलब असुल गर्ने पर्ने	दाखिलाको प्रमाण पेश	२९१६५		
				१५	२६.३ २६.६ २६.५	२०७४।२०७५	नेपाल मा.वि. असुल गर्नुपर्ने	दाखिलाको प्रमाण पेश	२८४३४१		
				१६	२६.१ २६.६.१	२०७४।०७५	कपरफोरी मा.वि. असुल उपर गर्नु पर्ने	दाखिलाको प्रमाण पेश	१३९२२२		
				१७	२६.९	२०७४।२०७५	पञ्चकन्या मा. वि. असुल उपर गर्नु पर्ने	दाखिलाको प्रमाण पेश	५२२३१		
				१८	२६.१	२०७४।०७५	राजेन्द्र ढकालको प्रमाण पेश गर्नु पर्ने	प्रमाण पेश गरिएको	९७०००		
				१९	२६.११	२०७४।७५	बैरिया मा.वि. असुल उपर गर्नु पर्ने	दाखिलाको प्रमाण पेश	१८४९४		
				२०	३१	२०७३।७४	सामाजिक सुरक्षा बाँकी दाखिला	दाखिलाको प्रमाण पेश	४००००		

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय								बेरुजु रकम
				२१	१०	२०७३।७४	मलेप फा नं १८ मा भन्दा बढी भुक्तानी	लेखा समिति तथा नगरसभाको निर्णय	२२९०६४४		
				२२	१२.३	”	आन्तरिक आयको सिमा बढी प्रशासनिक खर्च	लेखा समिति तथा नगरसभाको निर्णय	२३५२८१६७		
				२३	१५	”	चालु बाट पुँजीगत खर्च	लेखा समिति तथा नगरसभाको निर्णय	९६५६८९		
				२४	६.१	२०७४।७५	आयुर्वेद चिकित्सा र बकुल्लहर अस्पताल तलब भत्ता	लेखा समिति तथा नगरसभाको निर्णय	६१६८११		
				२५	६.७	”	जिन्सी निरक्षण बैठक भत्ता	लेखा समिति तथा नगरसभाको निर्णय	१५०००		
				२६	१३	”	नगरपालिकाको तेस्रो नगर सभा	लेखा समिति तथा नगरसभाको निर्णय	६५५६७४		
				२७	२७.२	”	चालुबाट पुंजीगत खर्च	लेखा समिति तथा नगरसभाको निर्णय	११५०५७३		
				२८	३४	”	एन्डोड८ मोवाइल एप्लिकेशन १ जडान	लेखा समिति तथा नगरसभाको निर्णय	४९७२००		
				२९	३६.२	”	दरबन्दी बाहेकका तलब खर्च	लेखा समिति तथा नगरसभाको निर्णय	४२४६४१५		
				३०	४७	”	पुजीगत तर्फ खाना खर्च वडा नं १२	लेखा समिति तथा नगरसभाको निर्णय	९३०५८		

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय							बेरुजु रकम
				३१	४८	”	विविध तथा भैपरी खर्च	लेखा समिति तथा नगरसभाको निर्णय	६४८६३	
				३२	४९	”	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	लेखा समिति तथा नगरसभाको निर्णय	११३४७	
				३३	५२	”	लागत अनुमान तयार नगरेको	लेखा समिति तथा नगरसभाको निर्णय	२१९५७६	
				३४	२२	२०७५।०७६	खरिद योजना नबनाई सोझै खरिद	लेखा समिति तथा नगरसभाको निर्णय	४८८२६८१	
				३५	३४	”	थप औषधि खरिद	लेखा समिति तथा नगरसभाको निर्णय	५७१७४०	
				३६	४०	”	खरिद योजना नवनाऐ साझै खरिद	लेखा समिति तथा नगरसभाको निर्णय	१३४९६१२	
				३७	४१	”	संचार जनप्रतिनिधिहरुलाई भुक्तानी	लेखा समिति तथा नगरसभाको निर्णय	६०६०००	
				३८	४२	”	जन प्रतिनिधि अन्य भत्ता	लेखा समिति तथा नगरसभाको निर्णय	४२६६०००	
				३९	४३	”	खाना तथा खाजा खर्च	लेखा समिति तथा नगरसभाको निर्णय	१९१६५०	
				४०	५१	”	सानो प्याकेज बनाङ्ग योजना	लेखा समिति तथा नगरसभाको निर्णय	१९०८९८५	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय							बेरुजु रकम
				४१	५४	”	बैठक भत्ता तथा अनुगमन	लेखा समिति तथा नगरसभाको निर्णय	१००७१००	
				४२	३४	२०७६।७७	खरिद योजना नबाइ टुक्रेखरिद	लेखा समिति तथा नगरसभाको निर्णय	१००४८१७३	
				४३	६१	”	वडा कार्यालय न. पा. बाट सोझै खरिद	लेखा समिति तथा नगरसभाको निर्णय	४७३५१७४	
								जम्मा	८४५१८२२१	
५४			अद्यावधिक बेरुजु स्थिति : नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७।७८ सम्मको फछ्र्यौट गर्न बाँकी बेरुजू स्थिति देहाय अनुसार रहेको छः							

(रु. हजारमा)

गत वर्षसम्मको बाँकी बेरुजू (A)	यो वर्ष संपरीक्षण गरिएको बेरुजू(B)	यो वर्ष कायम बेरुजू(C)	संपरीक्षणबाट कायम बेरुजू(D)	अध्याविधक बाँकी बेरुजू (E=A-B+C+D)

https://nams.oag.gov.np